

Nan Gawis ay Damag ay Insolat Lucas

Nan Maipanggep Isnan Insolat Lucas

Nan naay ay insolat Lucas et ipailana ay si Jesus nan naikali isnan Judio ay mangisalakan ya siya nan mangisalakan gedan isnan am-in ay ipogaw ay mamati ken siya. Insolat Lucas ay si Jesus nan pinilin nan Ispirito Santo ay mangibaga isnan gawis ay damag isnan kodokdo ay mabalin ay maisalakanda isonga maipaila isna ay isakit Jesus nan kaipoipogaw ay natkenatken nan masapolda. Kagagasing nan inpailan Lucas isna ay am-amed isnan logiyana ay nangipagtekana isnan inmaliyan Jesus ya isnan kombosna ay nan naipangatowan Jesus id daya. Isnan esa pay ay insolat Lucas ay “Nan Inik-ikkan Nan Aapostolis” et intoloyna nan sodok isnan mangipanggep nan naetengan ya naiwalagawagan nan pammatin nan mamati ken Jesus issan nakwasan san sinmagongana id daya.

Ado nan banag ay kedeng isnan naay ay naili-blo ay Lucas is kad-ana ay kaneg nan kantan nan aanghel ya nan inmayan nan menpaspastol ken Jesus isnan naiyanakana, nan inmayan Jesus isnan Templo isdin kaongana ya nan pangngalig maipanggep isnan layad ay kaneg nan esay iSamaria ya nan maipanggep isnan naamas ay anak. Isnan naay ay insolat Lucas et dalona

inbaga nan kaam-amed nan lowalo, nan Ispir-
ito Santo, nan pateg nan bababai isnan men-is-
isolowan Jesus ya nan mangpakawanan Apo Dios
isnan basbasol.

Nan wada isna

Nan logina 1:1-4

Nan naiyanakan da Juan ay Menbonbonyag ken
Jesus ya nan kaongan Jesus 1:5-2:52

Nan nin-isolsolowan Juan ay Menbonbonyag
3:1-20

Nan nabonyagan Jesus ya nan nadoldologana
3:21-4:13

Nan nin-isolsolowan Jesus id Galilea 4:14-9:50

Nan nin-isolsolowan Jesus id Galilea enggana id
Jerusalem 9:51-19:27

Nan naodi ay nintetean Jesus id Jerusalem ya
isnan sag-ena 19:28-23:56

Nan kasin natagowan Jesus, nan ninpail-ilaana
ya nan sinmagongana id daya 24:1-53

Login Nan Solat

¹⁻⁴ Gayyem Teofilo,

Naay di sodsodok ay maipanggep ken Jesus ay
isolatko ken sik-a. Nan ipogaw ay naknakkey
ken Jesus ay nang-il-ila isnan am-in ay inik-ikkana
enggana isdin damo et daida nan nangibaga is-
nan am-in ay inom-ommat isdin kad-ana isna
tay daida nan nangipagpagtek isnan kaipoipogaw
maipanggep ken Jesus. Issan nangdengngak is
dana daket ipoot ay gawis ay mangsolo isnan am-
in ay inom-ommat enggana isdin logiyana tay
getkek ay adoado nan nangisolat isna ngem kanak
en gawis no sak-en nan mang-eset ay mangisolat

abes tapno getkem ay tet-ewa am-in nan dindin-gem.

Nan Naipagtekan Nan Maiyanakan Juan

⁵ Naay da nan inom-ommat. Isdin nintolayan Herod isnan probinsiya ay Judea et wada nan esay padi ay kangadan is Zacarias ay ib-an nan papadi ay kaapo isdin si Abias. Nan asawan Zacarias et si Elisabet ay anak gedan di padi. ⁶ Gawis nan ogalida ay sin-asawa isnan pangilaan Apo Dios tay pinatpatida am-in nan bilina. ⁷ Ngem maid anakda tay adi makaanak si Elisabet dadapay gedan nain-ina ya naam-ama.

⁸ Isnan esay agew inomdan nan biyang da Zacarias ay mensilbi isnan Templo. ⁹ Nan ogalin di papadi et menbonotda no sino nan songgep isnan Templo ay mangpoo isnan insinso ay menbango et si Zacarias san nabonotan. ¹⁰ Idi pop-oowana nan insinso, menlol-owalo abes nan kaipoipogaw isnan pantew. ¹¹ Dat menpaila nan esay anghel Apo Dios ken siya ay tinmatakdeg isnan makanawan nan kapop-oowan nan insinso. ¹² Nasngang si Zacarias isnan nang-ilaana ya palalo nan egyatna. ¹³ Ngem dat kanan san anghel ken siya, “Adika omegyat Zacarias. Inmaliyak ay mangibaga ken sik-a en dinngen Apo Dios nan lowalom et awnit omanak si Elisabet ay asawam is lalaki dakat ngadanan is Juan. ¹⁴ Isnan maiyanakana et men-galalasing kayo ya nan ado ay ipogaw ¹⁵ tay awnit madaydayaw siya ken Apo Dios. Masapol ay adi omin-inom is bomoteng. Olay isnan kaililitonana et wada et nan Ispirito Santo ken siya. ¹⁶ Awnit adoado nan pasagongena ay Judio ken Apo Dios

ay Diosda. ¹⁷ Siya nan ibaan Apo Dios ay mangis-agana isnan kaipoipogaw isnan esa omaliyan Kristo ay mangisalakan. Kaneg nan kabaelan ya silib din si Elias ay mamadton Apo Dios id kasin nan kabaelana. Awnit paolnosena nan nasis-iyang ay sin-am-a et pasagongena nan ipogaw ay adi mamati tapno gomawis nan nemnemda. Siya di nan ikkana ay mangipasagana isnan kaipoipogaw isnan omaliyan nan Apoda.”

¹⁸ Dat kanan Zacarias issan anghel, “Ay ngan di manggetkak ay tet-ewa ay ommatna dapay naam-amaak ya nain-ina si asawak?”

¹⁹ Kinwanin san anghel en, “Getkem tay sak-en si Gabriel ay esay bab-aen Apo Dios et binaana sak-en ay mangibaga ken sik-a isnan naay gawis ay ommat. ²⁰ Ngem gapo tay adika patiyen nan kinwanik et maomelka enggana ay omdan nan agew ay ommatana tay tet-ewa ay ommat isnan osto ay timpona.”

²¹ Isnan pantew di Templo et masmasdaaw nan kaipoipogaw ay mangses-eed ken Zacarias tay adi bomalbalbala. ²² Ngem issan binmalaana dat mensinsinyas ken daida tay adi makakali isonga getkenda ay wada nan ninpaila ken siya. ²³ Nakwas pay san talabakona isnan Templo dat somaa.

²⁴ Egay pay nabayag daet maliton si Elisabet et limay bowan ay ninlolololokok is baeyda.

²⁵ Danat kanan, “Men-gasingak tay sineg-angan Apo Dios sak-en et kinaana nan maibabainak isnan ipogaw.”

Nan Naipagtekan Nan Maiyanakan Jesus

²⁶ Issan maikan-em ay bowan nan liton Elisabet dat kasin ibaan Apo Dios si Gabriel ay anghel isnan ili ay Nazaret isnan probinsiya ay Galilea ²⁷ ta omey isnan babassang ay kangadan is Maria ay naitoya ay makiasawa ken Jose ay esay apon din si Ali David. Dat menpaila si Gabriel ken Maria et kanana, ²⁸ “Men-gasingka. Nagasatka ay babai tay sik-a nan pinilin Apo Dios.” ²⁹ Pilmi ay madanagan si Maria issan inbagan san anghel et nemnemnemena mo ngan nan kayatna ay kanan. ³⁰ Ngem dat kanan san anghel, “Adika omegyat Maria tay tet-ewa ay pinabolan Apo Dios sik-a. ³¹ Awnit malitonka et omanakka is lalaki dakayot ngadnan is Jesus. ³² Awnit kangangatowan siya ay makwani en Anak Apo Dios ay kangatowan ya patolayen Apo Dios siya ay kaneg din alapona ay si Ali David id kasin ³³ et siya nan men-alin di Judio ay eng-enggana.”

³⁴ Dat kanan Maria issan anghel, “Ngem in-toy ikakkana ay malitonanak dapay maid polos kaseyseyepko is lalaki?” ³⁵ Dat kanan san anghel, “Nan Ispirito Santo nan awnit omali ken sik-a isonga nan panakabalin Apo Dios nan mangtakdo ken sik-a. Siya na nan kakwaniyan nan anakmo en Anak Apo Dios ay maid polos basbasolna. ³⁶ Kaneg si Elisabet ay agiyo ay makwani en adi omanak et enem ay bowan nan litona id wani dapay nain-ina. ³⁷ Tay am-in et kabaelan Apo Dios ay ikkan.”

³⁸ Dat owenan Maria et kanana, “Owen. Maikkan ken sak-en nan inbagam tay baan Apo Dios sak-en.” Dat komaan san anghel.

Nan Nangsangailiyan Elisabet Ken Maria

³⁹ Nakwas pay nan kaat ay agew dat ikakamon Maria et omey isnan baey da Zacarias ay wada isnan esay ili id Judea isnan bilbilig. ⁴⁰ Omdan pay danat kanan ken Elisabet, “Inmaliyak ay mang-ila ken dakayo.”

⁴¹ Issan nangdengngan Elisabet isnan kalin Maria dat menkiwi nan onga isnan egesna et takdownen nan Ispirito Santo siya ay mang-itdo isnan kanana. ⁴² Dat ibiyad Elisabet ay mangwani, “Isnan am-in ay bababai et sik-a nan kagasatan tay sik-a nan pinilin Apo Dios ya nan awnitmo iyanak abes nan kagasatan. ⁴³ Nagasatak tay inmalika ay inan Kristo ay Apok. ⁴⁴ Tay nan nangdengngak isnan kalim dat menkiwi nan onga isnan egesko gapo isnan gasingna. ⁴⁵ Kaneg ken sik-a abes mengasingka tay patiyem ay awnit tomet-ewa nan inbagan Apo Dios ken sik-a.”

Nan Nangdayawan Maria Ken Apo Dios

⁴⁶ Dat kanan Maria,
 “Dadama nan panangdayawko ken Apo Dios
⁴⁷ et men-gasingak ken siya ay mangisalsalakan ken sak-en.
⁴⁸ Tay nenemnemen sak-en ay baana. Et menlogi id wani kanan am-in nan ipogaw en nagasatak
⁴⁹ gapo isnan kaskasdaaw ay inikkan nan manakabalin ay Dios ken sak-en isonga madaydayaw nan ngadana.
⁵⁰ Maseg-ang isnan am-in ay mangdayaw ken siya enggana isnan ipogaw id sang-adom ya nan awnit maiyanak.

- ⁵¹ Inpailana nan panakabalina danapay bokaen nan ipogaw ay mangipapangato isnan nemnemda ya nan nemnemnemenda ay ikkan.
- ⁵² Inpababana nan ninkangangato ay ali danapay pangatowen nan napakombaba ay ipogaw.
- ⁵³ Inagtana nan kaseseg-ang is masapolda danapay pakaanen nan babaknang ay maid polos gegen-anda.
- ⁵⁴⁻⁵⁵ Badbadangan Apo Dios nan ipogawna ay datako ay Judio ay eng-enggana tay egayna kinalkalingkingan din inkalina ken Abraham ya nan an-akna ay alal-apo tako. Tay kinwanina en seg-angana daida ya datako ay ap-oda ay eng-enggana.”
- ⁵⁶ Nakitetee si Maria is toloy bowan ken da Elisabet esapay somaa.

Nan Naiyanakan Juan Ay Menbonbonyag

- ⁵⁷ Inomdan nan omanakan Elisabet dat omanak is lalaki. ⁵⁸ Issan nangdengngan nan sagsagongda ya nan ag-ida issan kaskasdaaw ya kagagasing ay inikkan Apo Dios ken siya dadat omey am-in makigasgasing. ⁵⁹ Nan ogalin di Judio et no maikawao ay agew nan onga dat madagop nan ag-ida et segyatanda dadapay ngadnan. Sin-egyatanda san onga et ipangadanda koma nan ngadan amana ay Zacarias ⁶⁰ ngem dat kanan inana en, “Baken sa. Nan ngadana et Juan.” ⁶¹ Dadat kanan ken siya, “Ayta? Dapay maid polos apo tako is kangadan is Juan.” ⁶² Dadat isinyas ken amana ay mangsoot no sino nan kayatna ay ngadan nan onga. ⁶³ Dat menpaala si Zacarias is

mensolatana et isolatna, “Nan ngadana et Juan.” Et nasdaawda am-in ay wada isdi issan nangbasaanda. ⁶⁴ Dat makanali si Zacarias ay mangdaydayaw ken Apo Dios. ⁶⁵ Am-in nan sagogongda et nasdaawda isnan inommat dadat ibaag isnan am-in ay il-ili isnan bilig id Judea. ⁶⁶ Am-in nan nangdenge et getkenda ay wada nan panakabalin Apo Dios ken Juan dadat men-asisoot, “Ay ngan ngata nan menbalinan nan onga ay naay?”

Nan Nangdaydayawan Zacarias Isnan Ik-ikkan Apo Dios

⁶⁷ Si aman Juan ay Zacarias et tinakdon nan Ispirito Santo danat kanan en,

⁶⁸ “Madaydayaw si Apo Dios ay Dios tako ay Judio tay inmali ay mangbadang isnan ipogawna danapay sobten daida ta adida madosdosa gapo isnan basbasolda.

⁶⁹ Inbaana nan manakabalin ay apon din si David ay mangisalakan ken datako.

⁷⁰⁻⁷² Si tona din inbagana id kasin ay awnit mangisalakan ken datako isnan am-in ay mang-aamis. Tay inbagan Apo Dios id kasin ay kanan din mamadtona en awnit badbadangana nan alal-apo tako et adina kalkalingkingan nan nasantowan ay tolagda.

⁷³⁻⁷⁵ Inkalin Apo Dios id sang-adom ken Abraham ay alapo tako ay siya nan awnit mangilisi isnan mang-aamis ken datako tasiyay adi tako omegyat ay mensilbi ken siya ya ta maid il-ilaena is kolang wenno ngawi ay ik-ikkan tako engganay matey tako.”

- ⁷⁶ Dat itoloy Zacarias ay mangwani,
 “Sik-a ay anakko et awnitka makwani en mamad-ton nan Kangatowan ay si Apo Dios. Tay awnit mang-on-onaka mo nan Apo tako ta isaganam nan ipogaw isnan omaliyana
- ⁷⁷ tay omeyka ay mangibaga isnan ipogawna en awnit maisalakanda isnan kapakawanan nan basbasolda.
- ⁷⁸⁻⁷⁹ Nan Dios tako et managseg-ang ya naanos. Isonga awnit omali nan mangisalakan ken datako. Kaneg siya nan silaw ay nagapo id daya tay silawana nan ipogaw ay kaneg natey ay maisisiyan ken Apo Dios tay menbolinget nan nemnemda. Et siya nan mangsilaw isnan daan tako ay ome y isnan gawis,” kinwanin Zacarias.
- ⁸⁰ Nasiken si Juan ay masilib ya mamati ken Apo Dios dat ome y mentetee isnan bilig engganay inomdan nan menpailaana ay men-isolo isnan Judio.

2

Nan Naiyanakan Jesus

Mat. 1:18-25

- ¹ Isdin nawad-an Juan et wada nan bilin nan ali id Roma ay si Cesar Augusto ay ome y am-in nan ipogaw ay menpalista isnan il-ilida. ² Siya na din damdamo ay ninpalistaan di ipogaw isdin kagobilnadol Kirenio isnan probinsiya ay Siria.
- ³ Daet wasdin ome y menpalista isnan ilin di alal-apoda id sang-adom.
- ⁴ Si Jose abes ay nagapo id Nazaret ay esay ili id Galilea et inmey menpalista id Betlehem ay

esay ili id Judea ay ilin din si Ali David. Siya nan inmayana tay siya et apon din si Ali David. ⁵ Si Maria et nakkey ken Jose ay menpalista tay naitoya ay men-asawada. Maliton si Maria ⁶ et isnan kawad-anda id Betlehem dat padongen san onga ay bomala ⁷ ngem maid somya is menteanda isnan pag-abangan ay baey tay nanapno is ipogaw isonga dadat omey isnan kolongan di bakbaka. Et isdi nan nangiyanakana isnan damo ay anakna ay lalaki danat ewesan et papodanena isnan pang-panganan di baka.

Nan Ninpailaan Nan Anghel Isnan Menpaspastol

⁸ Issan labi issan deey ay ili et wadada nan menpaspastol isnan pondag ay mangbanbantay isnan kakalnikalniloda. ⁹ Dat menpaila nan esay anghel Apo Dios ken daida et matanggewanda isnan silang Apo Dios dat palalo nan egyatda. ¹⁰ Ngem dat kanan san anghel ken daida, “Adi kayo omegyat. Tay wada nan gawis ay ipadam-agko ken dakayo ay mangpagasing isnan am-in ay ipogaw. ¹¹ Siya na nan ipadamagko, id wani ay labi et naiyanak si Kristo ay Apo tako isnan ilin din si David et siya nan mangisalakan isnan ipogaw. ¹² Nan pangilasinanyo et nan awnityo datngan ay onga ay naeewesan ay aped naipapapodan isnan pangpanganan di baka.” ¹³ Daet menpaila nan adoado ay anghel ay mangdaydayaw ken Apo Dios ay mangmangwani en,

¹⁴ “Madaydayaw si Apo Dios ay wada id daya tay binmala si Kristo ay mangipasingpa isnan

ipogaw isnan batawa ay mangipagasing ken Apo Dios.”

¹⁵ Issan ninsagongan san aanghel id daya et nin-asikwani san menpaspastol en, “Omey tako ilan nan onga id Betlehem ay inpagtek Apo Dios ken datako.” ¹⁶ Dadat ikakamo ay omey et datnganda da Maria ken Jose ya san onga ay naipapapodan isnan pangpanganan di baka. ¹⁷ Issan nang-ilaanda issan onga dadat sodoken san inbagan san anghel maipanggep ken siya ¹⁸ et nasdaaw am-in nan nangdenge. ¹⁹ Ngem si Maria et ninenemnemna am-in nan inommat ya nan inbagan nan menpaspastol. ²⁰ Dat somaa san deeyday menpaspastol ay menkankanta ay mangdaydayaw ken Apo Dios tay inilada san onga et tet-ewa am-in san inbagan san anghel ken daida.

Nan Nangadnan Jesus

²¹ Issan maikawao ay agew san onga dadat segyatan dadapay ngadnan tay siya nan ogalin di Judio. Nan inpangadanda et Jesus tay siya san inbagan di anghel esapay mainginaw.

Nan Naeyeyan Jesus Isnan Templo

²²⁻²⁴ Inomdan pay nan mangtongpalan da Jose ken Maria isnan bilin Apo Dios ay insolat din si Moses id kasin maipanggep isnan babai ay kaan-anak dadat omey id Jerusalem. Tay kanan san bilin en masapol ay omyeyda is ilimosda is mapalti ay doway tala wenno doway anak di kalapati isnan Templo tay siya nan kadalosan nan kaan-anak. Inyeyda gedan si Jesus ta idatonda ken Apo Dios. Tay nan bilin Apo Dios et am-in ay damo ay

anak ay lalaki et masapol ay maidaton ken siya ay kaneg siya nan kaanak.

²⁵ Id Jerusalem wada nan esay am-ama ay kangadan is Simeon ay mangses-eed isnan kaisalakanan nan Judio. Gawigawis nan ogalina tay patiyena nan bilin Apo Dios ya daydayawena siya. Tinakdon nan Ispirito Santo siya ²⁶ ay nangipagtek ken siya en adi matmatey enggana ay ilana nan inkalin Apo Dios ay awnit omali ay si Kristo. ²⁷ Issan kad-an da Jose ken Maria id Jerusalem inpangon nan Ispirito Santo si Simeon isnan Templo dat isgep abes da Maria ken Jose si Jesus ta ikkanda nan linteg ay inbilin Apo Dios.

²⁸ Dat akwaen Simeon nan onga dapay mendayaw ken Apo Dios ay mangwani en,

²⁹⁻³¹ “Apo, id wani et tinmet-ewa nan inpagtekmo gapo isnan naay onga isonga mang-apitka et tay naay inilak nan inbagam ay awnit omali ay mangisalakan isnan ipogaw, ay siya nan inbaam tapno getken am-in nan ipogaw. ³² Kaneg siya nan silaw ay mang-itdo olay isnan baken Judio tapno ilaenda nan daan ay omey ken sik-a. Isonga gapo isnan onga ay naay awnit madayaw nan Judio.”

³³ Nasdaaw da Jose ken Maria isnan kinwanin Simeon maipanggep ken Jesus.

³⁴⁻³⁵ Binindisyonan Simeon daida danapay kanan ken Maria, “Nan onga ay naay et siya nan kadadaelan nan ado ay Judio ya kaisalakanan nan tap-ina. Maila gedan ken siya ay tet-etet-ewa nan am-in ay inbagan Apo Dios ngem adodo nan mang-adi ken siya et siya nan kagtekan nan ngawi

ay nemnemda. Ngem ken sik-a, Maria, awnitmo liknaen nan sakit di nemnem ay kanega waday naitbek isnan pagaewmo gapo isnan ommat ken siya.”

³⁶ Wada id sidi gedan si Ana ay nain-iin-ina ay mamadton Apo Dios. Siya et anak Panuel ay apon din si Aser. Pitoy tew-en ay nin-aasawa da Ana ken asawana ³⁷ et waompoo ya epat ay tew-ena ay nabalo. Wedweda ay mentetee isnan Templo tay inagew ya linabi ay mentepepe ay menlol-owalo ya mendaydayaw ken Apo Dios. ³⁸ Isdin nangisgepanda ken Jesus et wada gedan si Ana isdi ay nin-iyaman ken Apo Dios maipanggep isnan onga danat sodsodoken nan onga isnan ipogaw ay mangses-eed isnan mangsobotan Apo Dios isnan ipogaw id Jerusalem.

³⁹ Issan nakwasan san inkanda ay inbagan san linteg Apo Dios et sinmagongda isnan ilida id Nazaret ay sakop di probinsiya ay Galilea. ⁴⁰ Nasiken si Jesus ay napigsa ya masilib tay nan badang Apo Dios et wada ken siya.

Nan Nataynanan Jesus Isnan Templo

⁴¹ Tinew-en ay omey da Jose ken Maria id Jerusalem isnan Fiestan di Linmaosan di Anghel.

⁴² Et issan maikasimpoo ya doway tew-en Jesus, inmeyda kasin tay siya nan ogalida. ⁴³ Issan nakwasan san fiesta dadat menlobwat ay somaa ngem dat obpay mataynan si Jesus id Jerusalem et adi getken da inana ay nataynan ⁴⁴ tay kananda en waay naiboweg isnan bowegda. Esay agew nan nindaananda esadapay getken ay maid siya dadat omey anapen isnan ag-ida ngem maid.

⁴⁵ Dadat somagong id Jerusalem ay mang-anap ken siya. ⁴⁶ Isnan maikatlo ay agew, dinas-anda siya isnan Templo ay makitotokdo isnan men-is-isolo isnan linteg. Dedenggena nan kankananda dapay mensos-oot ken daida. ⁴⁷ Nasdaaw am-in nan mangdedenge ken siya gapo isnan silibna tay ostoosto nan isongsongbatna ya kankanana. ⁴⁸ Nasdaaw gedan da inana issan nang-ilaanda ken siya danat kanan, “Anakko, dakan egay nai-boweg ken dakami? Madadanagan kami ken amam ay mang-an-anap ken sik-a.” ⁴⁹ Ngem dat kanan Jesus, “Dakayon mang-an-anap? Ay adiyong getken ay masapol ay wadaak isnan baey Ama?” ⁵⁰ Ngem adida maawatan nan kankanana ken daida.

⁵¹ Dat makkey si Jesus ken da inana et somaada id Nazaret et pinatpatina am-in nan inbagbagada ken siya. Si inana et egayna kinalkalingkingan am-in nan inom-ommat. ⁵² Nasiken si Jesus ay napigsa ya masilib et laylayden Apo Dios ya nan kaipoipogaw siya.

3

Nan Inbagbagan Juan Ay Menbonbonyag

Mat. 3:1-12; Mar. 1:1-8; Juan 1:19-28

¹⁻² Isdin maikasimpoo ya lima ay tew-en ay mentolayan Cesar Tiberio et wada nan inpaliknan Apo Dios isnan anak Zacarias ay si Juan ay mentetee isnan bilig. Siya na gedan din kagobilnadol nan epat ay naayda; si Poncio Pilato id Judea, si Herod id Galilea, nan besat Herod ay si Felipe id Iturea ya id Traconite ya si Lisaniyas id Abeline. Nan kangatowan ay papadi id Jerusalem issan deey ay

tew-en et da Anas ken Caifas. ³ Si Juan et inmeyna sinolsol am-in nan sakop nan ginawang ay Jordan ay mangibagbaga, “Masapol ay dokoganyo nan basbasolyo dakayopay menpabonyag tay siya nan kail-an nan kakaanan di basol.” ⁴ Nan inikkan Juan et siya nan nangtongpalana isnan insolat din si Isaias ay mamadton Apo Dios ay kanana en,

“Wada isnan bilbilig nan mangibogbogaw en is-aganayo nan daanen nan Apo tako ay awnit omali. Pagawisenyo nan daan ay mendaanana. ⁵ No nadodontog ya nakakaongan et masapol ay simpaenyo. No abes natikotiko et paletgenyo ya nan ngawi ay daan et estenyo. ⁶ Tapno am-in ay ipogaw et ilaenda nan ibaan Apo Dios ay mangisalikan ken daida.”

⁷ Adoado nan ipogaw ay inmey ken Juan ay menpabonyag danat kanan ken daida, “Dakayo ay aginsosolot ken Apo Dios, ay kananyo en omanay nan mabonyaganyo is kaisalakananyo isnan awnit mendosaan Apo Dios? ⁸ Ngem adi kayo aped mabonyagan mo adiyoy dokogan nan ngawi ay ogaliyo tay masapol ay ipailayo ay tet-ewa ay inbabawiyoy nan basbasolyo. Et adiyoy kanan en mailisi kayo isnan dosan Apo Dios gapo tay apoyoy din si Abraham ay baan Apo Dios. Ngem baken di is mangilisi ken dakayo tay olay nan bato ay naay et mabalin ay menbalinen Apo Dios is ap-on Abraham.”

⁹ Dat itoloy Juan ay mangwani en, “Nan awnit idosan Apo Dios et siya nan kaneg nan wasay ay naisagsagana ay mangpoyo isnan kaiw. Am-in ay kaiw ay adi bomgas is gawis et mapoyo dat

mapoowan. Et dakayo nan kaneg nan kaiw ay adi bomgas.” ¹⁰ Dat sooten nan kaipoipogaw ken siya, “Ay ngan ngalod nan ikkanmi?” ¹¹ Sinmongbat si Juan, “Nan dowan nan badona et idyana nan esa isnan maid badona ya nan wada nan kanenda et agtanda nan ib-ada ay maid kanenda.” ¹² Inmey abes nan ib-an di mensingsingil is bowis ay menpabonyag dadat sooten ken Juan, “Apo, ay ngan nan masapol ay ikkanmi?” ¹³ “Adi kayo mensingsingil is sobla nodi nan ostoosto nan singilenyo,” insongbatna ken daida. ¹⁴ Dat abes sooten nan sosoldado, “Dakami pay abes ay ngan nan ikkanmi?” Danat kanan, “Adiyo paegyaten ya pabasbasolen nan ipogaw ay aped mangkikikil ken daida ya masapol od ay mapnek kayo isnan lagboyo.”

¹⁵ San kaipoipogaw ay nangdenge issan kinkinwanin Juan et nasdaawda ya inpagalopda ay siya nan Kristo ay inbagan Apo Dios id sangadom en awnit omali. ¹⁶ Ngem kinwanin Juan ken daida, “Bakenak si Kristo. Ngem wada siya ay omon-onod et gapo isnan kawedwedana et adiyak maibilang ay mangkaan isnan sapatosna. Danom nan ibonyagko ken dakayo ngem awnit bonyagana dakayo isnan Ispirito Santo ya nan apoy. ¹⁷ No omali siya et awnitna mensiyanen nan mamati ken siya isnan adi mamati et kaneg waday ligao ken siya ay mangtap-ana isnan pagey danat idolin isnan agamang nan mabgas danapay igwa nan kipit isnan apoy ay adi katkatkatey.” ¹⁸ Siya na ya adoado pay nan inbagbagan Juan isnan kaipoipogaw isnan mang-it-itdowana ken

daida isnan gawis ay damag tapno getkenda ay mensagana isnan omaliyan Kristo.

¹⁹ Olay si Gobilnadol Herod et iniyaw Juan gedan tay apedna inasawa nan aydona ay si Herodias dapay daan nan asawana ay innodin Herod ya iniyawna gedan nan tap-in di ngawi ay inikikkana. ²⁰ Ngem dat am-amed somokil si Herod et paibalodna si Juan.

Nan Nabonyagan Jesus

Mat. 3:13-17; Mar. 1:9-11

²¹⁻²² Issan nangbonyagan Juan issan kaipoipogaw dat menpabonyag abes si Jesus. Issan nabonyagan Jesus dat menlowalo ken Apo Dios et issan menlol-owalowana et napewak id daya dat lomayog nan Ispirito Santo ay kaneg kalapati et pomatong ken siya. Dat wada nan kali ay nagapo id daya ay mangwani en, “Sik-a nan Anakko ay laylaydek. Men-galalasingak gapo ken sik-a.”

Nan Alal-apon Jesus

Mat. 1:1-17

²³ Si Jesus et waay tolompoo nan tew-ena esanapay ilogi ay men-isolo. Siya nan anak Jose, kanan nan kaipoipogaw. Naay nan ngadngadan nan alal-apon Jose. Si Jose, anak Eli. ²⁴ Si Eli, anak Matat; si Matat, anak Levi; si Levi, anak Melki; si Melki, anak Jane; si Jane, anak Jose; ²⁵ si Jose, anak Matatias; si Matatias, anak Amos; si Amos, anak Nahum; si Nahum, anak Esli; si Esli, anak Nage; ²⁶ si Nage, anak Maat; si Maat, anak Matatias; si Matatias, anak Semei; si Semei, anak Jose; si Jose, anak Juda; ²⁷ si Juda, anak Joana; si Joana, anak Resa; si Resa, anak Zorobabel; si Zorobabel, anak

Salatiel; si Salatiel, anak Neri; ²⁸ si Neri, anak Melki; si Melki, anak Adi; si Adi, anak Cosam; si Cosam, anak Elmodam; si Elmodam, anak Er; ²⁹ si Er, anak Josue; si Josue, anak Eliezer; si Eliezer, anak Jorim; si Jorim, anak Matat; si Matat, anak Levi; ³⁰ si Levi, anak Simeon; si Simeon, anak Judas; si Judas, anak Jose; si Jose, anak Jonan; si Jonan, anak Eliakim; ³¹ si Eliakim, anak Melea; si Melea, anak Mena; si Mena, anak Matata; si Matata, anak Natan; si Natan, anak David; ³² si David, anak Jesse; si Jesse, anak Obed; si Obed, anak Booz; si Booz, anak Salmon; si Salmon, anak Naason; ³³ si Naason, anak Aminadab; si Aminadab, anak Aram; si Aram, anak Arni; si Arni, anak Ebron; si Ebron, anak Fares; si Fares, anak Juda; ³⁴ si Juda, anak Jacob; si Jacob, anak Isaac; si Isaac, anak Abraham; si Abraham, anak Tare, si Tare, anak Nacor; ³⁵ si Nacor, anak Serug; si Serug, anak Ragau; si Ragau, anak Peleg; si Peleg, anak Heber; si Heber, anak Selah; ³⁶ si Selah, anak Cainan; si Cainan, anak Arfaxad; si Arfaxad, anak Sem; si Sem, anak Noah; si Noah, anak Lamec; ³⁷ si Lamec, anak Matusalem; si Matusalem, anak Enoc; si Enoc, anak Jared; si Jared, anak Mahalaleel; si Mahalaleel, anak Cainan; ³⁸ si Cainan, anak Enos; si Enos, anak Set; si Set, anak Adam; si Adam, anak Apo Dios.

4

Nan Nangdoldogan Satanas Ken Jesus

Mat. 4:1-11; Mar. 1:12-13

¹ Tinakdon nan Ispirito Santo si Jesus issan nabonyagana isnan ginawang ay Jordan danat ipango siya isnan bilig. ² Omdan pay issan bilig

dat padasen Satanas ay mangdoldolog ken siya isnan epatpoo ay agew. Egay nangnangan si Jesus isnan deeyday agew et naowaawat siya issan nakwasana.

³ Dat ilogin Satanas ay mangdolog ken siya ay mangwani en, “No tet-ewa ay Anak Apo Dios sik-a dakat kanan ta maboliw nan naay bato is makan.”

⁴ Dat songbatan Jesus ay mangwani en, “Kanan nan naisolat ay kalin Apo Dios en baken makan et kedeng di katagowan di ipogaw.”

⁵ Dat ipangon Satanas si Jesus isnan ataatakdag ay bilig danat ipaila ken siya is sin-awyan nan am-in ay ili isnan batawa. ⁶ Dat kanan Satanas, “Idyak ken sik-a am-in dana ya nan kinabaknangda tay kowak am-in datona et mabalin ay idyak isnan olay sino ay laydek ay mang-idyaan. ⁷ Kowam am-in datona no sak-en nan dayawem ay apom.”

⁸ Ngem sinmongbat si Jesus et kanana, “Kanan nan naisolat ay kalin Apo Dios en, ‘Sak-en ay Diosyo nan daydayawenyo ya mensilsilbiyanyo et kedeng.’ ”

⁹ Dat kasin ipangon Satanas si Jesus id Jerusalem danat eyey siya isnan toktok di Templo danat kanan ken siya, “No tet-ewa ay Anak Apo Dios sik-a, kadya lomabtokka isna. ¹⁰ Tay kanan nan naisolat ay kalin Apo Dios en bilinena nan aanghelna ta ayowananda ay ¹¹ mangtapaya ken sik-a ta adi masogatan nan dapanmo isnan bato.” ¹² Ngem dat songbatan Jesus siya ay mangwani, “Nan naisolat ay kalin Apo Dios et kanana gedan en adiyoy dologen si Apo Dios ay Apoyo.” ¹³ Nakwas pay san nangpadpadasan

Satanas ay nangdoldolog ken Jesus danat taynan siya ta enggana is mamingsan kasin.

Nan Nangilogiyan Jesus Ay Nin-isolo

Mat. 4:12-17; Mar. 1:14-15

¹⁴ Sinmagong si Jesus id Galilea et wada nan kabaelan nan Ispirito Santo ken siya isonga mendinamag isnan kailiili nan inik-ikkana. ¹⁵ Nin-isolo siya isnan kasinasinagoga et daydayawenda am-in siya.

Nan Nang-adyanda Ken Jesus Id Nazaret

Mat. 13:53-58; Mar. 6:1-6

¹⁶ Inmey si Jesus isnan nasiknana ay ili ay Nazaret. Sinabado ay obayan di Judio dat isnan esay Sabado et inmey siya isnan sinagoga tay siya nan sigod ay ogalina. Dat tomakdeg ay mangibasa isnan kalin Apo Dios ¹⁷ isonga dadat ited nan inso-lat nan mamadto ay din si Isaias danat bilagen et datngana nan naisosolat ay naay,

¹⁸ “Wada nan Ispirito Santon Apo Dios ken sak-en tay pinilina sak-en ay mangipagtek isnan gawis ay damag isnan kodokdo. Inbaana sak-en ay mangbadang isnan maligligitan ta mapalobosan nan balod ya makaila kasin nan kollaw ¹⁹ ya mangipagtek isnan awnitna mangisalakanan isnan ipogawna.”

²⁰ Linolon Jesus san mabasbasa danat isagong isnan mensilsilbi dat tomokdo et men-isolo. Am-in nan ipogaw issan sinagoga et inenengngda siya. ²¹ Danat ilogi ay mangwani ken daida, “Tinmet-ewa id wani ay agew san dinngayo ay binasak ay naisosolat ay kalin Apo Dios.”

²² Laylayden am-in nan ipogaw siya gapo isnan gawis ay inbagbagana ngem nasdaawda dadat kanan, “Ay baken kad na san anak Jose ay kailiyan tako?” ²³ Danat kanan ken daida, “Waay nenem-nemenyo nan kankanan nan ipogaw isna ay nan men-ag-agas et masapol ay agasana nan awakna esapay mamati nan ipogaw isnan agasna. Kaneg todi nan nemnemyo tay kaytenyo ay ikkak abes isna nan dinngeyo ay inik-ikkak id Capernaum. ²⁴ Ngem kanak ken dakayo en am-in ay ipogaw et patpatgenda nan mamadto isnan nateketeken ay ili ngem isnan osto ay ilina et adi patgen nan kailiyana siya. ²⁵ Kaneg din timpon Elias ay mamadto ay egay polos omod-odan is toloy tew-en ya kagedwa dat menbitil am-in ay ili id Israel. Wada nan ado ay balo issan deey ay ilida ²⁶ ngem egay inbaan Apo Dios si Elias ay mangbadang ken daida ay Judio nodi kedeng nan esa ay balo ay iSerepta is binadangana isnan ili id Sidon. ²⁷ Dat kaneg abes din timpon Eliseo ay esay mamadto et ado nan nakolit ay kailiyana id Israel dapay maid olay esa ken daida is inpagawisna nodi kedkedeng si Naaman ay iSiria is pinagawisna.”

²⁸ Palalo nan liget am-in nan ipogaw issan sinagoga issan nangdengnganda issan kinwanin Jesus tay kailiyana daida. ²⁹ Dadat tomakdeg et goyodenda si Jesus ay mangibala dadat iyey isnan toktok di bilig ay benget di ilida ta tekdagenda koma siya isnan deppas. ³⁰ Ngem dat kayet idaan Jesus isnan tangan nan napoponokanda et komaan.

*Nan Nangipakaanan Jesus Isnan Anito
Mar. 1:21-28*

³¹ Linmayog si Jesus id Capernaum ay esay ili isnan probinsiyan di Galilea dat men-isolo isnan sinagoga isnan Sabado ay obayan di Judio. ³² Nasdaawda issan inikkan Jesus ay men-isolo tay inpailana nan kabaelana.

³³ Issan deey ay sinagoga et wada nan am-ama ay kinapet di makedse ay anito dat menbogaw is napinapigsa, ³⁴ “Ine. Jesus ay iNazaret, ay ngan di ngotom ken dakami? Ay dadaelem dakami? Getkek sik-a. Sik-a nan nasantowan ay inbaan Apo Dios.” ³⁵ Ngem dat kanan Jesus issan anito, “Igiginekmo. Taynam si tosa.” Dat men-idogos san anito san am-ama et matokang isnan sasangan-genda danapay taynan siya ay maid inommat. ³⁶ Nasdaawda am-in san nangiila dapay wasdin mangwani, “Ay ngan ngen nan wada ken tona? Dan kabaelana ay mangipakaan isnan makedse ay anito?” ³⁷ Siya di nan inikkan Jesus isonga nindinamag isnan am-in ay ili isdi.

*Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Masaksakit
Mat. 8:14-17; Mar. 1:29-34*

³⁸ Tinaynan Jesus san sinagoga et omey isnan baey da Simon. Nan katogangan Simon isdi et menpodpodot dadat ibaga ken Jesus en mensakit siya. ³⁹ Dat sag-enen Jesus san in-ina et pagawisena san podotna dat mabanangon san in-ina et pakanena daida.

⁴⁰ Nakwas et nan obayada issan naonogan di agew isonga dat iyey nan omili nan am-in ay wada nan sakitda ken Jesus danat sag-es-aen ay mang-egen ken daida dat gomawis nan sakitda.

⁴¹ Nan anito gedan et tinaynanda nan ipogaw ay

kinapetda dadapay ibogbogaw, “Sik-a nan Anak Apo Dios.” Daet paginken Jesus daida tay adina layden ay daida nan mangipagtek en siya nan Kristo.

Nan Nin-isolowan Jesus Isnan Kasinasinagoga

Mar. 1:35-37

⁴² Issan kawakgatana et nasapa si Jesus ay inmey isnan bilig ngem omey kayet an-anapen nan ipogaw siya. Dadat datngan siya et adida ipalobos ay taynana daida. ⁴³ Ngem danat kanan, “Masapol ay omeyak abes isolo isnan teken ay ili nan gawis ay damag maipanggep isnan mentolayan Apo Dios tay siya nan nangibaaana ken sak-en.”

⁴⁴ Isonga dat omey men-isolo isnan kasinasinagoga ay paggimongan di Judio.

5

Nan Nang-ayagan Jesus Isnan Tolo Ay Papisolotna

Mat. 4:18-22; Mar. 1:16-20

¹ Issan namingsan ay nin-isolowan Jesus isnan benget di baybay id Genesaret et natogop nan kaipoipogaw isnan kad-ana et mendindinogosda tay kayatda ay dengngen nan kalin Apo Dios ay isolona. ² Maid somya is tomakdegan Jesus danat ilaen nan doway bangsa ay ninbebenget isnan baybay ay tinaynan nan mensidsidok tay inmeyda inowasan nan sidokda. ³ Dat omey si Jesus issan bangkan nan esay mensidsidok ay si Simon danat ibaga ken siya ta iyad-addawina is bassit isnan benget di baybay tasiyay tomokdowana ay mangisolo isnan kaipoipogaw.

⁴ Nakwas pay ay nin-isolo danat kanan ken Simon, “Ipagawgawam nan bangkam isnan kaadaeman nan baybay ta mensidok kayo.” ⁵ Dat kanan Simon, “Apo, inalabimi ay ninsidsidok dapay maid polos inalami ngem no siya say kanam et ikkanmi.” ⁶ Dadat oy-oyen nan sidok et adoado nan inalada ay ikan et nganngani ay mabakas nan sidok isonga adida makaipangato. ⁷ Dadat wag-eyan san iib-ada issan esay bangka ta badanganda daida. Inmeyda binadangan daida et pinopinoda san doway bangka is ikan et gistayda malimon. ⁸ Idi inilan Simon Pedro san inommat dat menpalintomeng ken Jesus et kanana, “Apo, mabainak ken sik-a tay managbasolak isonga taynam sak-en.” ⁹ Nasdaaw am-in san wada issan bangkan Simon issan nang-ilaanda isnan kaad-adon san sinidokanda ¹⁰ ya olay gedan san ib-an Simon issan esay bangka ay da Santiago ken Juan ay an-ak Zebedeo. Dat kanan Jesus ken Simon, “Adi kayo mabain ay maitapi ken sak-en. Ninsidsidok kayo is ikan ngem id wani isolok abes nan ikkanyo ay mensidok is ipogaw ta maitapida isnan mentolayan Apo Dios.” ¹¹ Isonga dadat ipakni nan bangkada dadapay taynan am-in nan kowada et omonodda ken siya.

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Nakolit

Mat. 8:1-4; Mar. 1:40-45

¹² Isnan namingsan ay kad-an Jesus isnan esay ili et sinmag-en nan am-ama ay nabayag ay nakolit dat menlokbob ay menseg-ang, “Apo, getkek ay kabaalam ay mangkaan isnan sakitko no kayatmo.” ¹³ Dat gen-an Jesus siya danapay

kanan, “Kayatko ay maagasanka.” Dat dagos ay makaan nan kolitna. ¹⁴ Danat kanan ken siya, “Adim ibagbaga nan inikkak ken sik-a isnan teken ay ipogaw. Basta idadawesmo ta enka menpaila isnan padi damet idya nan limosmo ay mapalti ay kaneg din inbilin Moses ta pangtekan nan ipogaw ay ginmawiska.”

¹⁵ Ngem dinngen kayet nan kaipoipogaw san inikkan Jesus ken siya dadat omey et enda dengngen nan kankanana ya ta pagawisena nan wada nan sakitda. ¹⁶ Ngem no mamingsan et komaan si Jesus tay omey isnan bilig ay menlowalo.

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Napalalais
Mat. 9:1-8; Mar. 2:1-12

¹⁷ Issan esay agew ay men-is-isolowan Jesus isnan esay baey et wadada nan nangitotokdo ay Fariseo ya nan men-is-isolo isnan linteg ay nagapo isnan probinsiya ay Galilea ya Judea ya isnan ili ay Jerusalem. Nan panakabalin Apo Dios ay mangipagawis isnan sakit et wada ken Jesus. ¹⁸ Dat domateng nan mang-aatangay isnan napalalais ay kayatda ay eyey issan baey ay kad-an Jesus. ¹⁹ Ngem nanapno nan baey is ipogaw et maid polos ikkanda ay mangisgep ken siya isonga insakyatda isnan atep san baey ay nadadata dadat lokaben nan atep dadat oy-oyen san napalalais et ompa issan tangan nan ipogaw ay sasagangen Jesus. ²⁰ Getken Jesus ay talkenda siya isonga danat kanan issan am-ama, “Gayyem, napakawan et nan basolmo.”

²¹ Dat kasiaagasaas nan men-is-isolo isnan linteg ya nan Fariseo ay mangwani en, “Sino pay nan

lalaki ay naay? Ayta dan iyiison tona nan awakna ken Apo Dios dapay kedkedeng si Apo Dios is makapakawan is basbasol?”²² Ngem getken Jesus nan kankananda danat kanan, “Ngan nan apedyo nemnemnemen?”²³ Ay ngan nan nalaklaka ay kanan, nan ‘Mapakawan nan basolmo’ wenna nan ‘Ibangonmo ta mendaanka?’²⁴ Ngem gapo tay adiyo patiyen et paneknekak ken dakayo ay wada nan kalebbengak isnan batawa ay mangpakawan is basol tay sak-en nan makwani en Iyon-an Am-in di Ipogaw.” Isonga danat kanan issan napalalais en, “Ibangonmo. Alaem nan dayonmo ta somaaka.”²⁵ Nabanangon et san am-ama danat alaen san dayona et somaa ay mangdaydayaw ken Apo Dios.²⁶ Am-in san wada isdi ay nangiila et nasdaawda dadapay inmegyae-gyat dadat dayawen si Apo Dios ay mangwani en, “Kaskasdaaw nan inilami id wani.”

Nan Nang-ayagan Jesus Ken Levi

Mat. 9:9-13; Mar. 2:13-17

²⁷ Nakwas pay san nin-agasan Jesus dat bomala et ilana si Levi ay esay mensingsingil is bowis ay mangitotokdo isnan kabaybayadan di bowis. Dat kanan Jesus, “Omalika ta maitapika ken sak-en.”²⁸ Dat taynan Levi nan oblana ya am-in ay kokwana isnan opisina daet omonod ken Jesus et maitapi ken siya.²⁹ Inmeyda isnan baey Levi dat menpalti siya ta makikan da Jesus ya nan iib-an Levi ay mensingsingil is bowis ya nan tap-in di ipogaw.

³⁰ Idi inilan san ib-an san Fariseo ya san men-is-isolo is linteg ay makikikanda dadat kanan is-

san papasolot Jesus, “Aytay dakayon makikikan isnan sanada ay mensos-owitik ay mensingsingil is bowis ya nan managbasol?” ³¹ Ngem si Jesus nan sinmongbat et kanana ay mangiyalig, “Nan ipogaw ay maid sakitna et adina masapol nan doktol ngem nan ipogaw ay mensakit et daida nan makasapol isnan doktol. ³² Isonga inmaliyak tapno badangak nan mangtek ay nakabasol tapno menbabawida ngem baken nan mangnenemnem ay gawisda.”

*Nan Nangisolowan Jesus Isnan Maipanggep
Nan Mentepe*

Mat. 9:14-15; Mar. 2:18-20

³³ Sinootda ken Jesus ay mangwani en, “Nan papasolot Juan et wada nan mentepeanda ay adi mangan isnan obaya dadapay menlol-owalo ay kaneg abes nan papasolot nan Fariseo dapay nan papasolotmo et adida mentepe.” ³⁴ Dat menpanggalig si Jesus ta ilawlawagna nan gapo ay adi mentepepe nan papasolotna et kanana, “Ay kananyo en adi makikan nan nadkat no daan pay nan nadawak ken daida? Adi mabalin. ³⁵ Ngem no omdan nan agew ay maapitan nan lalaki ay nadawak et siya di nan mentepeanda gapo isnan seg-angda.”

*Nan Nangiyaligan Jesus Isnan Balo Ya Logak Ay
Solsolo*

Mat. 9:16-17; Mar. 2:21-22

³⁶ Intoloy Jesus ay mensodok ta ipagtekna ken daida en adi kabalin ay maitapi nan nabayag ay sinoloda isnan isolsolona. Kanana, “Maid mangitakop is balo ay bado isnan logak. No ikkana na

et kawasena nan balo ay bado dapay gedan nan baloy galot et adi maibagay ay maitakop isnan logak. ³⁷ Siya gedan isnan tapey. Maid mang-igwa is kabobobod ay tapey isnan naosal ay kodil* tay epdas kinmenteg dapay mo menlowag nan tapey et bomtak nan kodil et makawas nan tapey ya nan kodil gedan. ³⁸ Nan balo ay tapey et masapol ay maigwa isnan balo abes ay kodil tay mabinbinat et maid makawas. ³⁹ Maid abes mangkayat ay ominom is olay gawis ay kapewpewak ay tapey no epdas inminom isnan nabayag ay tapey tay kanana en gawgawis nan nabayag mo nan balo.”

6

Nan Kinwanin Jesus Maipanggep Isnan Obaya Mat. 12:1-14; Mar. 2:23-28, 3:1-6

¹ Sinabado ay obayan di Judio et isnan esay Sabado indaan da Jesus isnan paypayewan. Dat menlosing nan papasolotna is kotimenda. ² Dat kanan nan tap-in di Fariseo, “Aytay dakayon menlosing is kotimenyo dapay lawaen nan linteg tako nan men-ani isnan obaya?” ³ Dat kanan Jesus, “Ayta dayon pabasolen daida? Ay egayyo binasa din inikkan da David isdin linmayawanda? Naowaowatda ⁴ isonga dadat songgep isnan baey Apo Dios et alaen David nan tinapay ay pala ken Apo Dios danat kanen danapay agtan nan iibana. Dapay kanan nan linteg tako en adi mabalin ay maipakan nan tinapay ay pala ken Apo Dios isnan ipogaw no bakenda padi. Ngem gapo tay naowatda et egay pabasolen Apo Dios daida.”

* **5:37** Ilaem Mat. 9:17. * **6:3** Ilaem Mat. 12:3.

⁵ Dat itoloy Jesus ay mangwani, “Sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw nan kalebbeng isnan mabalin ay maik-ikkan isnan obaya.”

⁶ Isnan esay Sabado kasin, sinonggep si Jesus isnan sinagoga ay men-isolo. Dat wada nan am-ama ay nabingoy nan kanawan ay ledengna. ⁷ Nan men-is-isolo isnan linteg ya nan Fariseo, kaytenda ay mangidalom ken Jesus isonga sis-iimenda siya no pagawisena nan nabingoy tay lawaenda nan men-agas is sakit isnan obaya tay kananda en obla di. ⁸ Ngem getken Jesus nan nenemnemenda isonga danat kanan issan nabingoy, “Omalika ta itakdegmo isnan sasagangenmi.” Dat omey san nabingoy. ⁹ Dat sooten Jesus ken daida, “Ngan nan linteg tako isnan obaya? Ay ikkan nan gawis wenno nan ngawi? Ay ayyewan nan biyag wenno kawasen?” ¹⁰ Danat inengneng daida danat kanan issan nabingoy, “Oyadem nan ledengmo.” Inoyadna dat maoyad tet-ewa tay naagasan et. ¹¹ Ngem mamaslat nan Fariseo ya nan men-is-isolo isnan linteg dadapay men-asitoya no ngan nan ikkanda ken Jesus.

Nan Nangpiliyan Jesus Isnan Aapostolisna

Mat. 10:1-4; Mar. 3:13-19

¹² Issan esay agew tinmikid si Jesus isnan bilig ta omey menlowalo danat ilalabi ay menlol-owalo ken Apo Dios. ¹³ Kawakgatana pay danat ayagan nan papasolotna et piliyena nan simpoo ya dow a ay nginadnana is aapostolis. ¹⁴ Datona nan ngadngadan nan pinilina. Si Simon ay nginadanan Jesus is Pedro ya nan besatna ay si Andres ya da Santiago ken Juan, si Felipe, si Bartolome, ¹⁵ si

Mateo, si Tomas, si Santiago ay anak Alfeo, si Simon ay mangisaksakit isnan ilida, ¹⁶ si Judas ay anak Santiago ya si Judas Iscariote ay awnit mangisipsip ken Jesus.

Nan Nin-isolowan Jesus Ya Nan Nangipagawisana Isnan Masaksakit

Mat. 4:23-25

¹⁷ Linmayog si Jesus ya nan papasolotna ay nagapo issan bilig et omdanda pay isnan nasisimpa dat isaldeng Jesus ya nan ado ay pasolotna. Wadada gedan nan adoado ay nagapo id Judea ya id Jerusalem ya isnan il-ili isnan benget di baybay ay id Tiro ya Sidon. ¹⁸ Inmeyda ay mangdenge isnan kankanana dapay ta pagawisena nan wada nan sakitda et olay nan deeyday pinalpaligat di anito ay inmey et ginmawisda gedan. ¹⁹ Am-in nan ipogaw et kaytenda ay somag-en ay mangsikgad ken siya tay wada nan panakabalina ay magapo ken siya ay mangpagawis isnan am-in ay sakitda.

Nan Kinwanin Jesus Isnan Nagasat Ya Kasesegang

Mat. 5:1-12

²⁰ Inilan Jesus san papasolotna danat kanan, “Nagasat kayo ay mangtek isnan kolangyo tay awnit kayo maitapi isnan mentolayan Apo Dios.

²¹ Nagasat kayo ay manglaylayad ay mang-ikkan isnan layden Apo Dios tay awnit kayo mapnek.

Nagasat kayo ay menseseg-ang gapo isnan basolyo tay awnit kayo men-gasgasing.

- 22 Nagasat kayo no kaliliget nan ipogaw dakayo ya aamisenda ya bab-ainanda dadapay kanan en ngawi kayo gapo isnan mangpat-patiyano ken sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw.
- 23 Men-gasing kayo tay olay no adoado nan ligatyo id wani et awnit dakkel nan ganabenyo ay idyan Apo Dios ken dakayo ay insaganana id daya. Tay nan ik-ikkanda id wani ken dakayo et siya gedan nan inik-ikkan din alal-apoda id sang-adom isdin mamadton Apo Dios isonga men-galalasing kayo isnan maisowanyo ken daida.
- 24 Ngem kaseseg-ang kayo ay kedeng nan kinabak-nangyo is nenemnemenyo tay epdasyo ginananganas nan biyagyo.
- 25 Kaseseg-ang kayo ay mamapnek id wani tay awnit kayo maowat.
- Kaseseg-ang kayo ay men-gasgasing id wani tay awnit kayo menseseg-ang ya men-ag-aga.
- 26 Kaseseg-ang kayo no it-it-ek nan ipogaw dakayo olay baken tet-ewa ay kaneg din inik-ikkan din alal-apoyo ay nang-it-it-ek isdin baken tet-ewa ay mamadto.”

*Nan Insolon Jesus Maipanggep Isnan Maaamis
Mat. 5:38-48*

27 “Dakayo ay mendedenge isnan kankanak et masapol ay laylaydenyo nan mang-aamis ken dakayo ya ipailayo gedan nan gawis isnan mangliliget ken dakayo. 28 No waday mang-aamis ken dakayo kananyo en badangan Apo Dios daida

dayopay ilowalowan daida. ²⁹ No waday mangti-pak isnan esa ay ipingmo dakat idoo nan topakna ya no waday mang-ala isnan abitom, bay-am ta alaena gedan nan badom. ³⁰ No waday menkedaw ken sik-a dakat agtan ya no waday mang-ala isnan osalmo adim kankanan en isagongna. ³¹ Ikkanyo isnan ib-ayo nan kaytenyo ay ikkanda ken dakayo.

³² Ay kananyo ngen en it-it-ek Apo Dios dakayo no kedeng nan manglaylayad ken dakayo is laylaydenyo? Adi tay olay nan adi mamati ken Apo Dios et laylaydenda gedan nan manglaylayad ken daida. ³³ Ngan ngalod nan naitkenanyo no kedeng nan mang-ikkan is gawis ken dakayo nan mang-ikkananyo abes is gawis? Olay nan adi mamati ken Apo Dios et siya gedan di nan ik-ikkanda. ³⁴ Ya no kedeng nan mangisagsagong isnan bolodenda ken dakayo is pabolbolodanyo ay it-it-ek ngen Apo Dios dakayo? Olay nan adi mamati et men-pabolodda gedan isnan ib-ada tay getkenda ay maisagong met laeng san inpabolodda. ³⁵ Isonga baken dana is ikkanyo koma nodi laylaydenyo nan mang-aamis ken dakayo dayopay ikkan nan gawis ken daida. Menpabolod kayo olay getkenyo ay adida isagong nan bolodenda tay no siya dana nan ik-ikkanyo et ipailayo dadlo ay an-ak Apo Dios dakayo et awnit gawis nan idyana ken dakayo. Tay maseg-ang siya olay isnan adi mangtek ay men-iyaman ya nan naimot. ³⁶ Masapol abes ay managseg-ang kayo ay kaneg nan Amayo ay managseg-ang.”

Masapol Ay Adi Pabasbasolen Nan Ipogaw Nan

*Ib-ada**Mat. 7:1-5*

³⁷ “Adiyo banbanagen nan ib-ayo ta adi abes banagen Apo Dios dakayo. Adiyo abes pabas-basolen nan ib-ayo ta adi gedan pabasolen Apo Dios dakayo. Nodi pakawanenyo nan ib-ayo ta pakawanen abes Apo Dios dakayo. ³⁸ Agtanyo nan ib-ayo et agtan gedan Apo Dios dakayo. Tay nan kaad-adon nan in-intedyo et siya gedan nan kaad-adon nan idyana ngem nasolsolok pay tay olay itamtamedna ya ibasbasbasna ay mangisedsed et lomoslosoy kayet.”

³⁹ Dat sodoken Jesus nan naay, “Nan kowap et adi makaipango isnan kanegna ay kowap tay no ikkana na et maekdagda ay dowa isnan ketang.

⁴⁰ Maiwed maisolsolowan is nangatngato mo nan men-is-isolo ken siya ngem am-in nan oskila ay mangkewas isnan ad-adalena et awnit kanegna abes nan mistolona.”

⁴¹ Dat menpangngalig si Jesus maipanggep isnan menkalkali is basol di ib-ada et kanana, “Damen delawen nan bota isnan matan nan besatmo dapay adim madlaw nan kega sindomet ay bota isnan matam? ⁴² Ngan nan ikkam ay mangwani en, ‘Pangaasim besatko ta kaanek nan bota isnan matam,’ dapay adim malikna nan kega sindomet ay bota isnan matam? Sik-a ay agin-sisingpet. Kaanem omon-ona nan dakkal ay bota isnan matam tasiyay makailaka ay gawis esakapay kaanen nan teeten ay bota isnan matan nan besatmo.”

*Nan Kaiw Ya Nan Begasna**Mat. 7:16-20, 12:33-35*

⁴³ “Nan gawis ay kaiw et adi bomgas is ngawi ya adi abes bomgas nan ngawi is gawis. ⁴⁴ Nan kailasinan nan am-in ay kaiw et nan ibgasda tay adi mabolas nan papaya isnan kawayan wenno nan alomani isnan sibit. ⁴⁵ Kaneg abes datako ay ipogaw, no nan gawis nan nemnemna et gawis nan ik-ikkana ngem no nan ngawi nan nemnemna et ngawi abes nan ik-ikkana. Tay nan kalin di ipogaw et ipailana nan wada isnan nemnemna.”

Nan Dowa Ay Ninsaad

Mat. 7:24-27

⁴⁶ “Dayon kankanan en sak-en nan Apoyo dakayopay adi patpatiyen nan ibagbagak? ⁴⁷ Am-in ay omali ken sak-en ay mangidnge ya mangpati isnan ibagbagak et siya na nan kaiyaligana. ⁴⁸ Kanegna nan esa ay ipogaw ay ninsaad is baeyna. Inkaobna ay gawis nan tokod enggana ay maipegnad isnan bato sanapay saaden nan baeyna. Isonga no men-inewang et dalaposena san baey ngem egay natokang tay menkeneg. ⁴⁹ Ngem nan ipogaw ay mangdedenge isnan kankanak danapay adi patiyen et kanegna nan nangsaaad is baeyna isnan lota ngem egayna pegnadan is bato ay menpatangan nan tokodna. Isonga idi men-inewang dat makibbek ay matokang san baeyna tay egay kasaad ay gawis.”

7

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Baan Di Kapitan Ay iRoma

Mat. 8:5-13

¹ Issan nakwasan pay san am-in ay kayatna ay ibaga isnan kaipoipogaw dat omey si Jesus id Capernaum. ² Id sidi et wada nan iRoma ay kapitan di adoado ay soldado. Wada nan baana ay laylaydena ay matmatey. ³ Dinngen san kapitan nan maipanggep ken Jesus danat ibaa nan aamama ay Judio ta enda ayagan si Jesus ta omeyna pagawisen nan baana. ⁴⁻⁵ Dadat omey ken Jesus ay menseg-ang ay mangwani en, “Nan naay kapitan et olay baken Judio ngem laylaydena datako ay Judio dapay gedan ninpasaad is sinagoga isonga gawis abes no badangam siya.”

⁶ Dat makkey si Jesus ken daida. Idi naisag-enda isnan baey san kapitan, inbaan san kapitan nan gagayyemna ay mangibaga ken Jesus en, “Apo, olay adika kano songgep tay mabain ken sik-a ⁷ isonga baken siya is nangsab-at ken sik-a. Getkena gedan ay omanay nan kalim is mangipagawis isnan baana ⁸ tay siya kano et kanegmo gedan ay wada nan nangatngato ay opisyal ay mangbab-aa ken siya ngem wada gedan nan sosoldadona ay bab-aaena. Et no ibagana isnan esay bab-aaena en, ‘Omeyka,’ dat omey ay dagos, ya no ibagana isnan esang en, ‘Omalika,’ dat omali, ya no ibagana is esa en, ‘Ikkam na,’ danat ikkan tet-ewa. Isonga getkena ay omanay nan kalim is mangpagawis ken siya.”

⁹ Nasdaaw si Jesus issan dinngena dat menligos ay mangwani isnan ipogaw ay omon-onod ken siya, “Ibagak ken dakayo en maid polos dinasdak is napigpigsa ay talek isnan Judio ay kaneg nan talek nan sana ay kapitan.”

¹⁰ Dat somagong et san deeyda ay binaan san kapitan issan baey dadat datngan ay ginmawis san baa ay masaksakit.

Nan Nangtagowan Jesus Isnan Anak Di Balo

¹¹ Egay pay nabayag dat omey si Jesus isnan ili ay Nain et nakkey nan papasolotna ya nan adoado ay ipogaw. ¹² Omdanda pay isnan soban di ili dadat sab-aten nan mabob-oweg ay omey mangikaob isnan natey. San deey lalaki ay natey et dalos kedkedeng is anak nan esay balo isonga adoado nan omili ay binmadang. ¹³ Olay si Jesus et palalo gedan nan seg-angna isnan nang-ilaana issan balo. Danat kanan ken siya, “Laton sa. Adika men-ag-aga.” ¹⁴ Daet somag-en si Jesus et gen-ana san inaawitda ay koong dat itakdeg san deeyday mang-aawit. Dat kanan Jesus, “Baballo, bomangonka.” ¹⁵ Dat tet-ewa mabanangon san natey dapay komali. Dat kanan Jesus issan balo, “Naay san anakmo.”

¹⁶ Am-in ay wada isdi et palalo nan egyatda dadat dayawen si Apo Dios ay mangmangwani en, “Esay mamadton Apo Dios nan naay in mali ken datako.” Dapay kanan es nan ib-ana, “In mali si Apo Dios ay mangisalakan ken datako ay ipogawna.” ¹⁷ Daet maibaag san inik-ikkan Jesus id Judea ya isnan am-in ay naliliwes ay il-ili.

Nan Inbagan Jesus Isnan Inbaan Juan

Mat. 11:2-6

¹⁸ Si Juan ay Menbonbonyag et wada isnan pagbalodan ngem getkena met laeng san ik-ikkan Jesus tay ibagbagan san papasolotna. ¹⁹ Danat ayagan san dow a et ibaana daida ta omeyda sooten

ken Jesus no siya nan Kristo ay inbaan Apo Dios wenno waday teken is awnit omali is mamas-ed.

²⁰ Idi inomdanda ken Jesus kinwanida en, “Inbaan Juan ay Menbonbonyag dakami ta sootenmi no sik-a nan masmas-ed ay magapo ken Apo Dios ay si Kristo wenno waday teken is sedsed-enmi.”

²¹ Issan inmayanda ken Jesus et adoado nan pagawgawisena ay masaksakit ya ipakak-aana nan anito ay kinmapet ken daida. ²² Danat kanan issan papasolot Juan, “Somagong kayo ken Juan ta ibagayo nan dinngeyo ya nan inilayo ay ikikkak. Tay nan kowap et makailada, nan pilay et makadaanda, nan nakolit et ginmawisda, nan toweng et makadngeda, nan natey et natagoda ya olay nan kodokdo et dinngeda nan naibagbaga ay gawis ay damag. ²³ Kananyo gedan ken siya en mabindisyonan nan ipogaw ay adi mendowad-owa ay mamati ken sak-en.”

Nan Inbagan Jesus Maipanggep Ken Juan

Mat. 11:7-19

²⁴ Issan kinmaanan san papasolot Juan dat kanan Jesus issan kaipoipogaw, “Isdin inmayanyo isdin kad-an Juan isnan bilig, ay ngan nan kaytenyo ay ilaen? Ay ninemnemyo ay si Juan et kanegna nan goon ay pakiwkiwiyen di dagem? Baken. ²⁵ Ay ngan ngalod nan enkayo inila? Ay esay ipogaw ay ninbado is gawigawis? Baken gedan tay nan ipogaw ay menbabado is gawigawis ya naganas nan biyagna et nan makitetee isnan ali. ²⁶ Ay ngan ngalod nan enkayo inila? Ay esay mamadton Apo Dios? Owen, ngem ibagak ken dakayo ay nan inilayo

et nangatngato mo is mamadto. ²⁷ Tay si Juan nan kakwaniyan nan naisolat ay kalin Apo Dios id kasin en, ‘Wada nan ibaak ay omon-ona ay mangisagana isnan daanem isnan omaliyam.’”

²⁸ Dat itoloy Jesus, “Ibagak ken dakayo en isnan am-in ay ipogaw et maid nangatngato mo si Juan. Ngem nan kababaan isnan mentolayan Apo Dios et nangatngato mo si Juan.

²⁹ Nan adoado ay ipogaw ya olay nan mensingsingil is bowis et dinngeda san kinkinwanin Juan. Da tona nan nangtongpal isnan kayten Apo Dios isonga dadat menpabonyag ken Juan. ³⁰ Ngem nan Fariseo ya nan men-is-isolo isnan linteg et egayda tinongpal nan kayten Apo Dios ay ikkanda isonga adyanda ay menpabonyag ken Juan.”

³¹ Dat itoloy Jesus ay mangwani, “Ay ngan nan mangidiligak ken dakayo ay ipogaw id wani? Men-ap-apos et kedeng nan getkenyo. ³² Kaneg kayo oongong-a ay adi polos mapnek tay no men-ay-ayamda isnan malkitan et kankanan nan ib-ada ken daida en, ‘Nin-ganggangsa kami ngem egay kayo ninsala. Nin-ag-aga kami ngem egay kayo nakiaga.’ ³³ Kanak en kanegyo daida tay adi kayo polos mapnek. Inmali si Juan ay Men-bonbonyag et at-atik nan kinkinana ya egay polos inmin-inom is bomoteng ay mainom dakayot kanan en, ‘Matawtawaw siya.’ ³⁴ Inmaliyak abes et nakikikanak ya nakiin-inomak ken dakayo dakayot kanan en, ‘Ilaenyo pod nan ipogaw ay naay. Bokatot ya men-inom danapay gayyem nan mensos-owitik ay mensingsingil is bowis ya nan managbasol.’ No siya ngalod sa di kankananyo

et maid mabalin is ikkanmi ken Juan ay mangpangasing ken dakayo. ³⁵ Ngem olay no adyanyo nan initdok ya nan init-itdon Juan et mailanto isnan ogalin nan mamati ken Apo Dios ay nan it-itdomi et siya nan silib Apo Dios.”

Nan Inmayan Jesus Isnan Baey Di Fariseo

³⁶ Inayagan nan esay Fariseo ay kangadan is Simon si Jesus ta omey makikan isnan baeyna. Dat omey si Jesus et makilikob. ³⁷ Issan deey ay ili et wada nan babai ay managbasol. Idi dinngena ay wada si Jesus ay makikikan issan baey di Fariseo dat omey ay mangikakawit isnan gawigawis ay palanggo ay kad-an di nangina ay bangbanglo. ³⁸ Dat menpalintomeng isnan kad-an Jesus ay men-ag-aga dat mentedted nan agana isnan sikin Jesus. Danat ponasan isnan bookna danat bisitowen danapay bokbokan is bangbanglo.

³⁹ San Fariseo ay nang-ayag ken Jesus et inilana danat kanan isnan nemnemna, “No tet-ewa ay mamadtona et getkena koma no ngan nan kai-pogaw nan babai ay naay ay manggeg-eeen ken siya.” ⁴⁰ Dat kanan Jesus, “Simon, wada nan ibagak ken sik-a.” Dat kanan Simon, “Apo, ay ngan di ibagam?” ⁴¹ Dat kanan Jesus, “Wada nan doway aamam-a ay nin-otang is siping isnan kadangyan. Nan esa et limang gasot nan otangna ya nan esang abes et limampoo. ⁴² Ngem gapo tay adida makabayad danat kaanen san otangda. Kadya ibagam ken sak-en no sino ken daida ay dowan nan dakdake nan layadna issan kadangyan?” ⁴³ Sinmongbat si Simon en, “Kanak en

waay san ad-ado nan otangna ay nakaan.” “Tet-ewa nan songbatmo,” kinwanin Jesus. ⁴⁴ Dat ilaen Jesus san babai danat kanan ken Simon, “Ay iilaem nan babai ay naay? Sinangailim saken isnan baeymo ngem maid inbaam is mangowas isnan sikik dapay siya nan ogali tako ngem si tona et inowasana nan sikik isnan agana danapay iponas nan bookna. ⁴⁵ Egaymo sinab-at saken ay mangbisito ay kaneg gedan nan ogali tako ngem siya et egay somalsaldeng ay mangbisbisito isnan sikik enggana issan inmaliyak. ⁴⁶ Egaymo linanaan nan bookko ay kaneg nan ogali tako ngem siya et binokbokana nan sikik is nangina ay bangbanglo. ⁴⁷ Ibagak ngalod ken sik-a, gapo tay getkena ay adoado nan basolna ay mapakawan isonga siya na nan inikkana ay mangipaila isnan dakkal ay layadna ken sak-en. Ngem nan ipogaw ay mangwani en bassit nan basolna ay napakawan et bassit abes nan layadna.”

⁴⁸ Dat kanan Jesus issan babai, “Napakawan nan basbasolmo.”

⁴⁹ Nan ib-ada ay mangmangan et kinwanida isnan nemnemda, “Ay sino ngen nan ipogaw ay naay ay olay nan basol et pakawanena?”

⁵⁰ Ngem dat kanan Jesus issan babai, “Nan pammatim nan nangisalakan ken sik-a. Somaaka et ay menlamlamnin.”

8

Nan Iinin-a Ay Nakkey Ken Jesus

¹ Egay pay nabayag dat omey si Jesus isnan kailiili ay mangibagbaga isnan gawis ay damag maipanggep isnan mentolayan Apo Dios. Nakkey

san simpoo ya dow a ay pasolotna ² ya san pina-gawis Jesus ay iinin-a ay nasaksakit ya tinoyan di anito. Naay nan ngadanda. Si Maria Magdalena ay tinaynan di pito ay anito, ³ si Juana ay asawan Cusa ay ap-apo isnan baey Herod ya si Susana ya nan adoado pay ay iinin-a ay nang-idya isnan tap-in di kokwada ta badanganda si Jesus ya nan papasolotna.

Nan Am-ama Ay Ninbonobon

Mat. 13:1-23; Mar. 4:1-20

⁴ Inmali nan kaipoipogaw ay nagapo isnan natkenatken ay ili dadat madagop tay kaytenda ay dengngen nan kalin Jesus. Dat mensodok si Jesus ken daida et kanana, ⁵ “Wada nan am-ama ay en ninbonobon isnan om-a. Idi insapowakna nan bonobon isnan om-a, naekdag nan tap-ina isnan daan et gatgatinan nan ipogaw dapay topken di koyat. ⁶ Nan tap-ina et naekdagda isnan kabatbatowan dat tomobo ngem namgaan nan lota isonga dadat maango. ⁷ Nan tap-ina et naekdagda isnan ginsatan ay sibit dat solinen di sibit nan tinmobo et mateyda. ⁸ Ngem nan tap-ina ay natekdag isnan gawis ay lota et tinmoboda dadapay bomgas is adoado.” Dat ibiyad Jesus ay mangwani en, “Dengngenyongalod no waday ingayo.”

⁹ Dat sooten nan papasolot Jesus ken siya nan kayat ay kanan nan sinodokna.

¹⁰ Sinmongbat si Jesus ay mangwani, “Owen tay naipagtek ken dakayo nan egay naipagtek id kasin ay maipanggep isnan mentolayan Apo Dios ngem isnan tap-ina et ipangpangngaligko nan ikkak ay mangisolo ken daida tasiyay olay

il-ilaenda et adida getken nan tet-ewa ya olay dengdengenda et adida maawatan.

¹¹ Siya na nan kayat ay kanan san sinodokko. Nan bonobon et siya nan kanega kalin Apo Dios. ¹² Nan daan ay natekdagan di bonobon et kanegna nan ipogaw ay mangdenge isnan kalin Apo Dios ngem dat omey si Satanas et kaanena isnan nemnemna san dinngena tapno adi mamati ya maisalakan. ¹³ Nan kabatbatowan et kanegna nan ipogaw ay mangdenge ya men-gasgasing ay mangdawat isnan kalin Apo Dios. Ngem adi lo-mamot nan kalin Apo Dios isnan nemnemna tay patiyena is sin-awyan danat dokogan ay dagos no mapaligatan gapo isnan pammatina. ¹⁴ Nan gin-satan ay sibit et siya nan mangdenge isnan kalin Apo Dios ngem makolkol nan nemnemna tay wed-weda nan bomaknangana ya men-gasgasingana is nenemnemena isonga adi bomgas tay nasolin nan kalin Apo Dios et kalingkingana. ¹⁵ Ngem nan gawis ay lota ay natekdagan di bonobon et siya nan ipogaw ay mangdedenge isnan kalin Apo Dios danat is-ek ay gawis isnan nemnemna danapay itoltoloy ay mangpatpati engganay bomgas nan kalin Apo Dios isnan biyagna.”

Nan Naipatang Ay Silaw

Mar. 4:21-25

¹⁶ Danat itoloy ay mensodok, “Maid mangpasged is silaw danat salinan is timba wenna igwana isnan silok di podanan tasiyay adi kaila nan silangna nodi ipatangna tapno menpat-a no songgep nan ipogaw. ¹⁷ Siya abes nan kaneg nan epdas naikkan ay olay egay kagtek et awnit

maipabala ya nan nenemnemen nan ipogaw et awnit magtek met laeng. ¹⁸ Isonga dengngenyoy ay gawis nan isolok tay nan mamati isnan isolsolok et masilawan nan nemnemna ta maawatana dat taptapiyan Apo Dios nan getkena. Ngem nan ipogaw ay adi mangidnge ya adi mamati et awnit mamaid nan atiatik ay getkena.”

Nan Inan Jesus Ya Nan Bebsatna

Mat. 12:46-50; Mar. 3:31-35

¹⁹ Inmey si inan Jesus ya nan bebsatna isnan kad-ana ngem adida makasag-en ken siya tay adoado nan ipogaw. ²⁰ Dat wada nan mangwani ken Jesus, “Wada da inam ya nan bebsatmo isnan pantew ay mangpaay-ayag ken sik-a.” ²¹ Dat kanan Jesus ken daida am-in en, “Owen, ngem bakenda kedeng is inak ya bebsatko tay am-in nan mangidnge isnan kalin Apo Dios et daida gedan nan inak ya bebsatko.”

Nan Nangipakin-ean Jesus Isnan Dagem Ya Danom

Mat. 8:23-27; Mar. 4:35-41

²² Isnan namingsan et ninlogan si Jesus ya nan papasolotna isnan bangka tay kinwanin Jesus en omeйда isnan bas-ang di baybay. ²³ Idi om-omeyda dat maseyep si Jesus. Dat domateng nan napigsa ay dagem et masepyatan nan bangka et nganngani ay malimonda dat omegyat nan papasolotna ²⁴ isonga dadat gidowen si Jesus ay mangwani, “Apo, Apo, naay malimon tako.”

Dat bomangon siya et ipakin-ena nan dagem ya dalloyon. ²⁵ Danat kanan isnan papasolotna,

“Dakayon omegyat? Ay maid talekyo ken Apo Dios?”

Ngem nasdaawda ya nakibtotda am-in dadat men-asikwani, “Manakabalin obpay nan ipogaw ay naay. Danan bilinen nan dagem ya danom dadat tet-ewa tongpalen?”

Nan Nangipakaanan Jesus Isnan Anito

Mat. 8:28-34; Mar. 5:1-20

²⁶ Intoloyda ay men-gedang isnan baybay id Galilea ay omey isnan dedemangena ay lakon di Geraseno. ²⁷⁻²⁹ Dinmaka si Jesus isnan benget di baybay dat sab-aten nan esay lalaki ay kinapet di anito. Tawaw nan inidyada issan lalaki et nabayag ay aped menlalabos ya adi kasala isnan baey ay aped nan lil-iyang ay kad-an di natey nan nintet-eeana. Et nabayag aypinalpaligat san anito siya et olay ibalodda ya galotenda nan ledengna ya sikina is kawal, mensokpotna kayet dat patag-tagen san anito siya isnan pondag. Issan nang-ilaana ken Jesus nin-owakis dapay menlokbob isnan sasagangena danapay ibibiyad ay mangwani, “Jesus ay Anak Apo Dios ay kangatowan, ay ngan di ngotom ken sak-en? Maseg-angka ta adika mangdosdosa.” Kinwanina di tay inbilin Jesus en komaan san makedse ay anito ken siya. ³⁰ Dat sooten Jesus ken siya, “Ay sino nan ngadanmo?” “Nan ngadanko et Linibo,” kinwanina tay kalibolibo nan anito ay kinmapet ken siya. ³¹⁻³² Dat menseg-ang san kaanianito ken Jesus en adina paeyen daida isnan longok ay kadosdosaanda.

Ngem isnan sasag-enenda adoado nan beteg ay mangmangan isnan bilig isonga dat kanan san

kaanianito ken Jesus en palobosana daida tasiyay enda kapten nan kabetebeteg. Danat palobosan daida ³³ isonga dadat taynan san lalaki et kap-tenda san kabetebeteg. Dat kanega naong-ong am-in san beteg et kasida tatagtag ay omey is-nan deppas dadat matekdag isnan baybay et mal-imonda.

³⁴ Issan nang-ilaan san mangbanbantay isnan beteg issan inommat dadat tomagtag et omeyda ibaga isnan kailili. ³⁵ Dat omey nan nangdenge et enda ilan nan inommat dadat datngan san lalaki ay tinaynan di anito ay tinmotokdo isnan sag-en Jesus et ninbabado dadlo dapay gawis nan nemnemna dadat menkakikibtot am-in. ³⁶ San deeyda ay nang-ila et inbagada isnan kadatdateng ay ipogaw nan inkakkan san lalaki ay ginmawis. ³⁷ Gapo isnan dadama ay egyat san iGeraseno et inbagada ken Jesus en olay komaan isnan ilida.

³⁸⁻³⁹ Ngem san lalaki ay tinaynan di kaanianito et ninseg-ang ken Jesus en makaey koma ken siya. Ngem dat kanan Jesus ken siya, “Somaaka bawet ta enka ibaga nan gawis ay inikkan Apo Dios ken sik-a.” Dat menlogan da Jesus issan bangka et taynanda daida. Dat somaa san lalaki et ena ibaga isnan am-in ay kailiyana san inikkan Jesus ken siya.

Nan Nangtagowan Jesus Isnan Anak Jairo Ya Nan Nangipagawisana Isnan In-ina

Mat. 9:18-26; Mar. 5:21-43

⁴⁰ Sinmagong da Jesus isnan demang di baybay dat men-gasing nan kaipoipogaw isdi tay sisin-edda siya. ⁴¹ Dat domateng nan am-ama ay kangadan is Jairo ay esay apon di sinagoga isdi. Dat

menpalintomeng isnan sagang Jesus ay menseg-ang ken siya ta omey id baeyda ⁴² tay matmatey nan bogtong ay anakday babai ay simpoo ya dowan nan tew-ena. Dat makkey si Jesus et omon-onod kayet nan kaipoipogaw ay mang-al-alibongbong ken siya.

⁴³ Dat wada gedan nan in-ina isdi ay egay somasaldeng nan basana is simpoo ya doway tew-en. Inamina am-in nan kokwana ay inbaybayadna is mang-agas ken siya ngem maid polos nakaagas.

⁴⁴ Inmey isnan dodokogan Jesus danat sikgaden nan benget nan badon Jesus dat masanaldeng nan basana. ⁴⁵ Dat sooten Jesus, “Ay sino nan nangsikgad ken sak-en?” Dat was-in mangwani isnan kaipoipogaw isdi en bakenda. Dat kanan Pedro, “Apo, adoado nan mang-al-alibongbong ken sika isonga nasikgadka adi.” ⁴⁶ Ngem dat kanan kayet Jesus, “Wada nan teken ay nangsikgad ken sak-en tay gegetkek ay wada nan masaksakit ay pinagawis nan panakabalinko.” ⁴⁷ Gintek san in-ina ay nasokalan siya dat menpaypayegpeg ay omey menpalintomeng isnan sasagangen Jesus. Et isnan sasagangen am-in di ipogaw, inbagana ken Jesus nan gapo ay nangsikgadana ken siya ya nan dagos ay ginmawisan nan sakitna. ⁴⁸ Dat kanan Jesus ken siya, “Ina, ginmawiska gapo isnan pammatim ken sak-en. Somaaka ay menlam-lamin.”

⁴⁹ Daan ay mentoytoya da Jesus issan in-ina dat domateng nan nagapo issan baey Jairo et kanana ken siya, “Soma tako bawet Jairo, ta adim aped taktaken nan Apo tako.” Danat getken ay natey san anakna. ⁵⁰ Ngem dinngen Jesus san kinwan-

ina danat kanan ken Jairo, “Adika menseseg-ang. No waday talekmo ken sak-en et awnit gomawis siya.”

⁵¹ Inomdanda issan baey et maid inpasgep Jesus is teken ay ipogaw nodi kedeng da Pedro, Juan, Santiago ya san aman ya inan nan onga. ⁵² Men-ag-aga am-in nan ipogaw issan pantew ngem dat kanan Jesus, “Adi kayo men-ag-aga tay egay katey nan onga ay sana nodi maseseyep et kedeng.” ⁵³ Dadat sayoten siya tay getkenda ay natey et. ⁵⁴ Ngem dat songgep si Jesus et gena nan ledeng san onga danat kanan, “Anakko, ibangonmo.” ⁵⁵ Dat somagong nan ab-abiikna et bomangon tet-ewa. Dat ibagan Jesus en pakana. ⁵⁶ Nasdaaw da amana ngem inbagan Jesus ken daida en adida ibab-aag isnan ipogaw.

9

Nan Nangibaaan Jesus Isnan Apostolisna Mat. 10:5-15; Mar. 6:7-13

¹ Issan esay agew inayagan Jesus san simpoo ya doway ay apostolisna danat agtan daida is panakabalin ay mangipagawis isnan masaksakit ya mangipakaan isnan am-in ay anito. ² Danat ibaa daida ta omeйда ay mangibaga ay nganngani ay omali nan mentolayan Apo Dios dadapay pagawisen gedan nan masaksakit. ³ Inbagana ken daida en, “Adi kayo omikawkawit is olay sokod, sangi, makan, siping ya mensokatanyo no menbaat kayo. ⁴ No waday mangsangaili ken dakayo isnan baeyda dakayot adi men-at-aton enggana ay taynanyo nan ili ay deey. ⁵ Ngem no adida idnge

dakayo isnan ili ay omayanyo dakayot komaan dakayopay pokpoken nan tapok isnan dapanyo ta ipailayo ay adyanda nan isoloyo.”

⁶ Dat omey san papasolotna isnan am-in ay il-ili ay mangibagbaga isnan gawis ay damag dadapay pagawisen nan wada nan sakitda.

*Nan Nakolkolan Nan Nemnem Herod
Mat. 14:1-12; Mar. 6:14-29*

⁷ Si Herod ay mentoltolay id Galilea et dinngena am-in nan inik-ikkan Jesus et nakolkol nan nemnemna tay wada nan mangwani en si Jesus et waay siya din si Juan ay Menbonbonyag ay kasin natago. ⁸ Kanan nan ib-ana en siya din si Elias ay ninpaila dapay kanan kayet nan ib-ana en siya din esa ay mamadto id kasin ay natago. ⁹ Dat kanan Herod, “Dakpay inpapoto nan olon Juan ngem ay sino ngata nan ipogaw ay ibagbagada ay sana?” Enggana isdi et kaytena ay mang-ila ken Jesus.

*Nan Nangpakanan Jesus Isnan Limay Libo Ay
Ipogaw*

Mat. 14:13-21; Mar. 6:30-44; Juan 6:1-14

¹⁰ Issan sinmagongan san simpoo ya doway apostolis ay inbaan Jesus dadat ibaga ken siya am-in nan inik-ikkanda. Danat ipakkey daida et kedkedengda is inmey isnan pondag id Betsaida ¹¹ ngem idi gintek nan ipogaw ay inmeyda dadat omonod. Dat ayagan Jesus daida et isolowana daida isnan maipanggep nan mentolayan Apo Dios danapay pagawisen nan masaksakit.

¹² Masmadem pay dat omey san simpoo ya doway pasolot Jesus ken siya et kananda en, “Nasdem datakopay daan isnan pondag. Ibagam

kad ken da tona ta was-in ome y isnan naisagsagen ay il-ili ya isnan bab-ae y isnan il-ilit ta enda makilang-ay dadapay omapa.”¹³ Ngem dat kanan Jesus ken daida, “Dakayo nan mangpakan ken daida.” Dadat kanan, “Limlima ay tinapay ya dod-owa ay ikan nan wada ken dakami et kedeng. Ay ome y kami lomako is kanen nan naayda ay ipogaw?”

¹⁴ Dat ibilin Jesus isnan papasolotna ta patokdowenda daida is saglilimampoo. Waay limay libo ay lalalaki san wada isdi ngem egay kaibilang nan bababai ya nan oongong-a.¹⁵ Dadat patokdownen nan kaipoipogaw.¹⁶ Dat alaen Jesus san limay tinapay ya doway ikan dat mentangad id daya et men-iyaman ken Apo Dios esanapay amam-asen danat idya isnan papasolotna et iwattatda.¹⁷ Dadat mangan am-in et nabsogda dapay napno kayet nan simpoo ya doway lowa isnan binay-anda ay tinogop san papasolotna.

Nan Nangibagaan Pedro En Kristo Si Jesus
Mat. 16:13-20; Mar. 8:27-30

¹⁸ Isnan namingsan ay kedkedeng da Jesus ya nan papasolotna dat menlowalo si Jesus. Nakwas pay ay makalowalo danat sooten ken daida, “Ay ngan nan pangwanin nan ipogaw ken sak-en?”¹⁹ Dadat kanan, “Wada nan mangwani en sik-a din si Juan ay Menbonbonyag. Kanan nan tap-ina en sik-a din si Elias dapay kanan kayet nan tap-ina en kasin natago nan esa isdin mamadto id kasin.”²⁰ “Dakayo pay abes, ay ngan nan pangwaniyo ken sak-en?” sinootna ken daida. Dat kanan Pedro,

“Sik-a si Kristo ay din inbagan Apo Dios ay awnit omali ay men-apo.”

²¹ Dat ibilin Jesus ken daida en masapol ay adida ibagbaga isnan olay sino ay ipogaw ²² danat itoloy ay mangwani, “Sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et masapol ay awnitak mapaligatan. Nan aamam-an di Judio ya nan menkangangato ay papadi ya nan men-is-isolo isnan linteg et awnit adyanda sak-en dadapay mangipapatey ngem kasinak matago isnan maikatlo ay agew.”

Nan Ikkana Nan Maitapi Ken Jesus

Mat. 16:24-28; Mar. 8:34-9:1

²³ Isnan namingsan et kinwanina ken daida am-in, “No sino nan manglayad ay maitapi ken sak-en et masapol ay ibilangna ay natey et nan awakna ta baken nan laydena is ik-ikkana nodi nan laydek ta itoledna nan ligat ay kaneg nan mang-aw-awit isnan krosna ta omonod ken sak-en. ²⁴ Tay nan ipogaw ay kedeng nan awakna is nemnemnemena et awnit matey met laeng ngem nan adi mangnemnemnem isnan awakna gapo ken sak-en et awnit matey ngem matagotago ay eng-enggana ken Apo Dios. ²⁵ Ay waday ganaben di ipogaw ay mangkowa is am-in ay kinabaknang isnan batawa no matey daet adi dawaten Apo Dios? Maid adi. ²⁶ No sino mang-adi ken sak-en ya nan it-itdok et awnitko abes adyan daida isnan omaliyak ay mangipailaan isnan kangatok ya nan kangaton Ama ya nan kaangheanghelna. ²⁷ Tet-ewa nan ibagak, wada ken dakayo nan matatago pay laeng engganay ilaenda nan panakabalin Apo Dios isnan mentolayana.”

Nan Natkenan Nan Ilan Jesus

Mat. 17:1-8; Mar. 9:2-8

²⁸ Nallos nan waay esay domingo dat ayagan Jesus da Pedro, Juan ya si Santiago et omeyda menlowalo isnan bilig. ²⁹ Issan menlol-owalowan Jesus daet mateken nan angasna ya nan badona et pinmolapolaw ay mensilsilap. ³⁰⁻³¹ Dat nawanada nan ninpaila ay mensilsilang ay doway amam-a ay makitoytoya ken Jesus ay da Moses ken Elias ay ap-on di Judio id kasin. San kankananda et maipanggep isnan nganngani ay kateyan Jesus id Jerusalem. ³² Da Pedro et naseypanda ngem dadat magido et ilanda ay mensilsilang si Jesus ya san doway ay amam-a ay makitatakdeg ken siya.

³³ Idi komak-aan san doway amam-a issan kadan Jesus, kinwanin Pedro ken siya, “Apo, gawis tay wada tako isna. Omset kami is tolo ay bawi ta pala ken sik-a nan esa, pala ken Moses nan esa ya pala ken Elias nan esa.” Ngem aped kinwanin Pedro di tay nasngan et adina getken nan kankanana.

³⁴ Daan ay menkalkali si Pedro daet kanaliboo et lingbana daida isonga inmegyat san papasolot Jesus. ³⁵ Dadat dengen nan kali ay nagapo isnan liboo ay mangwani, “Siya na nan Anakko ay pini-lik ay mentolay isonga dengngenyon nan kanana.” ³⁶ Idi sinmaldeng san kali, kedeng si Jesus is inilada. San papasolotna et egayda inbagbaga san inilada engganay sokod natago kasin si Jesus.

Nan Nangpakaan Jesus Isnan Anito Ay Nangpakedas Isnan Onga

Mat. 17:14-18; Mar. 9:14-27

³⁷ Kawakgatana ay ninlayogan da Jesus issan bilig et adoado nan ipogaw ay nangsab-at ken siya. ³⁸ Dat wada nan esay am-ama ay mangibog-bogaw, “Apo, seg-angam kad nan naay kedkedeng ay anakko ³⁹ tay wada nan anito ay mangkakapet ken siya et aped menbogbogaw dapay menkedas et tomaltalabotab nan topekna. Pakalokalowena ay adina taytaynan siya. ⁴⁰ Mensegseg-angak isnan papasolotmo ta pakaanenda koma nan anito ngem adida kabaelan.”

⁴¹ Dat kanan Jesus, “Palalo kayo od ay ipogaw id wani. Baken osto nan nemnemyo tay nabayagak ay nakitete ken dakayo et palalo nan anosko ngem adi kayo kayet pomati.” Danat kanan issan aman san onga, “Iyalim nan anakmo isna.” ⁴² Idi somagsag-en san onga ken Jesus dat pakedasen san anito danapay ibkas siya. Ngem dat bilinen Jesus san anito ta komaan isonga dat gomawis san onga dat kanan Jesus ken amana, “Naay nan anakmo.” ⁴³ Am-in san nang-ila et nasdaawda isnan panakabalin Apo Dios.

Nan Nangibagaan Jesus Isnan Kateyana
Mat. 17:22-23; Mar. 9:30-32

Daan ay masmasdaaw nan kaipoipogaw issan am-in ay inikkan Jesus danat kanan issan papasolotna, ⁴⁴ “Adiyo kalkalingkingan nan naay ibagak ken dakayo. Sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et nganngani ay maitedak isnan mangdepap ken sak-en et kigadda ay mang-ikkan isnan kaytenda ay ikkan ken sak-en.” ⁴⁵ Ngem adi getken nan papasolotna nan kayatna ay kanan tay

egayna inpagtek ken daida. Ngem mabainda ay mangsoot ken siya.

*Nan Kanan Jesus Maipanggep Nan Kapatgan
Mat. 18:1-5; Mar. 9:33-37*

⁴⁶ Nan papasolot Jesus et nintotyada no sino nan kapatgan ken daida. ⁴⁷ Ngem getken Jesus nan kankananda isonga danat ayagan nan esay onga et patakdegena isnan sag-ena ⁴⁸ danat kanan ken daida, “Nan manglayad ya mang-ayowan isnan kaneg nan naay onga gapo isnan pammatina ken sak-en et siya gedan nan kaneg nan layadna ken sak-en. Et nan manglayad ken sak-en, laydena abes nan nangbaa ken sak-en ay si Apo Dios. Tay nan kababaan ken dakayo et siya nan kapatgan ken Apo Dios.”

*Nan Adi Men-apos Et Daida Nan Bomadang
Mar. 9:38-40*

⁴⁹ Dat kanan Juan, “Apo, inilami nan esay amama ay mangipakpakaan is anito isnan ipogaw gapo isnan pammatina kano ken sik-a. Ngem inyadimi siya tay baken tako ib-a.” ⁵⁰ Dat kanan Jesus ken siya ya isnan iib-ana, “Adiyo iyad-adi siya tay nan adi mang-ap-apos ken dakayo et daida nan bomadang.”

*Nan Nang-adyan Nan iSamaria Ay Omapa Da
Jesus Isnan Ilida*

⁵¹ Idi nganngani nan kateyan Jesus ya nan katagowana kasin ya nan maipangatowana id daya, ninemnemna ay masapol ay omey siya id Jerusalem. ⁵² Isonga inpaon-onana nan papasolotna ay mangisagana isnan awnitda ompaan isnan esay ili isnan probinsiya ay Samaria

tay laosanda ay omey id Jerusalem. ⁵³ Ngem nan ipogaw isdi et adyanda ay omapa da Jesus tay id Jerusalem nan omayanda dapay adi patiyen nan iSamaria ay id Jerusalem nan osto ay pangdayawan ken Apo Dios. ⁵⁴ Issan nangtekan san papasolotna ay da Santiago ken Juan ay adyan nan iSamaria daida dadat kanan ken Jesus, “Apo, ay dawatenmi ken Apo Dios ta poowana daida?” ⁵⁵ Danat sagongen daida et sagiitena daida ⁵⁶ dadat omey isnan teken ay ili.

Nan Manglayad Ay Makkey Ken Jesus

Mat. 8:19-22

⁵⁷ Issan mendad-aananda kinwanin nan esay am-ama ken Jesus, “Omon-onodak ken sik-a olay intoy omay-ayam.” ⁵⁸ Dat kanan Jesus ken siya, “Owen, ngem nemnemem ay gawis tay naligat nan ik-ikkak tay nan motit ya nan koyat et wada nan baeyda dapay sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et maiwed osto is baeyko is omil-illengak.” ⁵⁹ Danat kanan abes isnan teken ay am-ama, “Omonodka ken sak-en.” Ngem kanan san am-ama, “Apo, awnika od ta makilebenak ken ama sakpay omonod ken sik-a.” ⁶⁰ Dat kanan Jesus, “Nan iib-an amam ay adi mamati ken Apo Dios et kanegda natey isonga olay daida nan mangileben isnan iib-ada. Ngem sik-a, omeyka bawet ibagbaga nan maipanggep isnan mentolayan Apo Dios.”

⁶¹ Wada kayet nan esay am-ama ay nangwani ken Jesus, “Apo, makkeyak abes ken sik-a ngem omeyak od ipagtek isnan ag-ik.” ⁶² Ngem daet kanan Jesus, “Nan mensamsama ay

mangsagosagong isnan dokogna et baken gawis nan samaena. Kaneg abes nan makmakkey ken sak-en ay mangsagosagong isnan dodokogana et adida mappay isnan mentolayan Apo Dios.”

10

Nan Inbaan Jesus Ay Pitompoo Ya Doway Pasolotna

¹ Nakwas pay di dat piliyen Jesus nan teken ay pitompoo ya doway ay pasolotna danat ibaa daida ay sindodwa ta omon-onada ay omey menisolo isnan tonggal ili ay awnitna omayan. ² Dat mensodok si Jesus en, “Adoado nan egay namati ken Apo Dios et kanegda nan pagey ay maani. Dakayo ay mangisolosolo isnan kalin Apo Dios et kanegyo nan men-ani ngem atiatik kayo isonga dawatenyo ken Apo Dios ay kakwa isnan maani ta omibaa is mangbadang ken dakayo. ³ Enkayo. Ibaak dakayo ay kanegyo nan naanos ay kalnilo ngem nan omayanyo et kanegda nan makedse ay aso. ⁴ Adi kayo omikawkawit is siping, sangi ya sapatos dakayot idadawes ay adi kayo mensaldesaldeng ay makitoya isnan ipogaw. ⁵ No songgep kayo isnan esay baey kananyo en, ‘Inmali kami ay mangipagtek isnan gawis ay biyag ay maid patenggana tapno tet-ewa ay menlamnin kayo.’ ⁶ No waday manglayad ay mamati isnan isoloyo et dawatena ken Apo Dios nan gawis ay biyag ngem no adida patiyen et maid silbin nan insoloyo ken daida. ⁷ No waday mangsangaili ken dakayo isnan baeyda dakayot mentetee isdi ay adi kayo mentoaton is teken ay baey. Nan idyada ken dakayo et kanenyo ya inomenyo tay lebbengna ay itedda

nan kanegyo lagbo ay men-isolo. ⁸ Isonga siya nan ikkanyo isnan omayanyo isnan teken ay ili. Kanenyo nan idyada ⁹ dayopay pagawisen nan masaksakit ya ibagayo ken daida en, ‘Ipagtekmi ken dakayo ay inomdan nan mentolayan Apo Dios tapno maitapi kayo ken siya.’

¹⁰ Ngem no omey kayo isnan esay ili ya adyanda dakayo, omey kayo isnan kaponponokan nan ipogaw dakayot kanan, ¹¹ ‘Pokpokenmi nan tapok ay pinomket isnan sikimi isnan iliyo ta mangipaila en maid teken is ikkanmi ken dakayo nodi inmali kami ay mangipagtek en inomdan nan mentolayan Apo Dios ngem gapo tay adyanyo nan isolsolomi et adi kayo maitapi ken siya.’ ¹² Ibagak ken dakayo en isnan mangbanagan Apo Dios isnan ipogaw et am-amed nan dosan san mangadi isnan isoloyo mo nan iSodoma ay pinoowan Apo Dios id sang-adom gapo isnan dadama ay basolda.” Siya di nan kinwanin Jesus issan pitompoo ya doway pasolotna.

¹³ Dat itoloy Jesus ay mangwani, “Aye nan awnityo dosa ay iCorazin ya iBetsaida. Tay inilayo nan kaskasdaaw ay inik-ikkak isnan iliyo dayopay egay inbabawi nan basbasolyo. Id sang-adom palalo nan dosan Apo Dios id Tiro ya id Sidon ngem no daida koma nan nang-ila isnan kaskasdaaw ay inik-ikkak isna waay nabayag ay ninbadoda is mensampet ay sako dadapay itokdo isnan dapo ay mangipaila en inbabawida nan basbasolda. ¹⁴ Isonga no omdan nan mangbanagan Apo Dios isnan ipogaw et am-amed nan dosayo mo nan iTiro ya iSidon. ¹⁵ Dakayo pay abes ay iCapernaum ay mangipapangato isnan

nemnemyo et awnit kayo maibkas isnan kad-an di apoy ay adi katkatkatey.”

¹⁶ Dat kanan Jesus isnan papasolotna, “Nan mangidnge ken dakayo et sak-en nan idngeda, et nan mang-adi ken dakayo, sak-en nan adyanda ya nan mang-adi ken sak-en et si Apo Dios abes ay nangibaa ken sak-en nan adyanda.”

Nan Sinmagongan San Papasolot Jesus

¹⁷ Adi pay issan nadandan dat men-galalasing ay mensagong san pitompoo ya dow a ay inbaan Jesus dadat kanan ken siya, “Apo, olay nan anito et pinatida dakami gapo isnan panakabalin ay wada ken dakami.”

¹⁸ Dat kanan Jesus, “Getkek ay epdas naabak si Satanas tay inilak ay naekdag ay nagapo id daya ay kaneg nan ikkan di kimat nan naekdagana. ¹⁹ Inidyak od nan panakabalinyo tasiyay olay gatgatinanyo nan oweg ya nan minoong et maid ngawi is om-ommat ken dakayo ya abakenyo gedan nan kabaelan Satanas. ²⁰ Ngem baken nan mangpatiy anan anito ken dakayo is men-gasinganyo nodi nan men-gasinganyo et nan naisolatan nan ngadanyo isnan listaan di ngadan id daya tay siya nan kail-ana ay matagotago kayo ay eng-enggana.”

Men-gasgasing Si Jesus

Mat. 11:25-27, 13:16-17

²¹ Idi nakwas san ibagbagan Jesus ken daida dat menlowalo ken Apo Dios tay inpagasing nan Ispirito Santo siya et kanana en, “Ama, sik-a nan Apo id daya ya isnan batawa. Men-iyamanak ken sik-a tay inpagtekmo isnan egay nakaadal nan

tet-ewa ay maipanggep ken sak-en ngem egaymo inpagtek isnan mangwani en nalaing ya masilib tapno adida maawatan. Owen Ama, tay siya nan kayatmo ay maikkan.”

²² Danat kanan isnan ipogaw isdi, “Inyalin Ama nan am-in ay wada ken sak-en. Maid ipogaw is mangtek isnan am-in ay maipanggep ken sak-en nodi kedeng si Amak ya maid gedan mangtek isnan am-in ken Ama nodi kedengak ay Anakna ya nan pinilik ay mangipagtek isnan maipanggep ken siya.”

²³ Dat sagongen Jesus san papasolotna et kedengda isnan nangwaniyana en, “Dakayo et iilaenyo nan ik-ikkak ya dedengngenyon nan kankanak ²⁴ isonga nagasat kayo mo nan adoado ay mamadton Apo Dios ya ali id kasin tay kakakayatda ay mang-ila isnan il-ilaenyo id wani ngem egayda inila ya kaytenda abes ay mangdenge isnan dengdengngenyon id wani ngem egayda nakadnge.”

Sino Nan Makwani Ay Ib-a Tako

²⁵ Dat wada nan esay men-is-isolo isnan linteg Apo Dios ay inmey ken Jesus tay kayatna ay sika-pan siya danat sooten, “Apo, ay ngan nan masapol ay ikkak ta matagowak ay eng-enggana ken Apo Dios?” ²⁶ Dat sooten abes Jesus ken siya, “Ngan nan kanan nan linteg isnan liblon Apo Dios? Ngan nan mang-awatam?” ²⁷ Dat songbatan san men-is-isolo, “Masapol ay laylayden tako ay ostoosto si Apo Dios ay Apo tako isnan nemnem ya poso tako ya isnan am-in ay ik-ikkan tako ya masapol gedan ay laylayden tako abes nan iib-a tako ay kaneg nan

pananglayad tako isnan awak tako.” ²⁸ Dat kanan Jesus, “Nan songbatmo et osto. Ikkam na et awnit matagotagoka.”

²⁹ Ngem tapno adi kabainan san men-is-isolo sinootna kasin ken Jesus, “Sino nan iib-ak?” ³⁰ Dat mensodok si Jesus et kanana, “Wada nan am-ama ay Judio ay nagapo id Jerusalem ay lomay-layog id Jerico dat sab-aten nan mangakew et sogtosogtowenda dadapay pat-opat-owan dadat alaen am-in nan kowana ya nan badona dadat taynan ay matmatey. ³¹ Dat wada nan Judio ay padi ay lomaos et inilana san matmatey ay am-ama ngem dat omigid et teken nan idaana. ³² Dat wada kasin nan lomaos ay bomadbadang isnan Templon Apo Dios ay makwani en Levite et dinatngana san matmatey ay am-ama danat aped ilaen siya danapay laosan et kedeng. ³³ Wada pay nan lomaos ay iSamaria ay kaliliget nan Judio et idi inilana san am-ama dat dadama nan segangna. ³⁴ Dat omey et agasana nan nasogatan danapay bedbeden danat isakay san am-ama isnan kabayona et eyeyna isnan pag-abangan danat ay-ayowanan siya. ³⁵ Kawakgatana dat agtan san iSamaria is siping san kabaey isnan pag-abangan danat ibaga ken siya en, ‘Banbantayam siya ta no somagongak kasin isna ya no waday kolangna et awnitak anayan.’ ”

³⁶ Dat sooten Jesus issan men-is-isolo isnan linteg Apo Dios en, “Ken sik-a, sino ken da tona ay tolo nan kanam en ib-an san am-ama ay pinaligat di mangakew?” ³⁷ Danat kanan, “San nangseg-ang adi ken siya.” Dat kanan Jesus, “Omeyka et, ta

ikkam abes nan gawis ay kaneg san inikkan san iSamaria.”

Nan Nangsangailiyan Da Marta Ken Maria Ken Jesus

³⁸ Isnan nindad-aanan da Jesus ya san papa-solotna, dinatnganda nan esay ili ay kad-an nan in-ina ay kangadan is Marta ay nangsangaili ken da Jesus. ³⁹ Wada nan innodin Marta ay si Maria ay mangdedenge isnan isolsolon Jesus. ⁴⁰ Dapay kedkedeng si Marta is mensonsoni ay mang-ik-ikkan isnan obla isonga nabbay dat omey ken Jesus et kanana, “Apo, kedkedengak is mensonsoni ay mang-ik-ikkan isnan obla isonga no maseg-angka ken sak-en et ibagam ken innodik ta omali ay bomadang.” ⁴¹ Dat kanan Jesus, “Marta, Marta, dakan aped madanagan is mensonsoniyam et kedeng ay adika od mendenge ken sak-en. ⁴² Si Maria et pinilina nan mapaay tay mendedenge ken sak-en et adi makaan san dinngena.”

11

Nan Insolon Jesus Ay Ikkam Di Menlowalo

Mat. 6:9-13, 7:7-11

¹ Isnan namingsan et ninlowalo si Jesus ken Apo Dios. Dat kanan nan esay pasolotna ken siya, “Apo, itdowam dakami ay menlowalo ay kaneg nan inikkan Juan ay nang-itdo isnan papa-solotna.”

² Dat kanan Jesus ken daida, “No menlowalo kayo siya na nan kananyo.

Ama, madaydayaw koma nan ngadanmo.

Omdan koma ay dagos nan mentolayam.

³ Agtam dakami is menkatagomi isnan inagew.

⁴ Pakawanem nan basbasolmi dakami pay pakawanen abes nan nakabasol ken dakami.

Ya adim ipalobos dakami ay madoldolog ay menbasol.”

⁵⁻⁶ Dat mensodok si Jesus ay mangwani, “Kadya no waday gayyemmo dakat omey isnan baeyna isnan tangan di labi dakat kanan ken siya, ‘Gayyem, kadya omatedka is binay-anyo tay wada nan dinmag-os ay sangailik dapay maid ipakanko.’

⁷ Ngem sinmongbat san gayyemmo ay wada isnan baey, ‘Adika mangtawtaw tay epdas kami nindakig ya inpodanmi isnan an-akko et adiyak layden ay bomangon.’ ⁸ No ipapatim ay ngan ngata nan ikkana? Ibagak ken dakayo, olay no gayyemmo, adi bomangon ay mang-ated ken sika isnan masapolmo ngem gapo tay ipapatim et kapilitan ay bomangon et itedna nan am-in ay masapolmo.

⁹ Kaneg todi nan ikkanyo ay menlowalo ken Apo Dios. No waday masapolyo dayot dawaten ken siya et awnit itedna nan masapolyo. No waday an-anapenyo et awnityo datngan. No menkogkogkog kayo isnan segpan et awnit tokabana ta songgep kayo. ¹⁰ Tay am-in ay kadadanawat ya kalalanowalo ken Apo Dios et awnitna agtan ya am-in ay menkogkog et awnit tokabana nan eneb ta songgepda.

¹¹ Ken dakayo waay maid ama is en mang-ida is oweg isnan anakna no mendawat is ikan ¹² wenna agtana siya is gayaman no mendawat is itlog. ¹³ Adi, tay olay no ngawi kayo ay ama

et getkenyo ay mang-ited isnan an-akyo is gawis. Ngem am-amed adi nan ikkan Ama tako id daya tay nan itedna isnan mendawat et nan Ispirito Santo.”

*Baken Si Satanas Is Mangbadbadang Ken Jesus
Mat. 12:22-30; Mar. 3:20-27*

¹⁴ Wada nan am-ama ay inomel di anito. Inilan Jesus danat pakaanen san anito et kasin dadlo menkali san am-ama. Nasdaaw san nang-ila ¹⁵ ngem kanan nan tap-ina en, “Si Beelzebub ay Satanas ay apon di dimonyo nan nang-idya ken tosa isnan kabaelana ay mangipakaan is dimonyo.” ¹⁶ Nan tap-ina et kayatda ay allilawen si Jesus isonga kananda en kasin omipaila is kaskasdaaw no tet-ewa ay si Apo Dios nan wada ken siya.

¹⁷ Ngem getken Jesus nan nenemnemenda isonga danat kanan ken daida, “Iyalig tako isnan sinpangbon. No mensaspe nan sinpangbon et adi mentoloy nan om-ombonanda. Kaneg abes nan sinbaey, no maid olnosda et mabokada. ¹⁸ Isonga adi mabalin ay sapeen Satanas nan bab-aana tay getkena ay no isapena daida awnit mamaid nan tolayna. Ay kananyo en si Satanas nan nangyali isnan kabaelak ay mangipakak-aan is anito? ¹⁹ No siya di into pay nan nagapowan nan kabaelan nan iib-ayo ay Judio ay mangipakaan is anito? Tay nan ik-ikkan nan ib-ayo et siya nan mangipaila ay baken si Satanas is mangbadbadang ken saken. ²⁰ Siya nan kagtekana ay si Apo Dios nan nangyali isnan kabaelak ay mangipakpakaan is anito. Et siya gedan nan mangipagtek ay inmali nan mentolayan Apo Dios.”

²¹ Dat mensodok si Jesus ta ipagtekna en napigpigma nan panakabalina mo si Satanas. Kanana, “Si Satanas et kanegna nan napigpigma ay ipogaw ay mangbanbantay isnan baeyna et menbabalbeg ya men-gagamig siya ta maid mangakew isnan bonagna. ²² Ngem no sapeen ya abaken nan napigpigma ay ipogaw san mangbanbantay is baeyna maalana nan balbeg ya gamig ay mangsal-salagnib koma issan kasapena danat alaen gedan nan bonag san inabakna et iwalasna isnan iibana.

²³ Isonga am-in ay adi maitapi ken sak-en, daida nan mang-ap-apos ken sak-en. Am-in nan adi bomadang ay mangponok isnan ipogaw et daida nan mangipaad-addawi isnan ipogaw ken sak-en.”

Nan Anito Ay Sinmagong Isnan Ipogaw

Mat. 12:43-45

²⁴ Dat itoloy Jesus ay mensodok ay mangwani, “Wada nan am-ama ay kinapet di anito dat taynan san anito san ipogaw et omey isnan bilbilig ay maid polos danom et men-an-an-anap is omillengana ngem maid datngana isonga danat kanan en, ‘Somagongak issan ipogaw ay nagapowak.’

²⁵ Dat somagong et datngana san nagapowana ay nadalosan. ²⁶ Dat omey kasin men-ayag is pito ay anito ay makedkedse mo siya et komapetda issan ipogaw ay tinaynana. Dat am-am-amed ngawi et nan ommat issan ipogaw mo san damo.”

Sino Nan Nagasat

²⁷ Idi menkalkali si Jesus, inbiyad nan esay ina ay makikib-on isnan ipogaw ay mangwani

en, “Nagasat nan ina ay nangiyanak ya nang-ay-ayowan ken sik-a.” ²⁸ Dat kanan Jesus, “Nagasasat kayet nan ipogaw ay mangidnge ya mamati isnan kalin Apo Dios.”

Nan Nindawatanda ken Jesus Ay Omipaila Is Kaskasdaaw

Mat. 12:38-42; Mar. 8:11-12

²⁹ Inaalibongbongan nan kaipoipogaw si Jesus danat itoloy ay mangwani, “Palalo nan kangawin di ipogaw id wani ay timpo tay laydenda ay omipailaak is kaskasdaaw sadapay mamati ken sak-en. Ngem maid polos ipailak nodi kedeng nan kaneg din kaskasdaaw ay inommat isdin si Jonas. ³⁰ Tay din si Jonas et nintetee isnan eges di dakkal ay ikan is toloy agew et siya nan pangilaslasinan nan iNineve ay siya nan inbaan Apo Dios ay mangibaga isnan kalina. Kaneg abes ken sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et nan awnit ommat ken sak-en nan pangilaslasinan nan ipogaw id wani.

³¹ Isnan awnit mabanagan nan ipogaw et wada nan in-ina ay reyna id Seba ay mangpabasol ken dakayo tay id kasikasin et nagapo siya isnan ad-daaddawi ay ili. Ngem inmey kayet ay mangdenge isnan insolon nan kasiliban ay ali ay din si Solomon. Isonga pabasolena dakayo tay adiyoy polos idnge ya patiyen nan inmali ken dakayo dapay nangatngato mo si Solomon.

³² Isnan mabanagan nan ipogaw et pabasolen gedan nan iNineve dakayo tay inbabawida nan basbasolda issan nangdengnganda isdin insolon din si Jonas dapay nan inmali ken dakayo

et nangatngato mo si Jonas dapay adiyoy kayet patiyen.”

Nan Silaw Nan Awak

Mat. 5:15, 6:22-23

³³ Dat itoloy Jesus, “Maiwed mangpasged is silaw danat igwa isnan masasalinan wenno tangbana is sokong nodi masapol ay ipatangna tapno menpat-a no songgep nan ipogaw.

³⁴ Nan mata et siya nan kaneg nan silaw nan awak isonga no gawis nan pangiilam isnan ib-am et kaneg menpat-a nan awakmo tay gawis nan wada isnan nemnemmo. Ngem no ngawi nan pangiilam isnan ib-am et kaneg menbolinget nan awakmo tay ngawi nan wada isnan nemnemmo.

³⁵ Makailanyo ngalod ta masilawan ay gawis nan nemnemyo. ³⁶ Tay no gawis nan nemnemyo ay maiwed ngawi is ik-ikkanyo et menpat-a nan awakyo ay kaneg nan kapat-an nan sisilangan nan silaw.”

Nan Nang-iyawan Jesus Isnan Fariseo Ya Nan Men-is-isolo Isnan Linteg

Mat. 23:1-36

³⁷ Nakakali pay si Jesus dat ayagan nan esay Fariseo siya ta omeyda mangan isnan baeyda. Dat omey si Jesus et makilikob. ³⁸ Ngem nasdaaw san nang-ayag ken siya isnan nang-ilaana ay egay ninboo si Jesus ay kaneg nan ogalida esadapay mangan.

³⁹ Isonga dat kanan Jesus ken siya, “Dakayo ay Fariseo et kanegyo nan mang-owas isnan tasa ya nan palato ay kedkedeng nan maiila is owasana. Siya di nan kanegyo tay menboo kayo ngem adiyoy dalosan nan ngawi isnan nemnemyo ay

kinaagom ya sowitik. ⁴⁰ Ong-ong kayo. Si Apo Dios ay nangsapo isnan awak ay daldalosanyo et sinapona gedan nan nemnem. ⁴¹ Isonga masapol ay dalosanyo nan nemnemyo tapno getkenyo ay mangseg-ang isnan ib-ayo. Tay no gawis nan nemnemyo ay adi kaiila et gawis abes nan ik-ikkanyo ay maiila.

⁴² Aye nan awnityo dosa dakayo ay Fariseo tay tet-ewa ay dalonyo tongpalen nan linteg Apo Dios ay kaneg nan mang-ag-agtanyo ken siya is bingayna ay olay nan kaatikan ay apapitenyo ay mangpabango isnan madengdeng ngem kalingkinganyo nan osto ay ikkanyo isnan ipogaw ya nan mangipailaanyo ay laylaydenyo si Apo Dios. Gawis nan mang-it-itedanyo isnan bingayna ngem masapol ay adiyong kalkalingkingan nan naayda ay kaam-amedan isnan linteg.

⁴³ Aye nan awnityo dosa dakayo ay Fariseo. Kaykayatyo ay dakayo nan wedweda ay tomokdo isnan kagawisan ay tokdowan isnan paggimonganyo ya madaydayaw isnan kad-an nan adoado ay ipogaw. ⁴⁴ Kaseseg-ang kayo. Kanan nan ipogaw en gawis no makikib-ada ken dakayo ngem adida getken ay apedda maalisan isnan ngawi ay ogaliyo,” kinwanin Jesus.

⁴⁵ Dat kanan nan esay men-is-isolo isnan linteg ken Jesus, “Apo, isnan mangmangwaniyam issa et maitaptapi kami ay mabab-ainan.”

⁴⁶ Dat kanan Jesus, “Aye nan awnityo dosa dakayo gedan ay men-is-isolo isnan linteg. Kane-gyo ipaawit isnan ipogaw nan mendagsen ay awit tay ipapatiyo ay ikkanda nan lintegyo ay adi mabalin ay maikkan dayopay adi badangan daida.

⁴⁷ Kaseseg-ang kayo. Tay isapsapowanyo is pantiyong din mamadton Apo Dios id kasin ay pinatpatey din alal-apoyo. ⁴⁸ Nan pantiyong ay sapsapowenyo et siya nan kail-ana ay iyoowogyo din nangpatpateyan din alal-apoyo isdin mamadto id kasin. ⁴⁹ Siya na nan mangipaila ay tet-ewa nan kinwanin Apo Dios id kasin ay naay, 'Awnitak ibaa nan mamadtok ya nan papasolotko ay mangisol-solo isnan ipogaw ngem awnitda pateyen nan tap-ina dadapay aposen nan tap-ina.' ⁵⁰ Isonga nan ipogaw id wani et awnit madosada gapo isnan napatpateyan nan am-in ay mamadto enggana isdin nakaboliwan nan batawa ⁵¹ ay menlogi isdin napateyan Abel enggana isdin napateyan Zacarias ay pinateyda isnan pantew ay ninbaetan nan Templo ya nan altar. Owen, ibagak ken dakayo ay awnit madosa nan ipogaw id wani gapo ken daida am-in ay napatpatey.

⁵² Aye nan awnityo dosa dakayo ay men-is-isolo isnan linteg tay dakayo nan lebbengna ay mangisolo isnan kalin Apo Dios ngem egayyo in-solo tay adi kayo od mamati ken siya dakayo pay iyad-adi nan ipogaw ay manglayad ay mamati," kinwanin Jesus.

⁵³ Idi binmala si Jesus isnan baey di Fariseo, linmiget san deeyday Fariseo ya nan men-is-isolo is linteg isonga siya nan ninlogiyan nan adoado ay sos-ootenda ken siya ⁵⁴ tay kaytenda ay depapen no waday kanana is ngawi ta waday gapo is mangipabasolanda ken siya.

Nan Aginsisingpet Ay Fariseo

Mat. 10:26-27

¹ Napoposek nan ipogaw ay mang-alibongbong ken da Jesus isonga men-gin-ginatinda. Dat kanan Jesus issan papasolotna, “Makail-ilanyo ta adi kayo maalisan isnan aginsisingpet ay Fariseo ay kaneg nan bobod ay mang-alis isnan kaibobodana ay tinapay. ² Kananda en maid mangtek isnan ogalida ngem awnit gedan magtek. Tay nan am-in ay egay kagtek ay naikkan et awnit magtek met laeng. ³ Ya olay nan kankananyo isnan labi et awnit magtek isnan kag-aw ya nan am-in ay inyag-agasaasyo isnan naeemban ay kowalto et awnit maipabala isnan pag-ag-aggonan.”

No Sino Nan Omegyatan Tako

Mat. 10:28-31

⁴ “Ibagak ken dakayo ay gagayyemko, adi kayo omeg-egyat isnan menpatpatey tay kedeng nan awak di ipogaw is pateyenda. ⁵ Si Apo Dios koma nan omegyatanyo tay no matey nan ipogaw et wada nan kalebbengana ay mang-igwa ken daida id impilno. Owen, siya nan masapol ay omegyatanyo. ⁶ Ngem dakdake abes nan layadna tay olay nan biding ay maiwed banolna ay malakowan nan lima is dowwa ay galak et adi kalingkingan Apo Dios daida. ⁷ Am-amed kayo ay ipogaw et nenemnemen Apo Dios dakayo tay olay nan bookyo et getkena nan kabibilangda. Isonga adi kayo omegyat tay am-amed kayo is ipatpateg Apo Dios mo nan adoado ay biding.”

*Nan Mamati Ya Nan Mang-ap-apos Ken Jesus
Mat. 10:32-33, 12:32, 10:19-20*

⁸ “Ibagak ken dakayo, nan mangibagbaga isnan kaipoipogaw en mamati ken sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et awnitko abes ibaga isnan aanghel Apo Dios en ipogawko daida. ⁹ Ngem nan mangibagbaga ay adyana sak-en et awnitak adyan abes siya isnan aanghel Apo Dios. ¹⁰ Am-in ay menkalkali is ngawi maipanggep ken sak-en et mabalin ay mapakawan nan basolna ngem nan menkalkali is ngawi maipanggep isnan Ispirito Santo et adi mabalin ay mapakawan. ¹¹ No idalomda dakayo isnan apon di Judio ya isnan howis gapo isnan pammatiyo ken sak-en et adi kayo madadanagan is awnityo isongsongbat isnan sos-ootenda ken dakayo ¹² tay nan Ispirito Santo nan awnit mangipagtek isnan isongbatyo,” kinwanin Jesus.

Nan Sodok Maipanggep Isnan Kadangyan

¹³ Nan esay lalaki ay nakikib-on isnan kaipoipogaw et kinwanina ken Jesus, “Apo, ibagam kad isnan besatko ta agtana sak-en is kowak isnan tawidmi ta adina bobokodan.” ¹⁴ Ngem dat kanan Jesus, “Kigad kayo adi tay egayak inmali ay mangbanag isnan tawidyo.” ¹⁵ Danat itoloy ay mangwani ken daida am-in, “Makail-ilanyo ta adi kayo men-ap-apal. Tay nan tet-ewa ay katagowan di ipogaw et baken nan kaad-adon di bonagna is kagapowana.”

¹⁶ Dat sodoken Jesus ken daida nan naay, “Wada nan esay kadangyan ay gawis nan ap-apitena.

¹⁷ Danat nemnemen, ‘Maiwed somya is mangidolinak isnan am-in ay ap-apitek. Ay ngan ngen nan ikkak? ¹⁸ A, siya na gayam nan ikkak. Bakasek am-in nan agamangko ta mensaadak is dadadakke tasiyay omanay nan mangidolinak isnan am-in ay ap-apitek ya nan bonagko gedan. ¹⁹ Daket kanan isnan awakko en nagasatak tay wada am-in nan gawis ay masapolko is katewetew-en. Isonga mabalin ay gan-ganasek nan biyagko. Owen. Manganak, ominomak, dakpay gan-ganasen et kedeng.’ ²⁰ Ngem dat kanan Apo Dios ken siya, ‘Tollolka tay mateyka is labi et sino ngen di esa mang-ala isnan am-in ay kokwam?’ ”

²¹ Dat kanan Jesus, “Siya na nan maikkan isnan deeyda ay ipogaw ay aped mangbobokod isnan kinabaknangda ngem bakenda baknang isnan pangii-an Apo Dios.”

Si Apo Dios Nan Mang-it-ited Isnan Masapol Tako

Mat. 6:25-34

²² Dat kanan Jesus isnan papasolotna, “Siya na nan gapo ay ibagak ken dakayo en adi kayo madanagan is menkatagoyo ya is ibadoyo. ²³ Tay wedweda nan biyag mo nan makan ya nan awak mo nan bado. ²⁴ Ilaenyo pod nan gayang. Adida menmola ya men-ani et maid agamangda dapay pakanen kayet Apo Dios daida. Am-amed nan mang-ayowanana ken dakayo tay napatpateg kayo mo nan koyat.

²⁵ Olay enka mennemnemnem ngem aykeka makaipaan-ando is biyagmo is olay esay olas?

²⁶ No nan bassit et maid mabalinyo is ikkan

dakayon aped madanagan is teken? ²⁷ Ilaenyo pod nan sabsabong ay tomobtobo. Adida men-obla ya adida men-abe is badoda. Ngem ibagak ken dakayo en mabmabgew nan sabsabong mo nan kagawisan ay badon din si Ali Solomon ay kabaknangan id sang-adom. ²⁸ No gawis nan nemnem Apo Dios isnan sabsabong isnan tomotobowanda is sin-awyan dat maango et mapoowan, am-amamed nan mangnemnema ay mangbado ken dakayo. Kolang bawet nan talekyo. ²⁹ Adi kayo ngalod madadanagan is kanenyo. ³⁰ Tay siya nan pilmi ay nenemnemen nan adi mamati ken Apo Dios. Ngem dakayo et getken Amayo id daya nan am-in ay masapolyo. ³¹ Isonga paam-amdenyo kayet ay mangnemnem isnan mentolayan Apo Dios et awnit itedna ken dakayo nan am-in ay masapolyo.”

Nan Kad-an Nan Kinabaknang

Mat. 6:19-21

³² “Dakayo ay papasolotko ay ay-ayowanak, adi kayo omegyat olay at-atik kayo tay si Amayo id daya et men-gasing ay mangitapi ken dakayo isnan mentoltolayana. ³³ Isonga ilakoyo nan kokwayo dayopay ited nan lakona isnan kokodokdo et kanegyo isagana nan sopot ay adi madondonot tay id daya nan kad-an di kinabaknangyo et isdi adi makeskesayan ya maiwed mangakew is makasag-en ya maiwed ataming is mangbotbot. ³⁴ Tay no id daya nan kad-an nan kinabaknangyo et siya gedan nan kad-an nan nemnemyo ngem no isnan batawa nan kad-ana et siya abes nan kad-an nan nemnemyo.”

Nan Nakasagana Ay Baa

³⁵⁻³⁶ Intoloy Jesus ay mangwani isnan papasolotna, “Masapol ay mensagana kayo ay kaneg nan mabab-aa ay mangses-eed isnan apoda ay inmey nakibabayas. Menbabadoda ya mensisilawda ta no somaa nan apoda ya menkogkog et ikakamoda ay mangtokab isnan eneb. ³⁷ Men-galalasing nan mabab-aa no nagigidoda ya nakasaganada ay datngan nan apoda. Ibagak ken dakayo en awnit patokdownen nan apoda daida isnan pagkakanan danat pakanen daida. ³⁸ Olay no tengen di labi wenno maladladaw pay nan somaan nan apoda et men-galalasing kayet nan sanaday mabab-aa no nagigidoda. ³⁹ Adiyoy kalkalingkingan nan naay, no getken nan akinbaey nan osto ay olas ay omaliyan nan mangakew, adi polos kaseyep ta adi makasgep nan mangakew. ⁴⁰ Isonga dakayo et kanayon ay masapol ay mensasagana kayo abes tay maid mangtek no tongona nan omaliyak ay Iyon-an Am-in di ipogaw.”

Nan Matalek Ay Baa Ya Nan Adi Katalek

Mat. 24:45-51

⁴¹ Dat kanan Pedro, “Apo, ay dakami ngen nan mangibagbagaam isnan sodsodokem wenno nan am-in ay ipogaw?”

⁴² Dat kanan Jesus, “Nan matalek ya masilib ay baa et siya nan piliyen nan apoda ay mangipangpango isnan iib-ana ay baa ta siya nan kigad ay mang-ited isnan kanenda. ⁴³ Mengasing nan sanay baa isnan domatngan nan apoda no inikkana nan inbilin nan apoda ken

siya. ⁴⁴ Ibagak ken dakayo nan tet-ewa, gapo tay matalek siya et awnit siya nan mangitalkan nan apoda isnan am-in ay kowana. ⁴⁵ Ngem nan adi katalek ay baa et nenemnemena ay waay mad-madney nan somaaan nan apona isonga ngawi nan ikkana tay baigena nan ib-ana ay baa ay lalalaki ya bababai ya aped makikikan isnan ipogaw dapay menboteng. ⁴⁶ Daet somaa san apoda isnan agew ay adi getgetken san baa daet dosaen nan apoda siya et ipaliknana ken siya nan dosan di adi katalek ay baa danat pateyen.

⁴⁷ Nan baa ay mangtek isnan kayat nan apona ay ikkan ngem adina tongpalen et madosa siya is mendagsen. ⁴⁸ Ngem nan baa ay adi mangtek isnan kayat nan apona ay ikkan dat bomasol, mayapyap-ew nan dosana. Tay nan kaad-adon nan nait-ited ken siya et siya abes nan kaad-adon nan magamgam ken siya. Isonga no ad-ado nan nait-ited ken siya mo nan ib-ana et awnit ad-ad-ado pay nan magamgam ken siya.”

Si Jesus Nan Gapo Ay Masis-iyang Nan Kaipoi-pogaw

Mat. 10:34-36

⁴⁹ “Getkek ay nan inmaliyak isnan batawa et siya nan gapo ay makawas nan olnos nan kaipoi-pogaw tay masis-iyanda ay kaneg nan ikkan nan apoy ay mangkawas isnan poowana isonga kaytek ay epdas makwas koma. ⁵⁰ Ngem mas-apol ay mapaligatak omon-ona et maol-olawak enggana ay makwas. ⁵¹ Ay kananyo ngen en inmaliyak ay mangiyali is talna isnan batawa?

Ngem baken nodi inmaliyak ay mangsis-iyang isnan kaipoipogaw tay mamati nan tap-ina ken saken dapay adi mamati nan tap-ina. ⁵² Menlogi id wani, nan sinbaey no limada et awnitda masisiyng tay men-innaposda et aposen nan tolo nan dowang ya aposen abes nan dowang nan tolo. ⁵³ Olay nan sin-ama ya sin-ina et awnit men-innaposda am-in ya olay nan an-akda. Olay nan sinkatogang et men-innaposda gedan.”

Nan Kailasinan Nan Timpo

Mat. 16:2-3

⁵⁴ Dat kanan gedan Jesus issan kaipoipogaw, “No ilaenyong nan menngitiyng ay liboo ay magapgapo isnan kaonogang di agew kananyong en awnit omodan dat omodan tet-ewa. ⁵⁵ No abes getkenyong ay magapgapo nan dagem isnan abagatang kananyong en awnit palalo abes nan atong dat pomoos tet-ewa. ⁵⁶ Aginlalaing kayo tay mabalinyong ay ibagang nan timpo no ilaenyong nan batarawang ya nan daya. Ngem dakayong adi getken nan sinyal Apo Dios isnan ommat id wani.”

Makialiglo Esapay Maidalom

Mat. 5:25-26

⁵⁷ “Dakayong ay aginsisingpet, dayong adi nemnemen nan masapol ay ikkanyong? ⁵⁸ Id wani mabalinyong ay ibabawiyong nan basbasolyong ta mamati kayo ken sak-en. Tay kanegyong nan nakaotang ay awnit maidalom gapo isnan otangna. Esanapay idalom sik-a et masapol ay ipakatmog nan kabaalam ay makialiglo tapno adina eyey sik-a isnan howis tay nan howis et awnit eyeyng sik-a isnan polis et nan polis awnit ibalod daka. ⁵⁹ Ibagak ken

sik-a en adika makabala isnan pagbalodan enggana ay bayadam am-in nan otangmo. Kaneg todi nan awnit ikkan Apo Dios ken dakayo no adiyoy ibabawi nan basbasolyo esapay omdan nan pinagdosa.”

13

Nan Nangibagaan Jesus En Masapol Ay Ibabawi Nan Basbasol

¹ Issan nin-isolowan Jesus et wada nan tap-in di ipogaw ay inmey ken siya ay mangibaga isnan inikkan Gobilnadol Pilato tay inpatateyna nan iGalilea isnan mangpaltiyanda isnan idatonda ken Apo Dios. ² Dat kanan Jesus ken daida, “No napateyda ay keg todi, waay kananyo en siya nan mangipaila ay am-amed nan basolda mo nan ibada ay iGalilea. ³ Ngem ibagak ken dakayo en baken sa tay no adi kayo ibabawi nan basbasolyo et awnit matey kayo am-in ay kanegda. ⁴ Ngan pay abes nan kananyo isnan simpoo ya wao ay nagatonan ay natey id Siloe ay sakop di Jerusalem? Ay kananyo ngen en am-amed nan basolda mo nan tap-in di kailiyanda? ⁵ Ngem baken gedan. Ibagak kasin ken dakayo, no adi kayo ibabawi nan basbasolyo et awnit matey kayo am-in ay kanegda.”

Nan Kaiw Ay Adi Bomgas

⁶ Dat ibagan Jesus nan naay sodsodok ken daida, “Wada nan kaiw ay makwani en higos ay inisek nan esay am-ama. Idi omdan nan bomgasana koma dat omey et ena ilaen no waday begasna

ngem maid. ⁷ Isonga danat kanan issan mangbanbantay issan om-ana, ‘Ilam, toloy tew-en ay inmalaliyak ay nang-il-ila isnan mola ay naay dapay maid polos begasna is dinasdak. Poyowem na. Ay aped obpay tomotobona ay mangamin isnan abonon nan lota?’ ⁸ Ngem dat kanan san mangbanbantay, ‘Apo, bay-am kadya ta kaobak od nan liliwesena daket abonowan ⁹ et no is tew-en dat bomgas, gawis, ngem no adi dakat ipapoyo.’ ” Siya na nan sinodok Jesus tay nan kaiw ay adi bombomgas et siya nan kaneg nan Judio ay adi mamati ken Apo Dios.

Nan In-ina Ay Binakog Di Anito

¹⁰ Sinabado ay obayan di Judio. Issan esay Sabado men-is-isolo si Jesus isnan sinagoga ¹¹ dat wada nan in-ina ay binakog di anito is simpoo ya wao ay tew-en et adi polos makatakdeg ay menleteg. ¹² Issan nang-ilaan Jesus ken siya danat ayagan et kanana, “Ina, gomawis nan sakitmo.” ¹³ Dat gen-an Jesus siya dat tomakdeg et menleteg dadlo danapay dayawen si Apo Dios.

¹⁴ Ngem nan ap-apo isnan sinagoga et nakaliget ken Jesus tay apedna pinagawis san in-ina dapay obaya. Isonga danat kanan isnan kaipoipogaw, “Enem ay agew nan men-oblaan tako et siya dadi ay agew nan omaliyanyo ay menpaagasan ay baken nan obaya.” ¹⁵ Ngem dat kanan Jesus ken siya, “Dakayo ay aginsisingpet. Isnan obaya et men-obla kayo gedan tay ipokayyo nan nowangyo ya bakayo ay mangipainom ken daida. No siya di nan ikkanyo, ¹⁶ ay ngawi ngen no men-oblaak isnan obaya ta pagawisek nan in-ina ay naay ay

apon din si Abraham dapay pinalpaligat Satanas is simpoo ya wao ay tew-en?” ¹⁷ Gapo isnan kinwanin Jesus, nabainan am-in san mang-apos ken siya. Ngem san tap-in di ipogaw et men-gasingda isnan am-in ay kaskasdaaw ay inik-ikkana.

Nan Kaneg Nan Mentolayan Apo Dios

Mat. 13:31-33; Mar. 4:30-32

¹⁸ Dat itoloy Jesus ay mangwani, “Naay di sod-sodokko ay mangibaga isnan kaneg nan mentolayan Apo Dios ya nan adoado ay awnit maitapi ken siya. ¹⁹ Nan kanegna et nan teeteen ay bowa ay nais-ek dat tomobo et pomanga is dadadadakke et masasalinan nan bomaey ay koyat.”

²⁰ Danat kasin kanan, “Naay pay nan kaneg nan mentolayan Apo Dios. ²¹ Kanegna nan bobod ay intapin nan in-ina isnan tinapay ay olay bassit et bomma isnan kaibobodana.”

Nan Nalipit Ay Segpan

Mat. 7:13-14, 21-23

²² Issan inmayan Jesus id Jerusalem et nin-isolsolo isnan linal-aosana ay il-ili. ²³ Dat wada nan mensoot ken siya, “Apo, ay awnit atiatik nan maisalakan ay adi omey id impilno ay kados-dosaan di ipogaw?”

Dat kanan Jesus ken daida, ²⁴ “Nan segpan isnan mentolayan Apo Dios et nalipit. Isonga ipakatyo nan kabaelanyo ay songgep id wani tay tet-ewa ay awnit adoado nan mangpadas ay songgep ²⁵ ngem no epdas inemban nan kabaey et adi kayo makasgep. Olay no menkogkog kayo dakayo pay mensegseg-ang en, ‘Apo, tokabam

kad ta songgep kami,' ngem awnit kanana ken dakayo, 'Adiyak getken dakayo.' ²⁶ Dakayot kanan kayet, 'Dapay nakikikan kami ken sik-a ya insol-solowam dakami isnan ilimi.' ²⁷ Ngem danat kasin kanan, 'Adiyak getken no sino kayo tay bakenak ib-a dakayo. Komaan kayo issa, dakayo am-in ay mang-ik-ikkan is ngawi.' ²⁸ Awnit men-aga kayo dakayo pay men-owakis no ilaenyo da Abraham, Isaac ya si Jacob ay alal-apoyo ya nan am-in ay mamadto isnan mentolayan Apo Dios tay adi kayo makasgep. ²⁹ Madagop gedan nan ipogaw isnan kailili isnan batawa et manganda isnan mentolayan Apo Dios ngem adi kayo kayet maitapi. ³⁰ Tay nan kananyo en adi mapaay ay ipogaw et daida nan maitapi ken Apo Dios ngem nan kananyo en mapaay ay ipogaw et daida nan adi maitapi ken Apo Dios."

Nan Layad Jesus Isnan iJerusalem

Mat. 23:37-39

³¹ Issan olas ay deey inmey nan tap-in di Fariseo ken Jesus dadat kanan, "Gag-awis no komaanka isna tay kayat kano Ali Herod ay mangipapatey ken sik-a." ³² Dat kanan Jesus ken daida, "Enkayo ibaga isnan sanay nasikap ay ali en isnan madandan ay agew et pakak-aanek nan anito dakpay pagawgawisen nan masaksakit et nganngani ay kewasek nan oblak."

³³ Danat itoloy ay mangwani, "Masapol ay omeyak od id Jerusalem tay isdi nan kateyan nan am-in ay mamadton Apo Dios isonga masapol ay isdi nan kateyak gedan. ³⁴ Mensakit nan nem-nemko isnan ipogaw id Jerusalem. Kaseseg-ang

kayo ay iJerusalem tay ginaygayangyo ya pinat-pateyyo nan mamadto ay inbaan Apo Dios ay mangisolo ken dakayo. Namin kaat ay kayatko ay ponoken dakayo ay kaneg nan ikkan nan manok ay mangsakoko isnan an-akna ngem adyanyo. ³⁵ Isonga id wani kigad kayo et tay si Apo Dios et adiyet mentetee ay mangbadang ken dakayo. Ibagak ken dakayo en adi kayo kasin mang-il-ila enggana ay kananyo en, ‘Madaydayaw si Kristo ay inmali isnan ngadan Apo Dios.’ ”

14

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Am-ama

¹ Esay Sabado ay obayan di Judio kasin dat omey si Jesus ay makikan isnan baey di esay apon di Fariseo dat sis-iimen nan ipogaw isdi siya ² tay wada nan am-ama isdi ay nabotot. ³ Dat sooten Jesus isnan men-is-isolo isnan linteg ya nan Fariseo, “Ay lawaen nan linteg tako ay maipagawis nan masaksakit isnan obaya?” ⁴ Ngem apedda igig-inek. Dat kayet gen-an Jesus san am-ama et gomawis danat pasaaen. ⁵ Dat kanan Jesus issan men-is-isolo isnan linteg ya nan Fariseo, “Kadya, no waday anakyo wenno bakayo is matekdag isnan bobon, ay adiyoy ngen padakaen isnan agew di obaya?” ⁶ Ngem adida makasongbat issan kinwanina.

Nan Nangbagbagaan Jesus Isnan Madkat Ya Mendekat

⁷ Inilan Jesus nan tap-in di ipogaw issan baey di Fariseo ay mangpilpili is kagawisan is mentokdowanda isonga danat bagbagaan daida et

kanana en, ⁸ “No waday mangdekat ken daita isnan babayas, adita pilpiliyen nan kagawisan ay tokdowan modatya waday nadkat is nangatngato pay mo daita. ⁹ Tay mabainanta no kanan san nangdekat ken daita en, ‘Kadya ikoyam nan tokdowam ken tona,’ datat en tomokdo isnan kaasiyan ay tokdowan. ¹⁰ Isonga gawgawis no tomokdota isnan kaasiyan ay tokdowan tapno kanan san nangdekat ken daita en, ‘Gayyem, omalika isnan gawgawis ay tokdowan.’ Et no siya di nan ikkam et ibilang daka isnan ipogaw isdi ay nangatngato. ¹¹ Tay nan mangipapangato isnan awakna et awnit maipagowab. Nan abes mangipabababa isnan awakna et awnit maipangato.”

¹² Dat kanan Jesus abes isnan nang-awis ken siya, “No men-ayagka is makikan isnan baeymo, baken kedeng nan makasobalit ay gagayyemmo, bebsatmo, ag-im ya nan baknang ay sag-ogongmo is ay-ayagam. ¹³ Nodi nan gawis ay ikkam et ayagam nan kaseseg-ang ay kaneg nan nababakog ya nan kowap ¹⁴ tay adida makasobalit ken sik-a isnan ikkam ken daida et awnitka men-galalasing tay si Apo Dios nan kigad ay mangsobalit isnan inikkam ken daida no kasin matago nan nangpatpati ken siya.”

Nan Sodsodok Ay Laglagsak

Mat. 22:1-10

¹⁵ Dinngan nan esa ay makioobong san inbagan Jesus en kasin matago nan mangpatpati ken Apo Dios danat kanan ken siya, “Aye, nagasat nan awnit makiobong isnan mentolayan Apo Dios.”

¹⁶ Dat kanan Jesus ken siya, “Tet-ewa nan kanam ngem olay no adoda ay naayagan et adida am-in makikan tay kanegda nan naay. Wada nan am-ama ay nangisagsagana is laglagsak danat paayagan nan adoado ay ipogaw. ¹⁷ Nganngani pay nan panangan danat ibaa nan baana ay omey mendekat isnan sangailiyena.

¹⁸ Ngem san deeyda ay naayagan was-inda nin-lason. Nan damo ay naayagan et kinwanina is-san nabaa, ‘Ibagam kad en adiyak makaey tay wada nan linakowak ay payew et masapol ay omeyak ilaen id wani.’ ¹⁹ Nan esa et kinwanina, ‘Ibagam isnan apoyo en laydek ay omey ngem wada nan linakowak ay simpoo ay nowang et masapol ay omeyak padasen ay mangisama ken daida.’ ²⁰ Nan esa et kinwanina abes, ‘Adiyak mabalin ay omey tay kaas-asawaak.’ ²¹ Dat somagong san nabaa et ibagana issan apona san kinkinwanin san ena inayagan. Dat makaliget san apona danapay kanan, ‘Ala, ikakamom ngalod ta omeyka isnan kaseseg-ang ay kodokdo ya olay nan nababakog, kowap ya nan pilay ta ibagam en omalida ay makikan.’

²² Isonga inmey san baana ngem issan in-maliyan san deeyday inayagana et inilana ay adoado kayet nan naisagana danat ipagtek isnan apona. ²³ Dat kanan san apona ken siya, ‘Omeyka kasin omayag is tap-ina ta mapno nan baeyko. ²⁴ Tay maid polos olay esa issan damo ay naayagan is esa mangtamtam isnan insagsaganak ay makan.’ ”

Nan Ligat Nan Maitapi Ken Jesus
Mat. 10:37-38, 5:13; Mar. 9:50

²⁵ Issan omay-ayan Jesus id Jerusalem et adoado nan ipogaw ay mang-on-onod ken siya. Danat sagongen daida et kanana, ²⁶ “Nan mangkayat ay maitapi ken sak-en et masapol ay paam-amdena sak-en mo nan am-in, ay kaneg da amana, nan asawana ya an-akna, nan bebsatna ya olay pay nan awakna. ²⁷ Nan adi makaitpe isnan ado ay ligat ay olay matey gapo isnan pammatina ken sak-en et adi mabalin ay menpasolotko. Isonga nan maitapi ken sak-en et masapol ay nemnemen omon-ona nan ligat sapay omonod.

²⁸ Kaspangaligan no waday mensaad ken dakayo is baey et koblalena omon-ona nan banolna no omanay nan sipingna is gastowena enggana ay makwas. ²⁹ Ngem no adina nemnemen danat aped saaden dapay adi omanay nan sipingna awnit adi makwas nan baey et am-in ay mang-ila et ammenganda siya ³⁰ ya kananda en, ‘Ilanyo kod nan aped nangiligi ay mensapo is baey danat adi kewasen.’

³¹ Kaneg abes no omeay makigobat nan ali ay simpooy libo nan soldadona isnan ali ay dowampoy libo nan soldadona. Ay adina ngen nemnemen omon-ona no makaabak isnan kagobatna? ³² Dat no adi makaabak et omibaa is mangsab-at isnan ali ay kagobatna ta mensoot no ngan nan ikkanda ta adida men-gobat. ³³ Isonga kaneg todi nan ikkanyo gedan ta nemnemenyo omon-ona ay masapol ay taynanyo am-in nan laylaydenyo esakayopay omonod ken sak-en.

³⁴ Nan mangmangwani en onodena sak-en ngem egayna tinaynan nan laylaydena et kanegna nan mentamnay ay asin tay gawis nan asin ngem no epdas tomamnay et adi kasin somidek. ³⁵ Isonga maid kaosarana nodi maiwasit tay olay isnan lota wenna nan abono et adi kappay nan asin. Kaneg todi ay maid kapaayan nan pasolotko no adina paam-amden sak-en. Dengngenyong ngalod no waday ingayo.”

15

Nan Naamas Ay Kalnilo

Mat. 18:12-14

¹ Nan mensingsingil is bowis ya nan ib-ada ay managbasol et om-omeyda ay mangdengdenge isnan isololon Jesus. ² Dat menlili nan Fariseo ya nan men-is-isolo isnan linteg ay mangwani en, “Ilanyo kod nan ipogaw ay naay et laylaydena ay makitoytoya isnan naayda ay managbasol ya aped makikikan ken daida.” ³ Isonga dat sodoken Jesus nan naay ta ipagtekna nan layad Apo Dios isnan managbasol ay mangibabawi isnan basolna. ⁴ “Kadya, no wada ken dakayo nan kakwa is singasot ay kalnilo dat maamas nan esa, ay ngan nan ikkana? Ay adina taynan nan siyampoo ya siyam isnan pagpastolan ta ena anapen san naamas enggana ay datngana?” ⁵ No datngana san naamas ay daan ay natatago et men-galalasing. Danat boligan ⁶ et isaana danat ayagan nan gagayyemna ya nan sag-ogongna et kanana, ‘Men-gasgasing tako tay dinatngak nan naamas ay kalnilok.’ ⁷ Idiligko san gasing san kakwa isnan kalnilo isnan gasing Apo Dios id daya tay am-amed nan gasingna

no menbabawi nan esa ay managbasol mo nan gasingna isnan siyampoo ya siyam ay ipogaw ay mangwani en adi masapol ay menbabawida.”

Nan Naamas Ay Palata

⁸ Intoloy Jesus ay mensodok, “Kadya, no waday simpoo ay nabanol ay palatan di in-ina danat amasen nan esa, ay sino ngen nan ikkana? Pasgedana nan silaw danapay iyaamma ay mensigid ta anapena enggana ay datngana. ⁹ Et no datngana danat ayagan nan gagayyemna ya nan sagogongna et kanana en, ‘Makigasgasing kayo ken sak-en tay naay dinatngak san palatak ay naamas.’ ¹⁰ Ibagak ken dakayo ay kaneg tona nan ikkan nan aanghel Apo Dios tay men-gasingda no menbabawi nan managbasol.”

Nan Naamas Ay Anak

¹¹ Dat itoloy Jesus ay mensodok, “Wada nan amama ay kaanak is doway lalalaki. ¹² Dat kanan nan innodi ken amana, ‘Ama, iyalim nan tawidko.’ Isonga dat pigasen amada nan tawidda ay sin-agi. ¹³ Adi pay nan nadandan dat ilakon san innodi am-in san tawidna danat alaen nan lakona et komaan. Inmey siya isnan addaaddawi ay ili danat gastogastowen san sipingna is komkompolmi.

¹⁴ Idi naamin san sipingna dat domateng nan bitil isnan ili ay kad-ana et maiwed polos nabayan is ilakona is kanena. ¹⁵ Isonga dat omey menpabaa isnan esay baey di kadangyan isdi et pala banbantay di beteg. ¹⁶ Maoooowat siya et kayatna ay mangan isnan kankanen di beteg tay egay polos inag-agtan san kabeteg siya is kanena. ¹⁷ Dat dadlo mennemnem et kanana en, ‘Am-in nan

baan Ama et mapnekda ay mangan dapay apedak wada isna ay matmatey is owatko. ¹⁸ Somagongak gayam ken Ama ta kanak, “Ama, nakabasolak ken Apo Dios ya ken sik-a abes ¹⁹ isonga adiyak et makwani en anakmo. Ngem alaem kad sak-en ta maitapiyak isnan baam.”’

²⁰ Issan sinmagongana isnan kad-anda et egay pay laeng omdan dat ilaen amana ay omal-ali et palalo nan seg-angna dat tomagtag ay mangsab-at ken siya et sektena danapay bisitowen. ²¹ Danat tet-ewa kanan ken amana, ‘Ama, nakabasolak ken Apo Dios ya ken sik-a abes isonga adiyak et makwani en anakmo.’ ²² Ngem dat bogawan amana san baana, ‘Ikamoyo ta alaenyo nan kagawisan ay bado ta ipabadoyo dayot pay-an nan ledengna is singsing dayopay pasapatosen. ²³ Omey kayo gedan alaen nan menlames ay koyaw di baka ta paltiyenyo ta isda tako datakopay men-gasgasing ²⁴ tay nan naay anakko kanak en natey ngem wada obpay ay matmatago. Naamas siya ngem kasin dinmateng.’

²⁵ Ngem maiwed san iyon-ana tay linmokso. Idi somas-aa, dinngena ay wada nan menggangangsa isnan baeyda. ²⁶ Isonga danat ayagan nan baada et sootena no dadan aped menggangangsa. ²⁷ Dat kanan nan baada en, ‘Mengasgasingda tay dinmateng dadlo nan innodim. Isonga inpapaltin amam nan menlames ay baka tay sinmagong nan anakna ay maid inom-ommat ken siya.’

²⁸ Dat makaliget nan iyon-a et adiyet songgep isnan baeyda. Isonga dat bomala si amana et ayak-

ena ta songgep. ²⁹ Ngem danat kanan ken amana, ‘Tlam, kaat ay tew-en ay nin-ob-oblaak ken sik-a ya pinatpatik nan inbilbilinmo ken sak-en ngem maid inyalim is olay anak di kalding tapno waday igasingko is mang-ayagak isnan gagayyemko. ³⁰ Domateng pay nan anakmo ay inmeyna aped inam-amas nan menkatagom ay ena inbababai dakat aped ipaltiyen is baka.’ ³¹ Dat kanan amana en, ‘Anakko, adim kankan sa. Wadaka ay mentetee ken sak-en ay enggana. Sik-a amin nan kakwa isnan wada ken sak-en. ³² Ngem gawgawis no men-gasgasing tako tay dinmateng nan naamas ay innodim ay kanak en natey dat obpay daan ay matmatago.’ ”

16

Nan Nasikap Ay Menbanbantay

¹ Nakwas di dat kanan Jesus abes isnan pasolotna, “Wada nan baa ay am-ama ay mamanggen isnan am-in ay kowan nan esay kadayangan ngem dat wada nan nangipagtek issan kadayangan en nan baana et apedna gasgastowen nan siping ay ipapag-ena. ² Isonga danat paayagan et kanana, ‘Ayta dan dinngek ay keg todi nan ik-ikkam? Iyalim am-in nan listaan nan ay-ayowanam ay kokwak tay kaanek et sik-a isnan oblam.’ ³ Dat kanan san baa isnan nemnemna, ‘Ngan di esak pay ik-ikkan no kaanen nan apok sak-en isnan oblak? Adiyak kabaelan ay menkamanilo ya mabainak gedan ay menlimos. ⁴ A, owen, siya gayam na nan ikkak tasiyay waday gagayyemko is awnit mang-aw-awis ken sak-en isnan bab-ayda olay no makaanak isnan

oblak.’ ⁵ Isonga danat ayagan ay sin-es-a nan nakaotang isnan apona. Kinwanina isnan omona, ‘Kaat nan inotangmo isnan apok?’ ⁶ Dat kanan san nakaotang, ‘Sin-gasot ay bolnay ay mantika.’ ‘Naay ngalod di lisibom. Itokdom ta isolatmo en limampoo et kedeng.’ ⁷ Naisoblat san esa danat es kanan, ‘Sik-a pay abes, kaat nan inotangmo?’ Danat isongbat en, ‘Sinlibo ay sako ay pagey.’ ‘Naay di lisibom. Isolatmo en waoy gasot,’ kinwanin san baa. ⁸ San apona et initekna nan kinasikap san baana. Tay nan ipogaw isnan naay batawa ay adi mamati ken Apo Dios et nasiksikapda isnan ik-ikkanda mo nan mamati,” kinwanin Jesus.

⁹ Danat itoloy ay mangwani, “Isonga ibagak ken dakayo en osalenyo nan kinabaknangyo ay mangbadang isnan ib-ayo tay olay no maamin ngem maitapi kayo isnan biyag ay maid patenggana. ¹⁰ Tay nan mang-ikkan is gawis isnan naited ken siya olay no bassit et matalek isnan dadakke ngem nan adi katalek isnan bassit ay banag et adi katalek isnan dadakke. ¹¹ No ngalod adi kayo katalek ay mang-ayowan isnan kinabaknang isnan batawa, intoy ikkana ay maitalek ken dakayo nan tet-ewa ay kinabaknang ay wada ken Apo Dios? ¹² No adi kayo matalek isnan bakenyo kowa et maid mang-ited ken dakayo is awnityo menkowa.

¹³ Nan baa et adi mabalin ay madodowa nan apona tay awnit laylaydena nan esa danapay aamisen nan esa isonga wada nan paam-amdena ken daida. Kaneg abes ken dakayo ay no nan kinabaknangyo nan nemnemnemenyo et adi kayo et

makaikkan isnan layden Apo Dios.”

Nan Nangbagbagaan Jesus Isnan Deeyda Ay Fariseo

Mat. 5:31-32; Mar. 10:11-12

¹⁴ San deeyday Fariseo et dinngeda san kinwanin Jesus isonga dadat sayoten siya tay dadama nan layadda isnan siping. ¹⁵ Dat kanan Jesus ken daida, “Dakayo nan aped mangmangwani isnan ipogaw en gawis kayo ngem getken Apo Dios nan kaipogawyo. Tay olay nan mapaay isnan ipogaw et adi paayen Apo Dios.

¹⁶ Nan linteg Apo Dios ay insolat din si Moses ya din mamadto id sang-adom et siya nan osto ay nasolsolot engganay nawada si Juan ay Menbonbonyag. Ngem id wani et maibagbaga nan gawis ay damag maipanggep isnan mentolayan Apo Dios isnan kaipoipogaw isonga adoda nan aped mangkayat ay maitapi olay ngawi kayet nan ogalida. ¹⁷ Ngem nalaklaka ay mamaid nan batawa ya nan daya mo nan esay kali isnan linteg Apo Dios ay mangibaga isnan osto ay maikkan.

¹⁸ Naay nan esa ay adi mabalin ay mamaid. Nan lalaki ay makiidang isnan asawana dat makiasawa is teken et kaneg makikamkamolala gedan ya olay es nan lalaki ay mang-asawa isnan babai ay nakiidang.”

Nan Kadangyan Ya Si Lazaro

¹⁹ Dat mensodok si Jesus en, “Wada nan esay kadangyan ay menbababado is kanginaan ay bado ya inagew ay gan-ganasena nan biyagna. ²⁰ Wada abes nan kodokodo ay si Lazaro ay nakikilop nan awakna is yam-an. Tinaynanda siya

isnan segpan san kadangyan ²¹ ta kanena koma nan iwaswasit san kadangyan. Olay nan aso et omeyda dildildilan nan yam-ana. ²² Dat matey san kodokodo et eyey nan aanghel nan ab-abiikna isnan kad-an Abraham id daya. Matey pay san kadangyan dadat ikaob ²³ et mapalpaligatan nan ab-abiikna id impilno. Idi mentangad danat ilaen si Abraham isnan addaaddawi et wada gedan si Lazaro isnan kad-ana. ²⁴ Isonga dat menbogaw, ‘Amay Abraham. Maseg-angka ken sak-en. Ibaam kad si Lazaro ta itab-awna nan gomotna isnan danom ta tedtedana nan dilak tay palalo nan lig-atko ay mapopop-oowan isnan apoy.’ ²⁵ Ngem dat kanan Abraham, ‘Nemnemem anakko, issan natatagowam et wada am-in nan kaykayatmo dapay si Lazaro et napalpaligatan ngem id wani gan-ganasena isna dapay ta mapalpaligatanka abes issa. ²⁶ Baken pay kedeng sa. Wada nan deppas isnan baet tako tapno nan mangkayat ay omey isnan kad-am ay magapo isna et adi makaey ya adi abes makaali isna nan magapo isnan kad-am.’ ²⁷ Dat kanan san kadangyan, ‘Dawatek ngalod ken sik-a, Ama, ta ibaam si Lazaro isnan baey amak ²⁸ ay kad-an nan limay bebsatko. Kanam ta omeyna bagbagaan daida tapno adida awnit omal-ali isna ay kad-an di ligat.’ ²⁹ Dat kanan Abraham, ‘Nan bebsatmo et wada nan insolat din si Moses ya din mamadton Apo Dios ay mangbag-baga ken daida. Bay-am nan bebsatmo ta kigadda ay mangdenge isnan kankananda.’ ³⁰ Sinmongbat san kadangyan, ‘Adi omanay sa, Amay Abraham. Ngem no waday matago is natey dat omey ken daida, et balbaliwanda nan ngawi ay ik-ikkanda.’

31 Ngem dat kanan kayet Abraham, ‘No adida patiyen nan insolat din si Moses ya din mamad-ton Apo Dios, adida kayet mamati olay no waday matago is natey.’ ”

17

Nan Nangbagbagaan Jesus Isnan Papasolotna Mat. 18:6-7, 21-22; Mar. 9:42

¹ Nakwas di dat kanan Jesus isnan papasolotna, “Tet-ewa ay wada nan maawisan di ipogaw ay menbasol ngem kaseseg-ang nan mang-aw-awis isnan iib-ana ay menbasol tay mendalalagsen nan dosana. ² Gawgawis pay no naitaked nan losongan ay bato isnan bagangna dat maibkas isnan baybay mo nan mangipaypay-owana ay menbasol isnan esang ay kapatpati ken Apo Dios. ³ Isonga makail-ilanyo ta adiyoy aw-awisen nan ib-ayo ay mang-ikkan is ngawi.

No makabasol nan ib-am, sagiitem. Dat no menbabawi et pakawanem. ⁴ Olay no mamin pito ay bomasol ken sik-a isnan sin-agew ngem no tonggal makabasol ay omey ken sik-a ay mangwani, ‘Ibabawik nan basolko,’ masapol ay pakawanem.”

⁵ Dat kanan nan apostolis, “No siya sa ngalod, padakdakkelem nan pammatimi tapno mabalin esa ay ikkanmi.” ⁶ Dat kanan Jesus ken daida, “Baken nan kadakdaken di pammati is masapol nodi nan tet-ewa ay pammati tay olay no teeteen nan pammatiyo ay kaneg nan kateteenan ay esek et mabalin ay kananyo isnan kaiw en, ‘Gabotem nan lamotmo dakat omey isnan baybay tasiyay tomobowam,’ danat tet-ewa tongpalen.

⁷ Kadya, no waday esa ken dakayo is waday baana is mensamsama wenno mangipaspastol is kalnilo, no domateng ay magapo isnan payew, ay kanam ken siya en, 'Ikamom ta manganka?'
⁸ Adi. Nodi kanam ken siya, 'Mensokatka dakat isagana nan kanek dakat mangseed enggana ay makakanak esakapay mangan abes.' Siya nan ikkam tay baam siya. ⁹ Et adi masapol ay meniyaman nan kabaa isnan baana no tongtong-palena nan maibab-aa ken siya tay siya nan oblana. ¹⁰ Kaneg abes ken dakayo no kinwasyo am-in nan inbagan Apo Dios ay ikkanyo et adiyoy it-it-ek nodi kananyo en, 'Aped tako is nabab-aa et inikkan tako et kedeng nan masapol ay ikkan tako.' ”

Nan Nangpagawisan Jesus Isnan Simpoo Ay Nakolit

¹¹ Issan inmayan da Jesus id Jerusalem et indaana isnan baet nan Samaria ya Galilea. ¹² Nganngani ay omdanda isnan esay ili dat sabaten nan simpoo ay nakolit daida. Tinmakdegda isnan ad-addawi bassit ¹³ dadat menbogaw, “Apo Jesus, maseg-angka kad ken dakami.” ¹⁴ Inilan Jesus daida danat kanan, “Enkayo ipaila nan awakyo isnan padi.” Issan mendad-aananda ay omey dat gomawis nan kolidta.

¹⁵ Issan nang-il-an nan esa ken daida ay ginmawis nan awakna dat mensagong ken Jesus danapay ibibiyad nan kalina ay mangdaydayaw ken Apo Dios. ¹⁶ Dat menpalintomeng isnan sasagangen Jesus dapay meniyaman ken siya.

San sinmagong et iSamaria. ¹⁷⁻¹⁸ Dat kanan Jesus, “Ay kedeng nan sangaili ay naay is makaali? Ay egay obpay ginmawis am-in san simpoo ay lalalaki? Into pay san siyam? Ay adida makaali ta men-iyamanda abes ken Apo Dios?” ¹⁹ Dat kanan Jesus ken siya, “Ginmawiska gapo isnan pammatim ken sak-en. Itakdegmo ta somaaka.”

Nan Omaliyan Nan Mentolayan Apo Dios

Mat. 24:23-28, 37-41

²⁰ Isnan namingsan et sinoot nan tap-in di Fariseo ken Jesus no tongon nan omaliyan nan mentolayan Apo Dios. Dat kanan Jesus, “Baken nan mata nan osalen tako ay mangtek isnan omaliyan nan mentolayan Apo Dios ²¹ tay adi kaila. Isonga adi kabalin ay kanan nan ipogaw en, ‘Ilam, naay,’ wenzo, ‘Ilam, deey nan mentolayan Apo Dios.’ Ngem nan tet-ewa et epdas inmali tay wada isna.”

²² Danat kanan isnan papasolotna, “Awnit wada nan agew ay kayakayatyo ay ilaen sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw is olay sin-awyan ngem adi kayo makaila. ²³ Wadada nan awnit mangwani en, ‘Deey si Jesus. Ilaem kod isdi,’ wenzo, ‘Ilaem kod isna.’ Ngem adi kayo kadi patpatiyen. ²⁴ Tay nan omaliyak kasin et kaneg nan kimat ay menpangsilaw isnan daya. ²⁵ Ngem masapol ay menligatak omon-ona tay mang-adi nan ipogaw id wani.

²⁶ Din inik-ikkan nan ipogaw isnan batawa isdin timpon Noah et siya nan ikkan nan ipogaw isnan awnitak omaliyan kasin. ²⁷ Tay esapay map-song nan batawa ay manglimon ken daida am-in et kaneg maid egyatda nodi ginan-ganasda nan

biyagda ay aped mangmangan dadapay omin-inom ya men-as-as-awa enggana issan agew ay sinonggepan da Noah issan bapor.

²⁸ Kaneg abes isdin timpon Lot id Sodoma. Am-in nan ipogaw et maid idngeda is kalin Apo Dios nodi apedda mangmangan dadapay omin-inom, lomaklakoda dadapay ilaklako, men-es-esekda ya mensas-aadda ²⁹ enggana issan agew ay tinaynan da Lot id Sodoma dat wada nan apoy ya asopli ay kaneg niket ay nagapo id daya et mapoowanda am-in.

³⁰ Kaneg todi abes nan ommat isnan agew ay kasinak omaliyan ay Iyon-an Am-in di Ipogaw.

³¹ Et isnan agew ay deey, nan wada isnan pantewna et adiyet songgep ay mang-ala isnan bonagna. Kaneg abes nan epdas linmokso et adiyet makasaa isnan baeyna. ³² Nemnemenyo

din inommat isdin asawan Lot tay natey isdin nangsagongana ay mang-ila isnan ilida. ³³ Nan ipogaw ay kedeng nan awakna is ay-ayyewana et awnit matey met laeng ngem nan adi mang-ayyew isnan awakna gapo ken sak-en et awnit matey ngem matagotago ay eng-enggana ken Apo Dios. ³⁴ Ibagak ken dakayo ay isnan labi ay omaliyak et no waday doway ay lalalaki ay maseseyep isnan kama et maala nan esa ay maitapi ken sak-en dapay mataynan nan esa.

³⁵ No wada abes di doway bababai is menbaybayo et maala nan esa dapay mataynan nan esa. ³⁶ No waday doway lalalaki gedan isnan payew et maala nan esa dapay mataynan nan esa.”

³⁷ Dat sooten nan papasolotna ken siya, “Apo, intoy sana maikkanan?” Dat kanan Jesus, “No

intoy kad-an di natey ay egay kaikaob et siya nan maponokan di koyat ta topkenda.”

18

Nan Balo Ya Nan Howis

¹ Dat mensodok si Jesus ken daida ta itdona ay masapol ay menlol-owaloda ay kanayon ya adida somadsadot. ² Kinwanina en, “Wada nan esay howis isnan esay ili ay adi polos omegyat ken Apo Dios ya maid gedan baina isnan ib-ana ay ipogaw. ³ Et isnan deey ay ili et wada gedan nan esay balo ay babai ay kanayon ay omeey issan howis ay menseg-ang isnan kalintegana ay mangmangwani en, ‘Badangam sak-en isnan mangbosboso ken sak-en.’

⁴ Nabayag ay egay inkaskason san howis ngem omanono pay danat kanan isnan nemnema, ‘Olay no adiyak omegyat ken Apo Dios ya maid bainko isnan ib-ak ay ipogaw ⁵ ngem gawgawis no idyak et nan dawdawatena tay no adi, awnit gedan omaliali ay mangtaktataktak et maamin nan anosko.’ ”

⁶ Dat itoloy Jesus, “Ilanyo san inikkan san ngawi ay howis. Olay no maid seg-angna et binadangan kayet san balo ta adi omeomey ay mangtaktataktak ken siya. ⁷ Isonga si Apo Dios et amamedna badangan nan ipogawna no mensegseg-angda ken siya is inagew ya linabi ⁸ et itedna ay dagos nan dawatenda. Ngem olay no adoado nan badangan Apo Dios et waay atiatik kayet nan mamati ken sak-en isnan kasinak omaliyan ay Iyon-an Am-in di Ipogaw.”

Nan Fariseo Ya Nan Mensingsingil Is Bowis

⁹ Naay di sodsodok Jesus isnan ipogaw ay mangnemnemnem ay gawisda ya men-iyaiyaw isnan ib-ada. ¹⁰ Danat kanan, “Wada nan doway lalaki ay inmey ninlowalo isnan Templo. Nan esa et Fariseo ya nan esa et mensingsingil is bowis. ¹¹ Tinmakdeg san Fariseo dat menlowalo ay mangwani en, ‘Men-iyamanak ken sik-a Apo Dios tay bakenak kaneg nan ib-ak ay ipogaw tay agomda, lastogda ya makibababaida. Bakenak kaneg gedan nan naay sowitik ay mensingsingil is bowis. ¹² Gapo ken sik-a et dinomingo ay adiyak mangmangan is doway agew ya id-idyak abes nan pigasmo ay pagkasimpoon nan lagbok.’

¹³ Ngem san mensingsingil is bowis et tinmakdeg isnan ad-addawi dapay egay nintangad id daya tay mabain danapay aped kegkegkegen nan pagaewna gapo isnan sakit di nemnemna ay mangmangwani en, ‘Apo Dios, maseg-angka ken sak-en tay adoado nan basolko.’” ¹⁴ Kinwanin et Jesus, “Ibagak ken dakayo esapay somaa san mensingsingil is bowis et pinakawan Apo Dios siya ngem san Fariseo et egay napakawan. Tay nan mangipapangato isnan awakna et awnit maipagowab met laeng ngem nan mangipabababa isnan awakna et awnit maipangato.”

*Nan Nangbindisyonan Jesus Isnan Oongong-a
Mat. 19:13-15; Mar. 10:13-16*

¹⁵ Issan esay agew et wadada nan nangyey isnan an-akda ken Jesus tapno kapposena daida ta mabindisyonanda. Ilaen pay san papasolot Jesus dadat iyadi ta adida taktaken siya. ¹⁶ Ngem dat

ayagan kayet Jesus san oongong-a danat kanan isnan papasolotna en, “Palobosanyo nan oongong-a ay omali ken sak-en. Adiyoyadi daida tay nan mangtalek ken sak-en ay kaneg nan naayday oongong-a et daida nan maitapi isnan mentolayan Apo Dios. ¹⁷ Tet-ewa nan ibagak ken dakayo, maid teken is maitapi isnan mentolayan Apo Dios nodi nan mangtalek ken siya ay kaneg nan onga ay mangtalek isnan amana.”

Nan Kadangyan

Mat. 19:16-30; Mar. 10:17-31

¹⁸ Wada nan esay ap-apon di Judio ay nangwani ken Jesus en, “Apo, gawigawiska ay ipogaw, isonga ibagam kad no ngan nan osto ay ikkak tapno matagotagowak ken Apo Dios.” ¹⁹ Dat kanan Jesus, “Dakan aped kanan en gawigawisak dapay si Apo Dios et kedeng nan kagawisan. ²⁰ Getkem nan linteg Apo Dios ay kanana en, ‘Adika mamabai, adika menpatpatey, adika men-ak-akew, adika menpabpabasol isnan ib-ama ya masapol ay tongpalem da amam ken inam.’” ²¹ Dat kanan san lalaki, “Enggana isdin kaonggak, tinongtongpalko am-in nan naayday linteg.” ²² Dinngen pay Jesus danat kanan, “Wada pay nan esang ay kolangmo. Ilakom am-in nan kokwam damet ipakdaw isnan kokodokdo nan lakona dakat mang-onod ta maitapi ken sak-en et awnit wada nan kinakadangyanmo id daya.” ²³ Idi dinngen san lalaki nan kinwanin Jesus dat menseseg-ang tay adina kayat ay taynan nan kinakadangyana.

²⁴ Inilan Jesus ay menseseg-ang san kadangyan danat kanan, “Naligat nan maitapiyan di kadangyan isnan mentolayan Apo Dios. ²⁵ Nalaklaka pay nan songgepan nan dakkel ay camel isnan lokaw di dagom mo nan maitapiyan nan kadangyan isnan mentolayan Apo Dios.” ²⁶ Dinngen nan ipogaw san kinwanin Jesus dadat sooten, “Apo, sino pay obpay nan maisalakan?” ²⁷ Dat kanan Jesus, “Nan adi mabalin ay ikkan nan ipogaw et mabalin ay ikkan Apo Dios tay maid polos adina kabaelan isonga am-in ay mangpatpati ken siya et maisalakan, kadangyan man wenno kodo.”

²⁸ Isonga dat kanan Pedro, “Ilam dakami et tinaynanmi nan bab-aeymi ta maitapi kami ken sik-a.” ²⁹ Dat kanan Jesus, “Owen. Ibagak ken dakayo nan tet-ewa. Nan mangtaynan isnan baeyna, nan asawana, nan bebsatna, da amana wenno nan an-akna gapo isnan maitapiyana isnan mentolayan Apo Dios ³⁰ et adoado nan ganabena ken Apo Dios isnan naay batawa mo san tinaynana dapay wada nan biyagna ken Apo Dios ay maid patenggana.”

*Nan Kasin Nangibagaan Jesus Isnan Kateyana
Mat. 20:17-19; Mar. 10:32-34*

³¹ Nakwas ay kinwanin Jesus di danat ipaigid san simpoo ya doway pasolotna danat kanan ken daida, “Dengngenyo. Omey tako id Jerusalem ay matongpalan am-in din insolsolat din mamadto id sang-adom maipanggep ken sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw. ³² Maidyaak isnan baken Judio et awnitda mangselselat, mangbaibain dadapay

mangtobbatobba. ³³ Awnitda mangbaibaig sadapay mangpatey. Ngem awnitak kasin matago isnan maikatlo ay agew.” ³⁴ Ngem adi polos getken san papasolotna san inbagbagana tay adida maawatan nan kayatna ay kanan.

Nan Nangpagawisan Jesus Isnan Kowap

Mat. 20:29-34; Mar. 10:46-52

³⁵ Nganngani ay omdan da Jesus id Jerico et wada nan kowap ay tinmotokdo isnan benget di daan ay menlimimos. ³⁶ Dinngena nan lomalaos ay kaipoipogaw danat sooten no ngan nan maikikkan. ³⁷ Dadat ibaga ken siya, “Naay lomaos si Jesus ay iNazaret.” ³⁸ Dat ibogaw san kowap, “Jesus ay apon din si David, seg-angam kad sak-en.” ³⁹ Dat islat san nang-on-ona ay mendadaan et kananda en igiginekna. Ngem amamed kayet ninbogaw ay mangwani, “Apon din si David, seg-angam kad sak-en.” ⁴⁰ Dat isaldeng Jesus et kanana en pandangenda san kowap ta isag-enda ken siya. Naisag-en pay san kowap dat sooten Jesus ken siya, ⁴¹ “Ay ngan nan kayatmo ay ikkak ken sik-a?” Dat kanan nan kowap, “Apo, kaytek ay makaila koma.” ⁴² “Makailaka et,” kinwanin Jesus. “Nan pammatim ken sak-en nan gapo ay makailaka kasin.” ⁴³ Dat maganawis et makaila dadlo daet omonod ken Jesus ay mangdaydayaw ken Apo Dios. Issan nang-ilaan san kaipoipogaw issan inommat dadat abes dayawen si Apo Dios.

19

Si Jesus Ya Si Zakeo

¹ Isnan mendad-aanan da Jesus id Jerico ² et wada nan kangadan is Zakeo ay baknang tay siya nan apon di mensingsingil is bowis. ³ Kayatna ay ilaen no sino nan kaneg Jesus ngem maid somya tay adoado nan ipogaw dapay gedan apti-aptik siya et adi makaila. ⁴ Isonga dat tomagtag et omey komaab isnan esay kaiw ay sikamolo tasiyay makaila isnan lomaosan Jesus.

⁵ Wada pay ay maibatog si Jesus issan kad-an Zakeo danat tangaden siya et kanana, “Zakeo, ikamom ay lomayog tay is baeyyo nan omeyak omapaan.” ⁶ Dat malanayog si Zakeo issan kinokomabana ay kaiw et men-galalasing ay mangipango ken Jesus isnan baeyda.

⁷ Am-in san nang-ila issan inommat et men-ag-agotootda ay mangmangwani en, “Dan aped omey si Jesus isnan baey nan managbasol ay deey?”

⁸ Ngem si Zakeo, tinmakdeg et kanana ken Jesus, “Ilam Apo, ipakdawko isnan kokodokdo nan kagedwan nan kokwak. No wada abes di in-allilawko et isagongko is mamin epat nan kaadadona mo san inalak.” ⁹ Dat kanan Jesus, “Id wani ay agew maisalakan kayo ay sinbaey isnan dosa ay maid patenggana tay nan ikkam et kaneg din inikkan Abraham ay nangtalek ken Apo Dios. Siya di nan kagtekana ay tet-ewa ay apon din si Abraham sik-a. ¹⁰ Nan gapo ay inmaliyak ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et ta ayagak nan ipogaw ay adi mamati ken Apo Dios tapno maisalakanda.”

Nan Pangngalig Isnan Kaosalan Nan Kowan Di

*Ipogaw**Mat. 25:14-30*

¹¹ Dandaney omdan da Jesus id Jerusalem et in-pagalop nan nanangnge ken siya en nganngani ay menpaila nan mentolayan Apo Dios. Dat sodoken Jesus nan naay ta getkenda ay egay kayet nin-paila. ¹² Kanana, “Wada nan nangato ay ipogaw ay inmey isnan addaaddawi ay ili ta dotokanda siya ay men-ali isnan ilina. ¹³ Ngem esapay omey, inayagana nan simpoo ay baana et agtana daida is sag-es-a ay palata ay balitok.* Danat ibaga ken daida en, ‘Ipaanakyo nan naay siping isnan kamaidko.’

¹⁴ Ngem kaliliget nan kailiyana siya isonga dadat omibaa is mang-onod ken siya ta enda ibaga isnan mangdotok ay adida layden siya is men-alida.

¹⁵ Ngem nadotokan kayet ay ali dat somaa danat ayagan san babaana ay inagtana is siping tay kay-atna ay getken no kaat nan inyanak nan intedna ay siping ken daida. ¹⁶ Dat omey nan esa et kanana en, ‘Apo, inmanak is simpoo ay palata ay balitok san inyalim.’ ¹⁷ Dat kanan san ali en, ‘Gawis nan inikkam. Gawiska obpay is baa. Isonga gapo tay matalekka isnan atiatik ay inpaikkak ken sik-a et mentolayka isnan simpoo ay ili ay sakop nan mentolayak.’

¹⁸ Dat abes omey nan maikadwa ay baa et kanana en, ‘Apo, inmanak is lima ay palata ay balitok san inyalim.’ ¹⁹ Dat kanan san ali ken siya en, ‘Sik-a abes et mentolayka isnan lima ay ili.’

* **19:13** Esay palata ay balitok isnan naay sodsodok et siya nan kanega laghon di esay ipogaw isnan tolo ay bowan.

²⁰ Dat omey san esa ay baa et kanana en, ‘Apo, naay san inyalim ay siping. Binongonko isnan panyo daket idolin. ²¹ Omegyatak od ken sik-a tay getkek ay masapol ay matongpal nan kankanam dakapay men-galansiyaan nan egaymo ninligatan ya ap-apitem gedan nan egaymo inis-ek.’ ²² Dat kanan san ali en, ‘Ngawika is baa. Moltaek sik-a isnan am-in ay kinwanim. Getkem ngalod ay masapol ay matongpal nan kanak et men-galansiyaak nan egayko ninligatan ya apitek nan egayko gedan inis-ek. ²³ Aytay ngalod damen egay ibangko ta no somaaak damet isagong nan siping ya nan binisna.’ ²⁴ Dat kanan et san ali issan deeyday tomatakdeg isdi en, ‘Alaenyo nan siping ken siya ta itedyo isnan nangipaanak is simpoo.’ ²⁵ Dadat kanan issan ali en, ‘Apo, dapay wada nan simpoo ay sipingna.’ ²⁶ Ngem kinwanin san ali en, ‘Ibagak ken dakayo no sino nan matalek isnan naidya ken siya et mataptapiyan pay is adado ngem nan adi katalek et olay nan atiatik ay wada ken siya et mamaid.’ ²⁷ Danat kanan pay, ‘Nan deeyda ay mangbosboso ay adi mangkayat ay men-aliyak et iyaliyo daida ta pateyenyoy isnan sasagangek.’ ”

Nan Nangdayawanda Ken Jesus Isnan Inmayanda Id Jerusalem

Mat. 21:1-11; Mar. 11:1-11; Juan 12:12-19

²⁸ Nakwas ay ninkali si Jesus dat omon-ona ay omey id Jerusalem. ²⁹ Wada nan doway ili ay Betfage ya Betania ay gogowaben nan bilig ay makwani en Olivo tay adoado nan olivo ay kakaiw et isnan inomdanan da Jesus isdi danat ibaa

nan doway ay pasolotna et kanana, ³⁰ “Enkayo isnan ili ay deey et awnit datnganyo nan koyaw di kabayo ay egay kasaksakayan ay naibabaod. Dayot okasen nan baodna ta iyaliyo isna. ³¹ No waday mensoot no dayon kak-aanen nan baodna dayot kanan en masapol nan apoyo.”

³² Dadat omey isdi et datnganda tet-ewa amin san inbagan Jesus ken daida. ³³ Isnan mangok-okasanda isnan baodna dat kanan nan kakwa, “Dakayon kak-aanen nan baod tosa?” ³⁴ Dadat kanan “Owen tay masapol nan apo tako.” ³⁵ Dadat eyey ken Jesus dadat iyap-ap nan badbadoda isnan edeg nan kabayo dadat ipasakay si Jesus. ³⁶ Issan mendad-aanan san kabayo ay mensasakayan Jesus dat iyaplag nan kaipoipogaw nan badbadoda isnan daan ay daanena ta mangipaila ay daydayawenda siya.

³⁷ Inomdan pay da Jesus isnan dedemangen di Jerusalem ay menpalayog isnan bilig ay Olivo dat ilogin nan kaipoipogaw ay omon-onod ken Jesus ay mangibibiyad isnan kalida ay men-iyaman ken Apo Dios dadapay dayawen siya gapo isnan kaskasdaaw ay inilada ay inik-ikkan Jesus. ³⁸ Kankananda en, “Hosanna. Mabindisyonan nan naay Ali tako. Madaydayaw nan ngadan Apo Dios isnan natalna ay daya.”

³⁹ Nan tap-in nan Fariseo ay makikib-on isnan kaipoipogaw et adyanda ay madayaw si Jesus isonga kinwanida ken siya, “Mistolo, paginkem nan papasolotmo.” ⁴⁰ Ngem dat kanan Jesus, “Ibagak ken dakayo en no iginekda et olay nan bato et mangdayawda gedan.”

Nan Nangseg-angan Jesus Isnan iJerusalem

⁴¹ Issan sinmag-enan Jesus id Jerusalem dat men-aga gapo isnan seg-angna isnan ipogaw isdi ⁴² danapay kanan, “Ay-ayyewka ay Jerusalem. No getkem koma id wani nan masapol tapno toma-lnaka ngem id wani adika et makaila. ⁴³ Awnit domateng nan agew ay menligatka tay awnit likoben nan bosom sik-a is baked et maseyatanka ya nan am-in ay solsolim. ⁴⁴ Awnitda dadaelen sik-a ya nan ipogawmo et paapokenda am-in nan batbatom tay inadyam nan inmalayan Apo Dios ay mangisalakan ken sik-a.”

Nan Nangipabalaan Jesus Isnan Men-il-ilako Isnan Templo

Mat. 21:12-13; Mar. 11:15-19; Juan 2:13-17

⁴⁵ Inomdan si Jesus id Jerusalem dat omey isnan Templo danat pabalaen san men-il-ilako isnan awnit ited nan ipogaw ken Apo Dios ⁴⁶ danat kanan ken daida, “Naisolat isnan kalin Apo Dios en, ‘Nan baeyko et paglol-owalowan di ipogaw.’ Siya di nan inbagan Apo Dios ngem ngan nan ik-ikkanyo? Dakayon aped os-osalen is pagsos-owitikan?”

⁴⁷ Dat men-is-isolo et si Jesus isnan Templo ay inagew. Ngem nan menkangangato ay papadi, nan men-is-isolo isnan linteg ya nan ap-apon di ipogaw et kayatda ay pateyen siya ⁴⁸ ngem maid somya is ikkanda ay mangpatey ken siya tay am-in nan ipogaw et laylaydenda ay dengdengngen am-in nan kankanana.

20

Nan Nagapowan Nan Kalebbengan Jesus

Mat. 21:23-27; Mar. 11:27-33

¹ Isnan esay agew ay kad-an Jesus issan Templo ay men-isolsolo ya mangibagbaga isnan gawis ay damag dat omey ken siya nan menkangangato ay papadi, nan men-is-isolo isnan linteg ya nan aamam-a ² et kananda, “Ibagam kad ken dakami no ngan nan kalebbengam ay mang-ik-ikkan isnan am-in ay ik-ikkam. Ay sino nan nang-ited ken sik-a isnan lebbengmo?” ³ Dat songbatan Jesus daida en, “Sootek na od ken dakayo. Ibagayo ken sak-en ⁴ ay into nan nagapowan din kalebbengan Juan ay Menbonbonyag? Ay ken Apo Dios wenno isnan ipogaw?”

⁵ Dadat men-asisoot et kananda, “Ay sino nan isongbat tako? No kanan tako en nagapo ken Apo Dios et awnit kanana en, ‘Ayta ngalod dayon egay pinatpati din si Juan.’ ⁶ Ngem no kanan tako abes en nagapo isnan ipogaw et am-in nan ipogaw ay naayda et awnit gomayangda engganay matey tako tay kananda en tet-ewa ay mamadton Apo Dios din si Juan.” ⁷ Isonga dadat kanan en adida getken nan nagapowan nan kalebbengan din si Juan ay Menbonbonyag. ⁸ Dat kanan Jesus, “Adiyak ngalod abes ibagbaga nan nagapowan nan kalebbengak ay mang-ik-ikkan isnan ik-ikkak.”

Nan Nangiyaligan Jesus Isnan Menlelebbeng Ay Judio

Mat. 21:33-46; Mar. 12:1-12

⁹ Dat sodoken Jesus na isnan kaipoipogaw, “Wada nan esay am-ama ay nin-esek is adoado ay onas danat ipaayowan isnan ipogaw esapay omey isnan addaaddawi ay ili tay mabayag isdi. ¹⁰ Inomdan pay nan maapitan san onas dat ibaan san kakwa nan esa ay baana ta ena alaen nan pigasna. Ngem sinogtosogton san mang-ay-ayowan san baa dadat ipasaa ay maid polos ginengenana is onas. ¹¹ Binaana kasin nan esay baana ngem am-amed nan inikkanda ken siya mo san damo. Binaibainanda pay esadapay pasaaen ay maid intedda gedan ken siya. ¹² Pinitlowana ay nangibaa isnan baana ngem sinogatanda dadat ipabala isnan onasan. ¹³ Dat kanan et san kakwa issan onasan, ‘Ay ngan ngen et di ikkak? Ibaak gayam nan laylaydek ay bogtong ay anakko et getkek ay awnitda idnge siya.’ ¹⁴ Ngem isnan nang-ilaan san mang-ay-ayowan issan onasan ken siya dadat mentotya et kananda, ‘Naay omali nan awnit mangtawid isnan naay om-a. Pateyen tako bawet siya ta datako nan mangkowa isnan tawidena.’ ¹⁵ Dadat ibala isnan onasan et pateyenda.”

Siya na nan sinodok Jesus danat kanan ken daida, “Ay ngan ngata nan ikkan nan kakwa isnan onasan isnan deeyda ay mang-ay-ayowan? ¹⁶ Awnit omey et pateyena daida danat ipaayowan nan om-ana isnan teken ay ipogaw.”

Dinngen san kaipoipogaw dadat kanan, “Ay inayan. Baken koma keg tosa abes nan ommat ken dakami.”

¹⁷ Dat inengneng Jesus daida et kanana, “Ay sino ngalod nan kayat ay kanan din naisolat id kasin ay

naay,

‘Nan bato ay inadyan di nangsaad isnan baey et siya nan kapatgan tay ipakekenegna nan baey.’

¹⁸ Et nan maipakpak isnan naay ay bato et masogasogatan ya no matekdag gedan nan naay ay bato et mamekmemekmek nan pontaana.”

¹⁹ Getken nan men-is-isolo isnan linteg ya nan menkangangato ay papadi ay daida nan kankanan Jesus ay nang-adi isnan inbab-aan nan kakwa issan onasan ya san napateg ay bato tay adyanda siya. Isonga kaytenda ay depapen ay dagos ngem omegyatda isnan kaipoipogaw.

Nan Nangsootanda No Bayadanda Nan Bowis

Mat. 22:15-22; Mar. 12:13-17

²⁰ Enggana isdi et ninses-eedda is gawis ay timpo ay mangdepapanda ken siya. Linag-bowanda nan tap-in di lalalaki dadat ibaa daida ta omeyda aginsisingpet ay mang-allilaw ken Jesus tapno waday ikkanda ay mangdepap ken siya ta eyeyda isnan gobilnadol. ²¹ Dat omey san lalalaki ken Jesus et kananda en, “Apo, getkenmi ay ostoosto am-in nan kankanam ya it-itdom ya maid paam-amdem isnan nangato ya nababa ay ipogaw nodi isolsolom nan tet-ewa ay kayat Apo Dios ay ikkan di ipogaw. ²² Isonga ibagam kad no iyadin nan linteg tako nan mangbayadanmi is bowis ken Cesar ay ali id Roma.”

²³ Ngem getken Jesus ay siksikapanda siya isonga danat kanan, ²⁴“Omyali kayo is esay siping. Ay sino nan kaangas ya kangadan isnan naay siping?” ²⁵“Si Cesar,” insongbatda. Dat kanan Jesus,

“No siya sa ngalod et kowan Cesar nan siping isonga ikkanyo ken Cesar nan kalebbengana day-opay abes ikkan ken Apo Dios nan kalebbengana.”

²⁶ Egayda nakaallilaw ken siya isnan kad-an nan adoado ay ipogaw ya nasdaawda isnan in-songsongbatna isonga dadat igiginek.

*Nan Soot Maipanggep Isnan Matago Ay Natey
Mat. 22:23-33; Mar. 12:18-27*

²⁷ Inmey abes nan tap-in di Saduceo ken Jesus ay mangpadas ay mangsikap ken siya. Datona nan tap-in di Judio ay adi mamati ay kasin matago nan matey. Kinwanida ken siya, ²⁸ “Apo, insolat din si Moses id sang-adom en no matey nan lalaki ay inmasawa dapay maid anakda et masapol ay asawaen nan besat san natey nan balo tasiyay omanakda et maibilang ay kaneg anak san natey.

²⁹ Kadya, id kasin et wada nan pitoy sin-ag-i ay lalalaki. Inmasawa nan iyon-a dat matey ay maid anakda. ³⁰ Dat asawaen nan maisned san aydona ay balo dat matey gedan ay maid anakda. ³¹ Et siyang na gedan nan inommat isnan maikatlo enggana isnan maikapito. Nateyda am-in ay maid anakda. ³² Kaodiyay ay natey san balo. ³³ Naay nan sootenmi, isnan katagowan nan natey, ay sino pay nan osto ay asawan san babai issan pito ay sin-ag-i tay inasawada am-in siya?”

³⁴ Dat songbatan Jesus et kanana, “Men-as-asawa nan ipogaw id wani ³⁵ ngem adi men-as-asawa nan awnit tagowen kasin Apo Dios ay paayena ay makitetee ken siya ³⁶ tay kanegda nan aanghel ay adi katkatey isonga adi masapol di omanakda. Daida nan an-ak Apo Dios tay kasinda

matago. ³⁷ Adiyó patiyen nan kasin katagowan nan ipogaw ay natey ngem pinaneknekan din si Moses ay kasin matago nan natey isdin nangisolatana isnan inommat isdin nakikaliyan Apo Dios ken siya isnan menbidbidang ay kaiw en, ‘Saken nan Dios ay daydayawen da Abraham, Isaac ya si Jacob.’ Siya na nan insolat Moses dapay epdas natey da Abraham issan nangwaniyan Apo Dios isdi. ³⁸ Et siya di nan manggetkan tako ay matatago kayet nan natey ay ipogaw Apo Dios tay adi kabalin ay kanan Apo Dios en daydayawenda siya kayet no egayda natago kasin.”

³⁹ Nan tap-in san men-is-isolo isnan linteg et kinwanida ken siya, “Apo, gawis nan insongbatmo,”
⁴⁰ tay adida et maitoled ay mensoot ken Jesus.

Nan Soot Maipanggep Ken Kristo

Mat. 22:41-46; Mar. 12:35-37

⁴¹ Dat sooten Jesus ken daida en, “Dadan kanan en alapon Kristo din si David ⁴² dapay kanan David en madaydayaw ay Ap-apon si Kristo isnan nangisolatana isnan naay isnan liblo ay Salmo,

‘Kinwanin Apo Dios ken Kristo ay Ap-apok en tomokdoka isnan makanawanko ⁴³ engganay abakek am-in nan bosom.’ ”

⁴⁴ Dat kasin sooten Jesus ken daida en, “No kanan David en Ap-apon si Kristo, dadan aped kanan en alapon Kristo si David? Ay baken Ap-apon David si Kristo?”

Nan Pangwanin Jesus Isnan Men-is-isolo Isnan Linteg

Mat. 23:1-12; Mar. 12:38-40

⁴⁵ Issan nangdengan san kaipoipogaw dat kanan Jesus isnan papasolotna, ⁴⁶ “Makail-ilanyo nan men-is-isolo isnan linteg. Kaykaytenda ay menbabado is gawigawis ay maisagsagayad tasiyay mailalasin da ya kaytenda ay lislispitowen nan ipogaw daida ay mangwani, ‘Omayam, Apo?’ no omeyda menpasyal. Pilpiliyenda pay nan kagawisan ay tokdowan isnan sinagoga ya nan kagawisan ay kad-an no enda makikan. ⁴⁷ Dadapay tagikowaen nan kokwan di nabalo ay bababai. Ngem kaytenda ay malingban nan ngawi ay ik-ikkanda isonga andoandowenda nan lol-owaloda. Ngem gapo is dana et awnit am-amed nan dosada.”

21

Nan In-gasing Nan Balo

Mar. 12:41-44

¹ Issan ninmoliyan Jesus danat ilaen nan babaknang ay mang-ip-ippey isnan sipingda isnan maig-igwaan di siping issan Templo. ² Inilana gedan nan kodokodoy babai ay balo ay nang-ippey isnan dod-owa ay galak ay sipingna. ³ Dat kanan Jesus, “Ibagak ken dakayo en adado nan inippey nan naay kodokodo ay balo mo san inigwan am-in san tap-ina. ⁴ Tay kedeng nan soblan di kinabaknangda is inigwada ngem san balo et olay kodokodo et inigwana am-in ay menkatagona.”

Nan Nangibagaan Jesus Isnan Ngawi Ay Om-ommat

Mat. 24:1-14; Mar. 13:1-13

⁵ Nan tap-in san pasolotna et sodsodokenda nan Templo tay naalkosan is ganaganagwis ay batbato ya nan inig-igwada ay igasingda ken Apo Dios. Ngem dat kanan Jesus en, ⁶ “Owen. Ilanyo am-in nan naayda ngem awnit domateng nan timpo ay maid polos mabaybay-an is olay esay batona tay awnit mapokada am-in.”

⁷ Dadat sooten ken Jesus, “Apo, ay tongon nan maikkanana? Ngan nan kailasinana no ommat sa?”

⁸ Dat kanan Jesus, “Makailanyo ta adi kayo maallilaw. Tay adoado nan awnit omali ay mangwani en daida nan Kristo ay inbaan Apo Dios ya kanan nan tap-ina en nganngani ay omdan nan omaliyan kasin Kristo. Ngem adiyoy patpatiyen daida tay baken tet-ewa nan kankananda. ⁹ Awnit dengngenyoy ay wada nan gobat ya golo ngem adi kayo makibkibtot tay masapol ay ommat da tona ngem baken di is menpatenggaan di batawa.”

¹⁰ Danat itoloy ay mangwani en, “Awnit menasigobat nan kailiili ya kaneg abes nan kagobigobilno. ¹¹ Awnit wada gedan nan adoado ay kaeegyay ay yegyeg, kabitibitil ya sakit ay mangpatey isnan adoado ay ipogaw isnan natken ay il-ili. Id daya et wada abes nan kaeegyay ya kaskasdaaw ay kailasinan di awnit ommat. ¹² Ngem esapay ommat da tona kayman awnit depapen ya paligaten nan ipogaw dakayo. Awnit idalomda dakayo isnan sinagoga ay pagdalomanda ta maibalod kayo. Gapo isnan pamatiyo ken sak-en et awnit kayo maidalom isnan aali ya gogobilno. ¹³ Ngem olay tay awnit siya di nan wayayo ay mangibaga isnan gawis

ay damag. ¹⁴ Ipasnekyo isnan nemnemyo ta adi kayo madadanagan is awnityo isongsongbat ¹⁵ tay sak-en nan awnit mang-itdo isnan kankananyo ya silibyo et adi polos masopyat ya masongbatan. ¹⁶ Nan tap-ina ken dakayo et awnit idalom nan in-ayo ya am-ayo, nan bebsatyo, nan ag-iyo ya nan gagayyemyo ya awnitda ipapatey dakayo. ¹⁷ Awnit aamisen am-in nan ipogaw dakayo gapo isnan kaitapiyanyo ken sak-en. ¹⁸⁻¹⁹ Ngem no anosanyo olay ngan di ik-ikkanda ken dakayo et adi kayo mabalin ay maisiyan ken sak-en.”

Nan Madadaelan Nan Ili Ay Jerusalem

Mat. 24:15-21; Mar. 13:14-19

²⁰ “No ilaenyo ay likoben di sosoldado id Jerusalem et getkenyo ay nganngani ay madadael ²¹ et masapol ay nan ipogaw id isna Judea et menbakwitda isnan bilbilig. Isonga nan mentetee id Jerusalem masapol ay komaanda ya nan linmokso abes et masapol ay adida somaa id Jerusalem. ²² Tay siya na nan pinagdodosa ay matongpalan nan am-in ay insolat din mamadto id kasin. ²³ Am-amed kaseseg-ang nan maliton ya nan mensaskot isnan omdanan nan timpo ay naay tay domateng nan kaeegyat ay om-ommat isnan naay ay ili tay dosaen Apo Dios nan naayda ay Judio. ²⁴ Awnit mabetbet nan tap-ina ay mapatey dapay maiyey nan tap-ina isnan natkenatken ay il-ili ta menbalinda ay baa. Dadaelen nan baken Judio id Jerusalem engganay pasaldengen Apo Dios daida.”

Nan Omaliyan Kasin Jesus

Mat. 24:29-31; Mar. 13:24-27

²⁵ Dat itoloy Jesus ay mangwani, “Awnit wada pay nan kaeegyat ay ommat isnan agew, isnan bowan ya isnan taltalaw. Am-in ay ipogaw isnan batawa et awnitda omegyat isnan dakkell ay dalloyon ya napigsapigsa ay ngengen nan baybay. ²⁶ Matalimodawda gapo isnan egyatda tay adida getken nan awnit ommat pay isnan batawa tay am-in ay wada id daya et maikiwegda. ²⁷ Et siya na nan mang-ilaan nan kaipoipogaw ken sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw isnan lomayogak ay matatapi isnan liboo ay magapo id daya. Et somisilangak ay mangipaila isnan kangaton Apo Dios ya wada ken sak-en am-in nan kabaelana. ²⁸ No ommat nan naayda et adi kayo omeg-egyat nodi gomasing kayo tay siya nan manggetkanyo ay nganngani ay mapalobosan kayo isnan ligatyo.”

Nan Ipailan Nan Kaiw

Mat. 24:32-35; Mar. 13:28-31

²⁹ Dat sodoken Jesus na ken daida, “Nemmenyo nan kaiw ay higos ya nan tap-in nan kakaiw ³⁰ tay no sombo nan toboda et getkenyo ay nganngani nan pinag-odan. ³¹ Kaneg abes no ilanyo nan om-ommat isnan batawa ay kaneg san inbagak ken dakayo et getkenyo ay nganngani ay omali nan mentolayan Apo Dios. ³² Ibagak ken dakayo nan tet-ewa et ommat san inbagak esapay matey nan am-in ay ipogaw ay matatago id wani. ³³ Olay no mamaid nan batawa ya nan wada id daya ngem nan am-in ay kankanak et mawawada kayet ay eng-enggana.”

Nan Mensaganaan Nan Ipogaw Isnan Omaliyan Jesus

³⁴ “Makail-ilanyo ta baken nan masapolyo isnan batawa is paam-amdenyo ya adi kayo menbaybayanggodaw ya menboteboteng modatya madanatengak ay adiyoy getgetken.

³⁵ Tay no omaliyak et awnit makibtot am-in nan ipogaw isnan batawa. ³⁶ Isonga gawis no mensasagana kayo dakayo pay kanayon ay menlol-owalo tasiyay waday pigsayo ya toledyo ay mang-itpe isnan awnit om-ommat tapno maitapi kayo ken sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw isnan omaliyak kasin.”

³⁷ Inagew ay nin-isolsolo si Jesus isnan Templo ngem no malabi dat omey omapa isnan bilig ay Olivo. ³⁸ Winakgat ay masapasapa ay omey nan kaipoipogaw isnan Templo ta dengngenda nan kankanana.

22

Nan Nakitolagan Judas Ay Isipsipna Si Jesus

Mat. 26:1-5, 14-16; Mar. 14:1-2, 10-11; Juan 11:45-53

¹ Nganngani ay omdan nan Fiestan di Linmaosan di Anghel. Siya gedan di nan agew ay mangkakananda is tinapay ay egay kabobodan.

² Nan menkangangato ay papadi ya nan men-is-isolo isnan linteg et nintotyada is ikkanda ay mangipapatey ken Jesus tay omegyatda ay mangpatey ken siya no iilaen nan kaipoipogaw tay laylayden nan ipogaw si Jesus. ³ Daet kapeten Satanas si Judas Iscariote ay esa isnan simpoo ya doway pasolot Jesus ⁴ et ena tolagen nan menkangangato ay papadi ya nan aap-apon nan gowaldiyan di Templo ay awnitna isipsip si Jesus

ken daida dadapay mentotolag isnan ikkanda ay mangdepap ken Jesus. ⁵ Palalo nan gasingda issan kinwanin Judas dadat kanan en awnitda agtan siya is siping. ⁶ Inowenan Judas danat ilogi ay mennemnem is gawis ay timpo ay mangipadepapana ken Jesus ta adi iilaen nan ipogaw.

Nan Mensaganaanda Isnan Mangananda

Mat. 26:17-25; Mar. 14:12-21; Juan 13:21-30

⁷ Inomdan et nan agew ay mangkakanan di Judio is egay kabobodan ay tinapay et siya gedan nan mangpaltiyanda is kalnilo ay kaneg din inikkan din alal-apoda ay Judio isdin nanglaosan di anghel isnan bab-aeysa id Egipto tapno adina itapi ay mangpatey ken daida. ⁸ Dat baaen Jesus da Pedro ken Juan ay mangwani en, “Enkayo isagana nan kanen tako is fiesta.” ⁹ Dadat kanan, “Into pay nan laydem ay omey kami mensaganaan?” ¹⁰ Dat kanan Jesus, “Enkayo id Jerusalem et awnityo sab-aten isdi nan lalaki ay mangbobolig is sinakdona. Dayot onoden isnan baey ay segpena ¹¹ dayot kanan isnan kabaey en, ‘Inbaan nan apo tako dakami ta sootenmi no into nan kowalto ay awnitmi manganan.’ ¹² Et awnit itdona ken dakayo nan dakedake ay kowalto isnan maikadwa ay galado dayot isagana nan kanen tako tay wada am-in nan masapol tako isdi.”

¹³ Dadat omey et naikkan nan kinwanin Jesus dadat isagana nan kanenda.

Nan Nin-obongan Da Jesus Ya Nan Papasolotna

Mat. 26:26-30; Mar. 14:22-26; 1 Cor. 11:23-25

¹⁴ Inomdan nan osto ay olas ay mangananda dat malikob da Jesus ya nan aapostolisna. ¹⁵ Danat

kanan ken daida, “Esakpay menligat et palalo nan layadko ay makiobong ken dakayo isnan naay manganan tako ay mangipanemnem isdin inommat id Egipto. ¹⁶ Ibagak ken dakayo en adiyak kasin mangmangan isnan keg tona ay kikan enggana ay matongpal nan tet-ewa ay kakwaniyana isnan mentolayan Apo Dios.”

¹⁷ Danat alaen nan inomenda dat men-iyaman ken Apo Dios danat kanan ken daida, “Alaenyo na ta wasdin ominom ¹⁸ tay ibagak ken dakayo en adiyak kasin omin-inom is basi enggana ay omali nan mentolayan Apo Dios.”

¹⁹ Danat alaen abes nan tinapay et men-iyaman ken Apo Dios danat amam-asen et idyana ken daida ay mangmangwani, “Siya na nan awakko ay maidya ay mangisalakan ken dakayo. Et siya na nan awnityo ik-ikkan ay mangnemnemnem ken sak-en.”

²⁰ Issan nakakananda danat idya kasin ken daida nan inomenda et kanana, “Siya na nan mangipaila isnan balo ay nakitolagan Apo Dios isnan ipogawna. Ipailana nan awnit men-ayosan nan basak ay mang-owas isnan basbasolyo.”

²¹ Danat kanan, “Ngem ilaenyo. Nan awnit mangisipsip ken sak-en et wada isna ay makioobong. ²² Sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et tet-ewa ay awnitak matey ta matongpal nan naisolat id sang-adom ay ommat ken sak-en ngem kaseseg-ang nan sanay awnit mangisipsip ken sak-en.” ²³ Dat men-asisoot san aapostolis no sinoy awnit mangisipsip ken siya.

Sino Nan Tet-ewa Ay Kangatowan

²⁴ Maaw-awni pay dat mentotya nan papasolot Jesus no sino ken daida nan makwani en kangatowan. ²⁵ Ngem dat kanan Jesus ken daida, “Nan ali isnan batawa et wada nan kalinteganda isnan ipogaw dapay nan mentolay abes et kayatda ay daydayawen di ipogaw daida. ²⁶ Ngem adi kabalin ay kaneg todi ken dakayo nodi nan kangatowan koma ken dakayo nan mangbadbadang isnan ibana ay kaneg nan ik-ikkan nan baa. ²⁷ Sino aya nan nangatngato, ay nan tomotokdo ay mapakpakan wenno nan baana ay mang-id-idya is kadena? Ay baken nan masilbiyan? Ngem saken pay ay apoyo et mensilsilbiyak ken dakayo ay kanega baa.

²⁸ Nakitetee kayo ken sak-en et inan-anosanyo nan ligatko ya egay kayo nangtaytaynan. ²⁹ Isonga awnitko mentolayen dakayo ay kaneg nan inikkan Ama ay nangyali isnan kalebbengak ay mentolay ³⁰ tapno makiobong kayo isnan manganak isnan mentolayak, dakayopay tomokdo isnan tokdowan di ali ay mangbanag isnan am-in ay Judio ay aap-on din simpoo ya doway an-ak din si Israel.”

Nan Nangibagaan Jesus En Awnit Isot Pedro Siya

Mat. 26:31-35; Mar. 14:27-31; Juan 13:36-38

³¹ Dat itoloy Jesus ay mangwani, “Dengngem pod Simon. Layden Satanas ay mangdolog ken dakayo tasiyay masis-iyang kayo ay kaneg nan matap-an ay pagey et komaan nan taep dapay mataynan nan begasna. ³² Ngem inolol-owalowak

sik-a, Simon, tapno adi mamaid nan pammattim. Getkek ay awnitka mangdokog ngem no somagongka et masapol ay papigsaem nan iibam.” ³³ Ngem dat kanan Simon Pedro, “Apo, sak-en et adi kamam-aid nan pammatik et olay pay no maitapiyak ken sik-a isnan pagbalodan ya maitapiyak ken sik-a ay matey.” ³⁴ Dat kanan Jesus, “Ngem ibagak ken sik-a, Pedro, esapay mentan-o nan manok is wakgat et mamitlo ay mangisotka en adika mangtek.”

Nan Nangibagaan Jesus En Omikawit Nan Papasolotna Is Masapolda

³⁵ Dat kanan Jesus ken daida en, “Isdin nangibab-aaak ken dakayo ay maid inkawityo is sangi, siping ya sapatosyo, ay waday ninkolanganyo?” Dadat kanan, “Maid.” ³⁶ Dat kanan Jesus, “Owen, maid tay laylayden nan ipogaw sak-en isdi isonga inid-idyada nan masapolyo ngem id wani adyanda sak-en isonga nan wada nan sangina ya sipingna danat ikkawit. Nan maid gamigna danat ilako nan badona no maid sipingna ta lomako. ³⁷ Tay masapol matongpal din naisolat id kasin ay maipanggep ken sak-en isnan kalin Apo Dios ay mangwani en, ‘Siya et naitapi isnan dosan nan ninpatpatey’ et naay nganngani ay matongpal.” ³⁸ Dat kanan nan papasolotna, “Apo, naay di doway ay gamig.” Dat kanan Jesus, “Osto et sa.”

Nan Ninlowalowan Jesus Isnan Bilig Ay Olivo
Mat. 26:36-46; Mar. 14:32-42

³⁹ Kinmaan si Jesus ya nan papasolotna issan ili dadat omey isnan bilig ay Olivo tay siya nan

ogalina. ⁴⁰ Inomdanda pay danat kanan ken daida, “Menlowalo kayo tasiyay adi kayo kadolog ay menbasol.” ⁴¹ Dat omad-addawi si Jesus ken daida dat menpalintomeng et menlowalo ay mangwani en, ⁴² “Ama, no mabalin et kaanem koma nan naay ligatko. Ngem baken nan laydek is matongpal nodi nan laydem.” ⁴³ Dat menpaila ken siya nan anghel ay nagapo id daya ay mangipapigsa ken siya. ⁴⁴ Gapo isnan palalo ay ligatna danat ipapasnek ay menlowalo et kaneg basa nan lingetna ay ninteded isnan lota.

⁴⁵ Nakalowalo pay dat somagong isnan kad-an san papasolotna danat ilaen ay maseseyepda tay nabbayda gapo isnan dadama ay seg-angda ken siya. ⁴⁶ Dat kanan Jesus ken daida, “Dakayon aped maseseyep? Igidoyo ta menlowalo kayo tasiyay adi kayo kadolog ay menbasol.”

Nan Nadpapan Jesus

Mat. 26:47-56; Mar. 14:43-50; Juan 18:1-12

⁴⁷ Daan ay menkalkali si Jesus dat domateng nan kaipoipogaw ay inpangolon Judas ay esa isnan simpoo ya dow a ay pasolotna. Dat somag-en ken Jesus ta bisitowena ⁴⁸ ngem dat kanan Jesus, “Judas, ay mangbisitoka tapno ipailam ay sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw nan depapenda?”

⁴⁹ Wada pay ay ilaen nan papasolotna nan ommat ken Jesus dadat kanan, “Apo, ay makibinetbet kami?” ⁵⁰ Dat menpingasan nan esay pasolotna nan kanawan ay ingan nan baan nan kangatowan ay padi. ⁵¹ Ngem dat kanan Jesus, “Ad-o sa.” Danat kapposen nan ingan san baa dat gomawis.

⁵² Dat kanan Jesus isnan menkangangato ay papadi, nan aap-apon nan gowaldiyan di Templo ya nan aamam-a ay inmey mangdepap ken siya en, “Aykeak pomatey ta men-aalmas kayo ay omali ay mangdepap ken sak-en?” ⁵³ Kaageagew ay nin-isolsolowak ken dakayo isnan Templo et egay kayo nangdepdepap. Ngem id wani inpalobos Apo Dios dakayo ay mangdepap isonga nan layden Satanas ya nan laydenyo nan matongpal.”

Nan Nangisotan Pedro Ken Jesus

Mat. 26:69-75; Mar. 14:66-72; Juan 18:15-18, 25-27

⁵⁴ Dinpapda si Jesus dadat eyey isnan baey san kangatowan ay padi et omon-onod si Pedro ngem omaaddawi. ⁵⁵ Dinentanda nan pag-anidowan isnan pantew dat makianido si Pedro. ⁵⁶ Dat ilaen nan esay baa si Pedro ay sisilangan nan apoy danat inengneng siya danapay kanan, “Naay di esay ib-an Jesus.” ⁵⁷ Dat isot Pedro ay mangwani isnan babai en, “Dapay adiyak getken si todi ay ipogaw.” ⁵⁸ Maaw-awni pay dat imatonan kasin nan esay lalaki si Pedro danat kanan, “Esaka gedan ken daida.” Ngem dat kanan Pedro, “Bakenko ib-a daida.” ⁵⁹ Maid pay esay olas dat wada kasin nan lalaki ay mangipapati en, “Tet-ewa ay ib-an nan lalaki ay naay si Jesus tay iGalilea siya gedan.” ⁶⁰ Dat kasin kanan Pedro, “Adiyak polos getken nan kankanam.” Daan ay menkalkali dat matanan-o nan manok. ⁶¹ Dat sagongen Jesus si Pedro et inengnengna. Dat maipanemnem ken Pedro san inbagan Jesus en, “Esapay mentan-o nan manok id wani ay agew et

mamitlo ay nangisotka.” ⁶² Menbabawi si Pedro issan nangisotana ken Jesus isonga dat bomala et men-ogaog.

Nan Nangselselatanda Ya Nangtipakanda Ken Jesus

Mat. 26:67-68; Mar. 14:65

⁶³ Dat ilogin nan mangbanbantay ken Jesus ay mangselselat dadapay tipaken siya. ⁶⁴ Kinobotanda nan matana dadat kanan, “Ibagam no sino nan nangtipak ken sik-a no tet-ewa ay mamadtoka.” ⁶⁵ Adoado pay nan kinkinwanida ay nangbaibain ken siya.

Nan Naeyeyan Jesus Isnan Menlelebbeng Ay Judio

Mat. 26:59-66; Mar. 14:55-64; Juan 18:19-24

⁶⁶ Kawakgatana pay dat madagop nan menlelebbeng ay Judio ay menkangangato ay papadi ya nan men-is-isolo isnan linteg dat maeyey si Jesus isnan kad-anda et somalyaenda siya. ⁶⁷ Dadat kanan, “Kadya, ibagam no sik-a si Kristo ay inbaan Apo Dios.” Dat kanan Jesus, “No ibagak et adi kayo met laeng patiyen sak-en ⁶⁸ ya no mensootak et adi kayo met laeng songbatan. ⁶⁹ Ngem enggana id wani et tomokdo nan Iyon-an Am-in di Ipogaw ay mentolay isnan makanawan Apo Dios ay manakabalin.” ⁷⁰ Dadat kanan am-in, “Adi pay sik-a ngalod nan Anak Apo Dios?” Danat kanan, “Osto nan inbagayo.” ⁷¹ Dadat kanan, “Adi masapol pay laeng di mangpaneknek isnan basolna tay dinnge tako am-in ay apedna kankanan en Anak Apo Dios siya.”

23

Nan Naeyeyan Jesus Ken Pilato

Mat. 27:1-2, 11-14; Mar. 15:1-5; Juan 18:28-38

¹ Am-in san wada isdi ay nangidalom ken Jesus et tinmakdegda dadat eyey si Jesus ken Pilato ay gobilnadol ² et kasinda idalom ken siya ay mangmangwani en, “Sinokalanmi si tona ay mangal-allilaw isnan kailiyanmi ta adida kano bay-bayadan nan bowis ken Cesar danapay kankanan en siya si Kristo ay ali.”

³ Dat sooten Pilato, “Ay sik-a nan alin di Judio?” Dat kanan Jesus, “Osto nan kinwanim.”

⁴ Isonga dat kanan Pilato isnan menkangan-gato ay papadi ya nan kaipoipogaw, “Maid met masokalak is basol nan naay lalaki.” ⁵ Ngem ipapatida kayet ay mangwani en, “Dapay it-itdona isnan ipogaw en men-goloda. Inlogina id Galilea et enggana id isna Judea.”

Nan Naeyeyan Jesus Ken Herod

⁶ Issan nangdengan Pilato isna danat sooten no iGalilea siya. ⁷ Issan nangtekana ay nagapo si Jesus isnan ili ay sakop di Galilea ay mentoltolayan Herod danat paeyen siya ken Herod tay wada si Herod id Jerusalem issan fiesta. ⁸ Men-galalasing si Herod isnan nang-ilaana ken Jesus tay nabayag ay dinngena nan maipanggep ken siya isonga laydena ay mang-ila isnan kaskasdaaw ay ik-ikkana. ⁹ Adoado nan sinos-oot Herod ngem egay polos sinmongsongbat si Jesus. ¹⁰ Nan menkangangato ay papadi ya nan men-is-isolo isnan linteg et tinmakdegda ay mangpabasbasol ken Jesus. ¹¹ Dat

saysayoten ya selselaten da Herod ya nan sosol-dadona si Jesus. Dadat badowan siya is badon di ali esadapay pasagongen ken Pilato. ¹² Enggana isdi ay agew dat men-gayyem da Herod ken Pilato dapay ninbinbinosoda id kasin.

Nan Naibagaan Nan Mapateyan Jesus

Mat. 27:15-26; Mar. 15:6-15; Juan 18:39-19:16

¹³ Dat paayagan Pilato nan menkangangato ay papadi ya nan ib-ada ay menlelebbeng ay Judio ya nan kaipoipogaw. ¹⁴ Danat kanan ken daida, “Indalomyo si tona ken sak-en ay mangwani en ipangpangolona nan ipogaw ay manggolo isnan gobilno. Ngem sinomalyak ay iilaenyo et maid nasokalak is ngawi ay mangipabasbasolanyo ken siya. ¹⁵ Olay si Herod et maid sinokalana is basolna tay inpasagongna siya ken dakami. Maid basol tona is apedna kapateyan. ¹⁶ Ipasaplitko et kedeng esakpay palobosan.” ¹⁷ Kinwanina di tay nan ogalida et tinew-en isnan fiesta ay deey et omipalobos nan gobilnadol is esay balod. ¹⁸ Dat igig-iyaw nan kaipoipogaw en, “Ipapateymo kayet siya. Tay si Barabas nan kayatmi ay palobosam.” ¹⁹ Si Barabas et naibalod gapo tay nin-golo id Jerusalem dapay ninpatey.

²⁰ Gapo tay kayten Pilato ay mangipalobos ken Jesus isonga nakikali kasin ken daida ²¹ ngem in-giyawda kayet en, “Pailansam isnan kros. Pailansam isnan kros.” ²² Dat pitlowan Pilato ay mangwani ken daida, “Aytay? Ay ngan pay di basolna? Maid getkek is inikkana is gapo is kapateyana. Pasaplitko et kedeng daket palobosan.”

²³ Ngem am-amedda in-giyaw en mailansa si Jesus isnan kros et nangabakda. ²⁴ Isonga dat tongpalen Pilato nan laydenda. ²⁵ Pinalobosana san nin-golo ya ninpatey tay siya nan laydenda danapay kanan en mapatey si Jesus ay kaneg nan inbagada.

Nan Nailansaan Jesus Isnan Kros

Mat. 27:32-44; Mar. 15:21-32; Juan 19:17-27

²⁶ Inkaanda si Jesus ay omey mangilansa isnan kros dadat sab-aten nan esay lalaki ay si Simon ay iCirene ay nagapo isnan ilit. Omey koma id Jerusalem ngem inpatida ay mangipabolig isnan kros ken siya dadat ipaonod ken Jesus. ²⁷ Adoado nan ipogaw ay inmonod ken Jesus et nan tap-in di bababai et men-ag-agada gapo isnan seg-angda ken siya. ²⁸ Ngem dat sagongen Jesus daida et kanana, “Dakayo ay bababain di iJerusalem et adiyoy ag-agaan sak-en nodi nan aw-awakyo ya nan an-akyo bawet nan agaanyo. ²⁹ Tay awnit omdan nan timpo ay menligat nan ipogaw isonga awnit kananda en nagasat nan bababai ay maid an-akda tay awnit maid ilaenda is menligatan di an-akda. ³⁰ Siya di gedan nan awnitda mangwaniyan isnan bilbilig en gaw-gawis no magday ta gab-onanda daida gapo isnan palalo ay ligatda. ³¹ Tay no siya di nan ikkanda ken sak-en ay maid basolna et awnit am-amed nan ikkanda ken dakayo ay managbasol,” kinwanin Jesus.

³² Wada gedan nan dowa ay mangakew ay in-bowegda ta mapateyda ay maigisan ken Jesus.

³³ Wada pay ay omdanda isnan bilig ay makwani

en ingit di toktok wenno Calvary dadat ilansa si Jesus isnan kros. Inlansada gedan san doway ay mangakew isnan krosda et wada nan esa isnan makanawan Jesus ya nan esa isnan makanigidna. ³⁴ Dat kanan Jesus, “Ama, pakawanem nan mangik-ikkan isnan ngawi ken sak-en tay adida getken nan ik-ikkanda.” Daet menbobonot nan sosoldado esadapay pigasen nan badon Jesus.

³⁵ San kaipoipogaw et tomatakdegda ay mangboyboya dapay saysayoten nan aap-apon di Judio ay mangmangwani en, “Insalakana kano nan tapin di ipogaw. Isonga isalakana koma abes nan awakna no tet-ewa ay siya si Kristo ay inbaan Apo Dios.”

³⁶ Sinaysayot gedan nan sosoldado. Sinmagenda ken Jesus et agindaiidya is basi ³⁷ dadapay kanan, “Isalakanmo nan awakmo no sik-a tet-ewa nan alin di Judio.” ³⁸ Kinwanida di tay wada nan naisosolat isnan ngangatowena ay, “Si tona nan alin di Judio.”

³⁹ San esa abes ay mangakew ay nailansa et saysayotena si Jesus ay mangmangwani, “Ay baken sik-a si Kristo? Isalakanmo ngalod nan awakmo dakat abes isalakan dakami.” ⁴⁰ Ngem san ib-ana ay mangakew et iniyawna san ib-ana ay mangwani, “Ay adika omegyat ken Apo Dios? Nais-o tako am-in ay madosdosa ⁴¹ ngem lebbengna ay madosata gapo isnan inikkanta. Ngem si tona et maid ngawi is inikkana dapay aped madosdosa.” ⁴² Danat kanan ken Jesus, “Apo, mangnenemnemka no awnitka omali ay men-ali.” ⁴³ Dat kanan Jesus ken siya, “Ibagak ken

sik-a, id wani ay agew maitapika ken sak-en ay makigasgasing id daya.”

Nan Nateyan Jesus

Mat. 27:45-56; Mar. 15:33-41; Juan 19:28-30

⁴⁴ Kag-aw ay tinmenga nan agew dat bomolingt nan bawata engganay inmalas tres isnan sedem. ⁴⁵ Isnan Templo et nan menselelede ay koltina ay manglilingeb isnan nasantowan ay kowalto et aped nabisngat ay makadwa. ⁴⁶ Dat ibiyad Jesus nan kalina, “Ama, idyak nan ab-abiikko ken sik-a.” Osto ay kinwanina di dat maoyos nan leng-agna.

⁴⁷ Nan kapitan di sosoldado et inilana san inommat dat mendayaw ken Apo Dios ay mangwani, “Tet-ewa obpay ay maid basol nan ipogaw ay naay.” ⁴⁸ Inilan gedan san kaipoipogaw ay inmey ninboya san inommat dadat somaa ay dadama nan seg-angda. ⁴⁹ Ngem am-in san iib-an Jesus ya nan bababai ay naknakkey ken siya enggana id Galilea et nataynanda tay kayatda ay ilaen nan om-ommat.

Nan Naikaoban Jesus

Mat. 27:57-61; Mar. 15:42-47; Juan 19:38-42

⁵⁰⁻⁵¹ Wada nan am-ama ay kangadan si Jose ay iyArimatea ay sakop di Judea. Siya et gawis ay ipogaw tay osto nan ik-ikkana et sedsed-ena nan menlogiyan nan mentolayan Apo Dios. Siya et esay ap-apon di Judio ngem egay naitapi isnan ngawi ay inik-ikkan nan iib-ana ken Jesus. ⁵² Inmey si Jose ken Pilato ay mangdawat isnan awak Jesus. ⁵³ Danat kaanen nan awak Jesus isnan krosna et bongonena isnan balo ay galot

danat ippey isnan nakakaongan ay bato ay egay kaos-osal. ⁵⁴ Nganngani ay magisbet isnan Biyalnis et mensagana nan Judio tay siya nan menlogiyan nan obayada engganay magisbet kasin isnan Sabado.

⁵⁵ San bababai ay nang-on-onod ken Jesus enggana id Galilea et inmonodda ken Jose ta ilaenda nan maipay-an nan awak Jesus. ⁵⁶ Dadat somaa ay mangisagana isnan lana ya nan membango ay agas ay awnitda iyapowap isnan awakna. Inomdan nan obaya isonga dadat omilleng tay siya nan bilin nan lintegda.

24

Nan Kasin Natagowan Jesus

Mat. 28:1-10; Mar. 16:1-8; Juan 20:1-9

¹ Wakgawakgat isnan Domingo dat omey san bababai issan naipay-an san awak Jesus et inkawitda nan membango ay agas. ² Dinatnganda ay naolin nan bato ay tangeb san naipay-an Jesus ³ isonga dadat songgep ngem maid dinatnganda issan awakna. ⁴ Nasngangda isnan inommat dat mawanada nan doway lalalaki ay mensilsilang nan badoda. ⁵ Dadat menlokbob gapo isnan dadama ay egyatda ngem dat kanan san lalalaki ken daida en, “Aytay dayon an-anapen nan natago isnan kad-an di natey? ⁶ Maiwed si Jesus isna tay kasin natago. Ay kinalingkinganyo din inbagana ken dakayo isdin kad-ana id Galilea en ⁷ siya ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et masapol ay maidya isnan managbasol et ilansada isnan kros ngem dat kasin matago isnan maikatlo ay agew?”

⁸ Ninemnem san bababai din inbagan Jesus
⁹ isonga dadat somaa et ibagada issan simpoo
ya esay pasolotna ya san iib-ada san inommat.
¹⁰ Naay da san bababai ay nangibaga isnan aapostolis
issan inommat, si Maria Magdalena, si Juana
ya si Maria ay inan Santiago ya nan tap-ida
ay bababai. ¹¹ Ngem egay pinatin san aapostolis
daida tay kananda en waay baken tet-ewa nan
inbagada. ¹² Ngem si Pedro et tinmagtag ay ome
y issan naipay-an Jesus danat osdongan et tet-ewa
ay kedeng nan galot is inilana. Dat somaa ay
mangnemnemnem isnan inommat.

*Nan Ninpailaan Jesus Isnan Doway Pasolotna
Mar. 16:12-13*

¹³ Issan deey met laeng ay agew et mendad-
aan nan doway ay pasolot Jesus ay ome y isnan
ili ay Emaus. Waay nasolok ay simpoo ya esa
ay kilometro nan kaad-addawina id Jerusalem.
¹⁴ Sodsodokenda nan am-in ay inom-ommat ken
Jesus. ¹⁵ Issan menkalkaliyanda dat somag-en si
Jesus et maiboweg ken daida. ¹⁶ Inilada siya ngem
egayda nakaimaton.

¹⁷ Dat kanan Jesus ken daida, “Ay ngan nan
sodsodokenyo isnan mendad-aananyo?” Dadat
itakdeg et maiila isnan angasda ay menseseg-
angda. ¹⁸ Nan esa ken daida ay kangadan is Cle-
ofas et kinwanina ken Jesus, “Waay kedengka is
mentetee id Jerusalem is adi mangtek isnan inom-
ommat isdi isnan nadandan ay agew.” ¹⁹ Dat
sooten Jesus, “Ay ngan di inom-ommat?” Dadat
kanan, “San inikkanda ken Jesus ay iNazaret. Siya
nan tet-ewa ay mamadton Apo Dios tay inilan

am-in nan ipogaw nan panakabalina isnan kinagawis nan insolsolona ya nan nakaskasdaaw ay inik-ikkana. ²⁰ Ngem nan menkangangato ay papadi ya nan menlelebbeng isnan ili tako et indalomda siya isnan gobilnadol dadat pailansa isnan kros. ²¹ Dapay kananmi en siya koma nan mangisalakan id Israel. Owen, et baken kedeng di. Id wani nan maikatlo ay agew enggana isdin nateyana. ²² Nan tap-in nan bababaimi et tinaada dakami tay inmeyda issan wakgawakgat issan naipay-an Jesus ²³ ngem egayda kano dinatngan nan awakna. Dadat mensagong ay mangmangwani en ninpaila kano nan aanghel ay nangwani en natago siya. ²⁴ Inmey gedan nan iib-ami issan naipay-ana et pinaneknekanda ay tet-ewa san kinwanin san bababai ay egayda inila si Jesus.”

²⁵ Dat kanan Jesus ken daida, “Ay apo, menkenteg nan toktokyo. Naligat nan mangpatiyanyo isnan am-in ay inbagbagan din mamadto. ²⁶ Ay baken aya masapol ay menligat si Kristo esapay omey id daya?” ²⁷ Danat ibaga nan maipanggep ken siya isnan naisolat id kasin ay kalin Apo Dios enggana isnan liblon Moses ya nan insolsolat din mamadto.

²⁸ Inomdanda pay issan ili ay omayanda dat itoloy Jesus ay mendaan ²⁹ ngem dadat ipakod siya ay mangmangwani, “Omapaka isna tay naay bomolinget.” Isonga dat makkey ken daida.

³⁰ Wada pay ay manganda danat alaen nan tinapay et men-iyaman ken Apo Dios danat amasen et idyana ken daida. ³¹ Dat kaneg natokaban nan matada et imatonanda siya ngem dat aped namanaid si Jesus. ³² Dadat men-asikwani en,

“Tet-ewa obpay ay siya si Jesus iso gayam nga gawis nan nemnemta issan daan issan nangibagbagaana isnan maipanggep ken siya ay wada isnan liblon Apo Dios.”

³³ Dadat ikakamo ay mensagong id Jerusalem dadat datngan san simpoo ya esay pasolot ya nan tap-ina ay nadagop isdi ³⁴ ay mangmangwani en, “Tet-ewa obpay ay natago si Apo Jesus tay ninpaila ken Simon.” ³⁵ Dat abes ibagan san dowa san inommat issan daan ya san nangimatonanda ken Jesus issan nang-amasana issan tinapay.

Nan Ninpailaan Jesus Isnan Tap-in Nan Paspasolotna

Mat. 28:16-20; Mar. 16:14-18; Juan 20:19-23; Apos. 1:6-8

³⁶ Daan ay sodsodokenda na ken daida dat mawanada si Jesus et kanana ken daida, “Som-ingpa nan nemnemyo.” ³⁷ Dat dadama nan egyatda tay kananda en ab-abiik Jesus nan iilanda.

³⁸ Ngem dat kanan Jesus ken daida, “Dakayon omegyat ya mendowadowa no sak-en wenna bak-enak? ³⁹ Ilaenyo nan sikik ya adpak et sak-en tet-ewa. Mangkappos kayo tasiyay mapnek kayo. Tay nan ab-abiik et maid awakna ya ingitna ngem wada ken sak-en ay iilanyo.”

⁴⁰ Kinwanina di danapay ipaila nan nalansaan ay adpana ya sikina. ⁴¹ Masmasmaawda ya men-galalasingda ngem mendodowada kayet isonga dat sooten Jesus, “Ay waday makan isna?” ⁴² Dadat agtan is dinawkis ay ikan ⁴³ danat isda dadapay iilaen.

⁴⁴ Danat kanan ken daida, “Nan nateyak ya nan natagowak kasin et siya din inbagbagak isdin kawad-ak ken dakayo. Tay masapol ay matongpal am-in din naisolat ay maipanggep ken sak-en isnan insolat din si Moses ya din tap-in di mamadton Apo Dios ya nan naisolat gedan isnan liblo ay Salmo.”

⁴⁵ Danat ipalawag ken daida nan naisolat ay kalin Apo Dios id kasin ta maawatanda ⁴⁶ danat kanan, “Siya na nan naisolat ay maipanggep ken sak-en, ‘Masapol ay menligat si Kristo esapay matey dat matago isnan maikatlo ay agew ⁴⁷ isonga am-in ay mamati ken siya dadapay ibabawi nan basbasolda et pakawanen Apo Dios daida.’ Masapol ay maibagbaga nan naay gawis ay damag isnan am-in ay il-ili isnan batawa menlogi id isna Jerusalem. ⁴⁸ Et dakayo ay nang-ila is dadi et masapol ay dakayo nan mangibagbaga en tet-ewa da tona. ⁴⁹ Ngem sesed-enyo id Jerusalem enggana ay dawatenyo nan panakabalin ay magapo id daya tay awnitak ibaa nan Ispirito Santo ay inbagan Amak.”

Nan Naipangatowan Jesus Id Daya

Mar. 16:19-20; Apos. 1:9-11

⁵⁰ Danat eyey nan papasolotna id Betania danat ipangato nan ledengna et bindisyonana daida. ⁵¹ Daan ay binbindisyonana daida danat taynan daida et maipangato id daya. ⁵² Dinaydayawda siya dadat somagong id Jerusalem ay dadama nan gasingda. ⁵³ Kanayon ay omeйда isnan Templo ay mendaydayaw ken Apo Dios.

Kalin Apo Dios
New Testament in Kankanay, Northern

copyright © 1984 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kankanay, Northern

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1984, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kankanay, Northern

© 1984, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2018-04-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

08554b00-f080-54cf-b131-babceaf06534